

Marketinška strategija i Akcijski plan razvoja zdravstvenog turizma na području grada Buzeta - projekt AHVN

Studija potencijala zdravstvenog turizma za područje grada Buzeta

Grad Buzet

**II. Istarske brigade 11, 52420 Buzet
Hrvatska**

Institut za međunarodne odnose

18.10.2012.

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Oznaka dokumenta

AHVN/2012-04-10

IMO

	Autori
listopad 2012.	Sanja Tišma Daniela Angelina Jelinčić Mario Polić Helena Čermak
	Prijevod
listopad 2012.	Andrea Ruk

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

listopad 2012

Page 3 of 101

SADRŽAJ

Profil grada Buzeta (Grad Buzet u brojkama).....	9
A) OSNOVNE ZNAČAJKE GRADA BUZETA.....	10
1. Položaj i osnovne prostorne karakteristike, prirodna i kulturna obilježja.....	10
1.1. Geoprometni položaj.....	10
1.2. Status, površina, naselja i naseljenost.....	12
1.3. Reljefna obilježja.....	13
1.4. Klimatska obilježja.....	14
1.5. Prirodna bogatstva.....	15
1.6. Kulturna baština.....	18
1.7. Prepoznatljivost i identitet.....	21
2. Zaštita okoliša i komunalna infrastruktura	22
2.1. Upravljanje vodama.....	22
2.2. Upravljanje otpadom.....	23
2.3. Buka.....	23
2.4. Zrak.....	23
2.5. Promet.....	24
3. Energetika.....	25
4. Stanovništvo.....	26
4.1. Kretanje stanovništva.....	26
4.2. Obrazovna struktura stanovništva.....	28
4.3. Tržište rada.....	29
5. Gospodarstvo.....	32
5.1. Struktura gospodarstva.....	33
5.2. Poduzetništvo.....	36
5.3. Obrtništvo	37
5.4. Vanjsko trgovinska razmjena.....	39
6. Poljoprivreda.....	39
7. Turizam.....	42
8. Društvene djelatnosti.....	49
8.1. Obrazovanje.....	49
8.2. Zdravstvo i socijalna skrb.....	52
8.3. Kulturne i sportske djelatnosti.....	54
9. Upravljanje razvojem.....	58
9.1. Osnovne ustrojstvene jedinice.....	58
9.2. Razvijenost grada Buzeta.....	59
9.3. Proračun grada Buzeta.....	60
B) ANALIZA TURISTIČKIH POTENCIJALA GRADA BUZETA.....	64

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

1. Analiza aktualne situacije u području turizma u gradu Buzetu i okruženju.....	64
1.1. Turističke zone.....	66
2. Analiza turističkih destinacija u gradu Buzetu.....	67
2.1. Kulturno-povijesni turizam.....	67
2.2. Outdoor sportovi.....	70
2.3. Gastro i eno turizam.....	72
2.4. Seoski (ruralni) turizam.....	73
2.5. Analiza prirodnog i društvenog potencijala projektnog područja za razvoj projekata zdravstvenog turizma.....	75
Zaključak: Smjernice za marketinšku strategiju razvoja zdravstvenog i vitality turizma.....	76
C) SWOT ANALIZA.....	79
D) VIZIJA RAZVOJA GRADA.....	83
E) STRATEŠKI CILJEVI, SPECIFIČNI CILJEVI I INDIKATORI.....	84
LITERATURA.....	96

Popis tablica:

Tablica 1: Rasprostranjenost šuma na području grada Buzeta u 2011. godini, prema funkciji.....	17
Tablica 2: Pregled nepokretnih i pokretnih kulturnih dobara na području Buzeštine u 2011. godini.....	20
Tablica 3: Razvojni problemi i potrebe u vezi s položajem i osnovnim prostornim karakteristikama, prirodnim i kulturnim obilježjima, prepoznatljivosti i identitetom.....	21
Tablica 4: Razvojni problemi i potrebe u području zaštite okoliša i komunalne infrastrukture.....	25
Tablica 5: Potrošnja električne energije prema sektorima, kWh.....	26
Tablica 6: Razvojni problemi i potrebe u području energetike.....	26
Tablica 7: Broj stanovnika Buzeta, Istarske županije i Republike Hrvatske u 2001. i 2011. godini.....	27
Tablica 8: Popisane osobe, kućanstva i stambene jedinice Istarske Županije, prema popisu iz 2011. godine.....	27
Tablica 9: Kretanje prirodnog prirasta u gradu Buzetu u razdoblju od 2007. do 2011. godine.....	28
Tablica 10: Razvojni problemi i potrebe u vezi sa stanovništvom.....	29
Tablica 11: Registrirana nezaposlenost u gradu Buzetu, Istarskoj županiji i Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2009. do 2012. godine.....	29
Tablica 12: Trajanje nezaposlenosti na području grada Buzeta u 2011. godini.....	30
Tablica 13: Broj zaposlenih u gardu Buzetu u razdoblju 2008.-2011.....	31
Tablica 14: Razvojni problemi i potrebe u području tržišta rada.....	32
Tablica 15: Osnovni finansijski rezultati poslovanja poduzetnika u razdoblju 2009.-2011.....	32
Tablica 16. Odnos zaposlenih u pravnim osobama i broja stanovnika u 2011.godini.....	33

Tablica 17: Osnovni finansijski rezultati poslovanja poduzetnika po područjima djelatnosti u 2009. 2010. i 2011. godini.....	33
Tablica 18: Neto plaće i nadnice, prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada, prosječna mjeseca neto plaća po zaposlenom prema NKD-u 2007. u razdoblju od 2009.-2011.....	35
Tablica 19: Razvojni problemi i potrebe u području poduzetništva.....	37
Tablica 20: Broj obrtnika po sekcijama i odborima na području grada Buzeta u 2011. godini.....	38
Tablica 21: Razvojni problemi i potrebe u području obrta.....	38
Tablica 22: Vrijednost robne razmjene s inozemstvom u Republici Hrvatskoj, Istarskoj županiji i Gradu Buzetu, u 2009., 2010. i 2011. godini (u tisućama kuna).....	39
Tablica 23: Razvojni problemi i potrebe u području poljoprivrede.....	42
Tablica 24: Turistički dolasci i noćenja u gradovima Istarske županije 2010. i 2011. godini.....	43
Tablica 25: Turistička noćenja na području Buzeštine u 2010. i 2011. godini.....	44
Tablica 26: Turistički dolasci i noćenja inozemnih turista prema emitivnoj zemlji.....	44
Tablica 27: Broj iznajmljivača privatnog smještaja, smještajnih objekata i ležajeva na području Buzeštine u 2010. i 2011. godini.....	46
Tablica 28: Struktura i broj smještajnih kapaciteta na širem području grada Buzeta u 2010. i 2011. godini.....	46
Tablica 29: Ukupni planirani maksimalni smještajni kapaciteti u zonama ugostiteljsko turističke namjene na području grada Buzeta predviđeni Prostornim planom Grada Buzeta do 2020. godine.....	47
Tablica 30: Razvojni problemi i potrebe u području turizma.....	48
Tablica 31: Ukupan broj djece predškolske i školske dobi na području grada Buzeta u 2011. godini.....	50
Tablica 32: Kretanje broja upisanih studenata s prebivalištem u gradu Buzetu, prema načinu i vrsti studiranja, na visokoškolskim ustanovama u RH, u akademskim godinama 2009./2010. i 2010./2011.....	51
Tablica 33: Privatne prakse zdravstvene zaštite u Buzetu u 2010. godini, prema vrsti.....	52

Tablica 34: Razvojni problemi i potrebe u području društvenih djelatnosti, školstva, kulture, zdravstva, sporta i udruga.....	57
Tablica 35: Indeks razvijenosti - usporedba rezultata ocjenjivanja razvijenosti 2011. i 2008.g.....	59
Tablica 36: Vrijednosti osnovnih pokazatelja za gradove Istarske županije 2008.-2010.....	59
Tablica 37: Proračunski prihodi i rashodi grada Buzeta za 2009. i 2010. godinu.....	60
Tablica 38: Ukupni i porezni prihodi po stanovniku 2010. godine u kunama u Buzetu i drugim istarskim gradovima.....	61
Tablica 39: Pregled izvršenih ulaganja u razvojne projekte u 2011. godini i planirani iznos investicija za 2012. godinu.....	61
Tablica 40: Razvojni problemi i potrebe u području upravljanja razvojem.....	62
Tablica 41: Pregled i ocjena resursa za razvoj zdravstvenog i vitality turizma.....	77

Popis slika

Slika 1: Položaj grada Buzeta u Istarskoj županiji.....	11
Slika 2: Usporedba veličine grada Buzeta i drugih jedinaca lokalne samouprava u Istarskoj županiji.....	12
Slika 3: Administrativna podjela Grada Buzeta.....	13
Slika 4: Reljef grada Buzeta i Istre.....	14
Slika 5: Hidrološki prikaz grada Buzeta i Istarske županije.....	16
Slika 6: Prikaz biološke raznolikosti grada Buzeta i Istarske županije.....	18
Slika 7: Kretanje broja zaposlenih u Gradu Buzetu u 2008., 2009. i 2010. godini, prema sektorima.....	31

PROFIL GRADA BUZETA (GRAD BUZET U BROJKAMA)

Grad BUZET	
STATUS	
Naselja:	Grad
INDEKS RAZVIJENOSTI :	115,55 %
PRIRODNA OBILJEŽJA	
Površina (kopno):	167,05 km ²
Reljef:	16 do 714 m n.v.
Zemljšni pokrov:	55% površine pod šumom
Klima:	mediteranska i kontinentalna planinska klima
Vodotokovi:	vodotok rijeke Mirne
Jezera/akumulacije:	akumulacija Butoniga
Zaštićeni dijelovi prirode:	Motovunska šuma (prirodni rezervat), okolica Istarskih toplica (zaštićeni krajolik)
STANOVNIŠTVO	
Ukupno stanovnika (2011.):	6.105
Gustoča stanovnika (2011.):	37 st./km ²
Prosječno kućanstvo:	2,8 članova
Demografski trendovi :	Pozitivan 1% 2001/2011
TRŽIŠTE RADA	
Broj zaposlenih (2011):	2.266
GOSPODARSTVO	
Gospodarski sektori:	drvna, prehrambena, metalna i tekstilna industrija
Turizam – kapaciteti/noćenja:	102 smještajna objekta u 2011., 21 195 ostvarenih turističkih noćenja u 2011.
INFRASTRUKTURA	
Vodoopskrba:	više od 90 % stanovnika
Odvodnja otpadnih voda:	oko 33% stanovništva
Organizirano prikupljanje otpada:	oko 99% stanovništva - odlagalište otpada Griža

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

A) OSNOVNE ZNAČAJKE GRADA BUZETA

1. Položaj i osnovne prostorne karakteristike, prirodna i kulturna obilježja

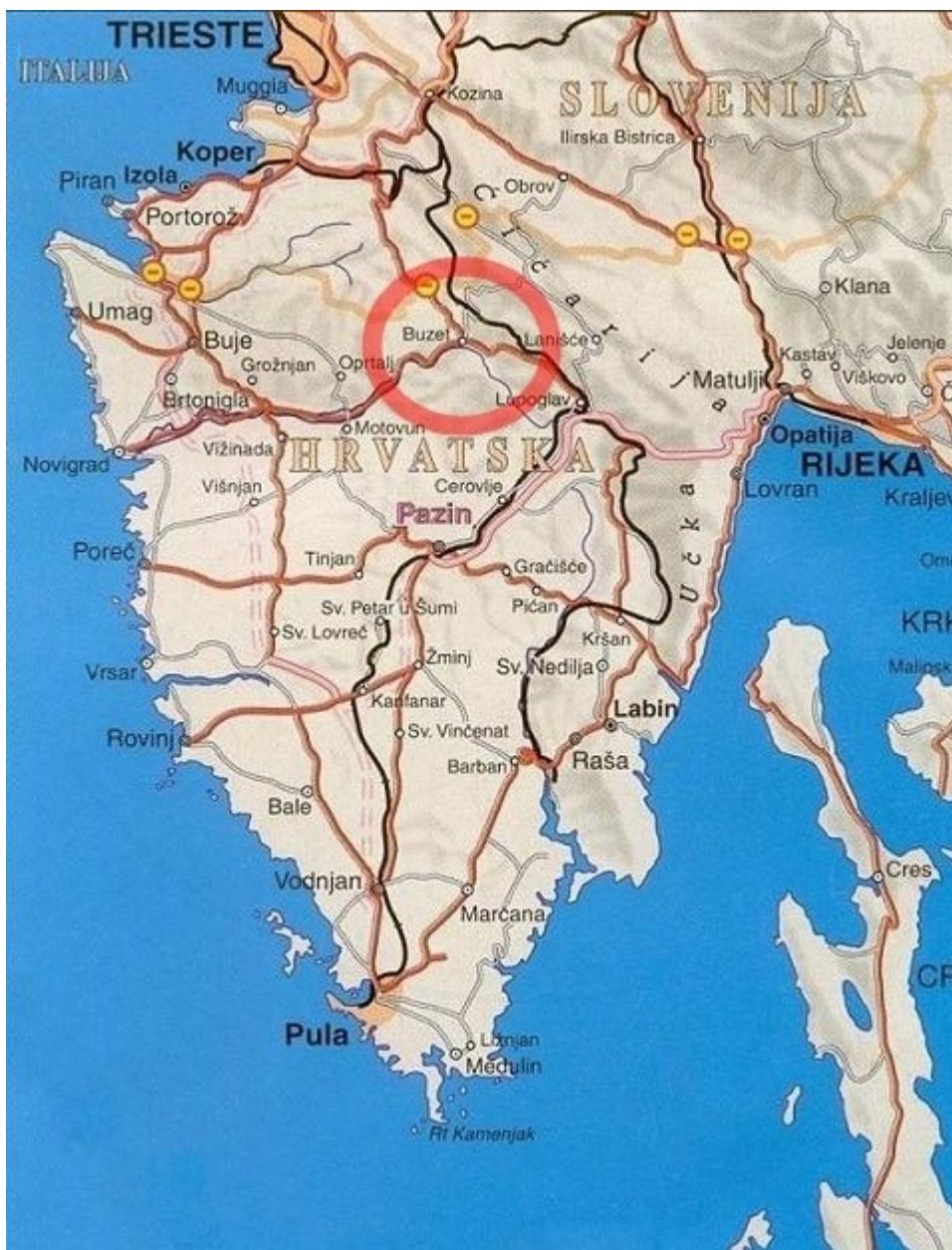
1.1. Geoprometni položaj

Grad Buzetu nalazi se na najsjevernijem unutrašnjem dijelu Istre, jugoistočno od obronaka Ćićarije i sjeverno od akumulacijskog jezera Butoniga. Graniči s općinom Optralj na zapadu, Lanišćem na sjeveroistoku, Lupoglavom na istoku, Motovunom i Cerovljem i gradom Pazinom, na jugu. Središte je povijesne, kulturne i gospodarske mikroregije Buzeštine, koja se proteže izvan gradskog upravnog područja na prostor susjednih općina.

Grad je smješten na prostoru između tri velike gradske cjeline: Rijeke, Trsta od kojih je udaljen oko 50 km i Pule od 90 km. Cestovni prometni prvaci osiguravaju dobru prometnu povezanost s ostalim dijelovima Istarske županije te nacionalnim i europskim prostorom. Grad je udaljen 25 km od suvremene autoceste tzv. Istarskog ipsilona, što mu osigurava uključenost u mrežu autocesta u Hrvatskoj i Europi. Kroz Buzet prolaze cestovne prometnice od državne, županijske i lokalne važnosti.

Slika 1: Položaj grada Buzeta u Istarskoj županiji

Izvor: Grad Buzet, 2012

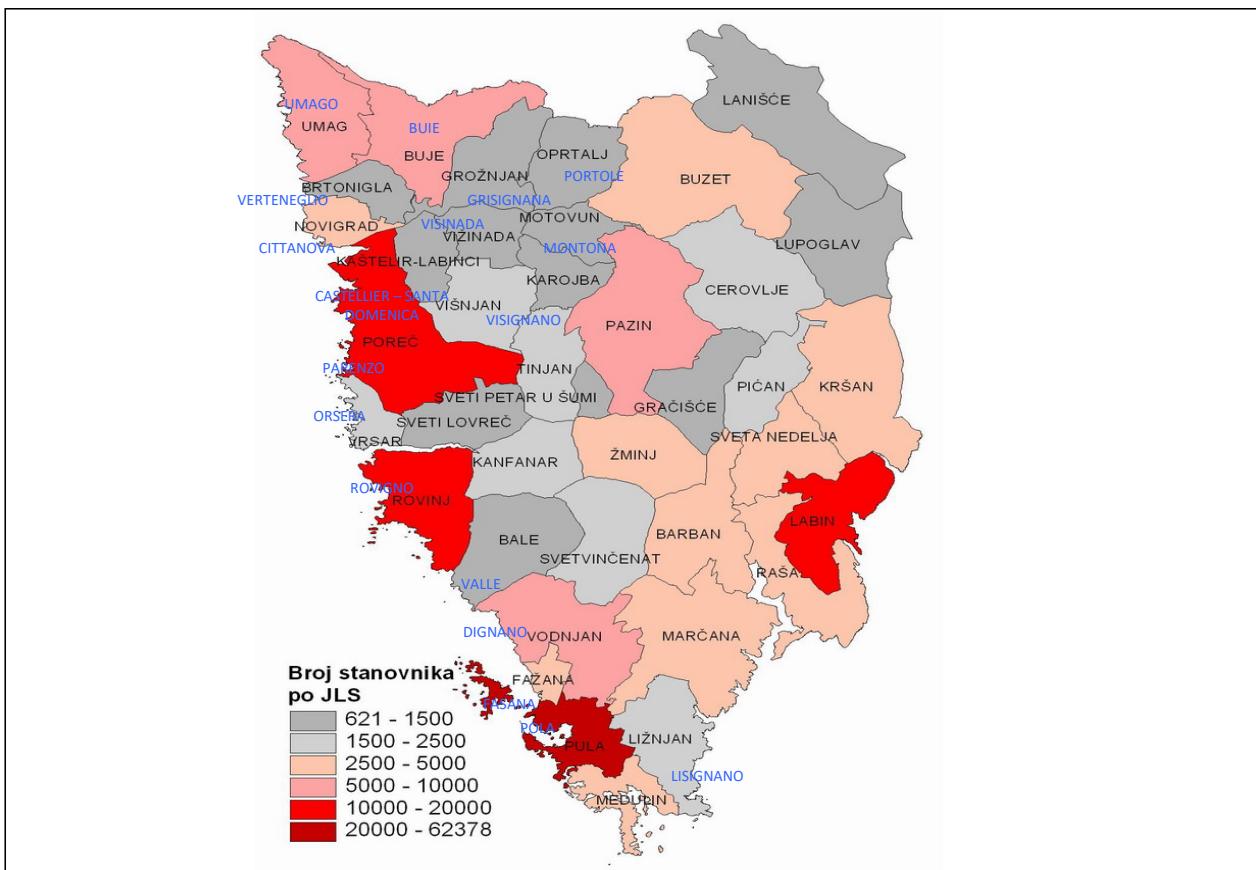
The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

1.2. Status, površina, naselja i naseljenost

Buzet je u samostalnoj Republici Hrvatskoj dobio status grada 1993. godine. Ima status jedinice lokalne samouprave u kojoj građani odlučuju o svojim potrebama i interesima lokalnog značaja neposredno ili preko izabralih tijela.

Površinom od 167,05 km² i s 6.105 stanovnika grad Buzet pripada srednje velikim jedinicama lokalne samouprave u Istarskoj županiji.

Slika 2: Usporedba veličine grada Buzeta i drugih jedinaca lokalne samouprava u Istarskoj županiji

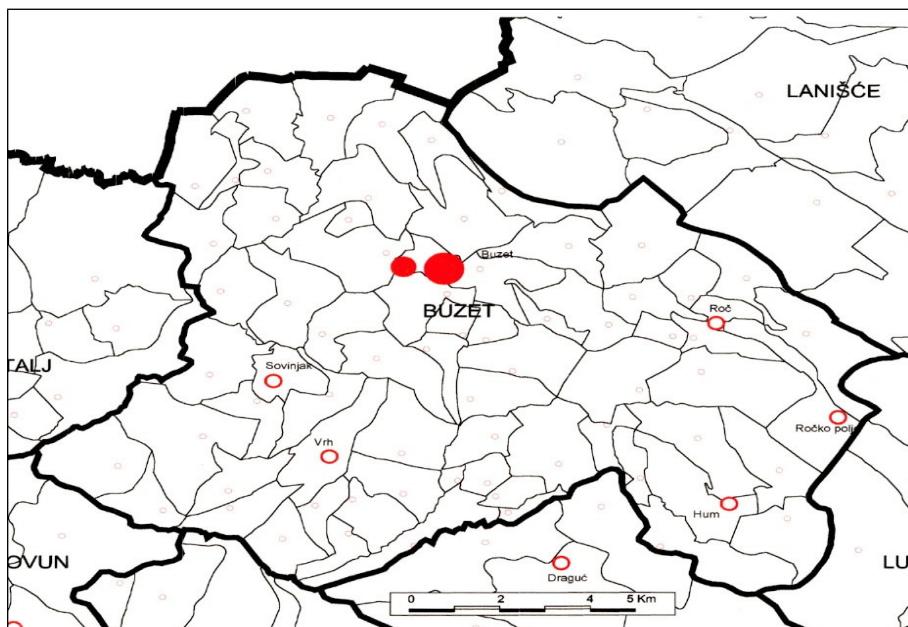
Izvor: arhiv IMO, 2011

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

U sastavu Grada Buzeta je 70 naselja : Buzet, Baredine, Bartolići, Barušići, Benčići, Blatna Vas, Brnobići, Cunj, Čiritež, Črniča, Duričići, Erkovčići, Forčići, Gornja Nugla, Hum, Juradi, Juričići, Kajini, Klarići, Kotli, Kras, Krkuž, Kompanj, Kosoriga, Krbavčići, Krti, Krušvari, Mala Huba, Mali Mlun, Marinci, Martinci, Medveje, Negnar, Paladini, Peničići, Pengari, Perci, Počekaji, Podkuk, Podrebar, Pračana, Prodani, Račice, Račički Breg, Rim, Rimnjak, Roč, Ročko Polje, Salež, Selca, Seljaci, Senj, Sirotići, Sovinjak, Sovinjska Brda, Sovinjsko Polje, Stanica Roč, Strana, Sušići, Sveti Donat, Sveti Ivan, Sveti Martin, Šćulci, Škuljari, Štrped, Ugrini, Veli Mlun, Vrh, Zonti. U sklopu teritorija navedenih naselja nalazi se veći broj zaseoka koji se tretiraju kao dijelovi naselja.

Slika 3: Administrativna podjela Grada Buzeta

Izvor: [Istarska županija, Registar prostornih planova](#)

1.3. Reljefna obilježja

Grad Buzet i područje Buzeštine, poput čitave Istre, odlikuje reljefna raznolikost. Područje obiluje manjim i većim udolinama, kanjonima, brežuljcima i planinama djelomično obrašlima šumskim pokrovom, i to na nadmorskim visinama od 100 do preko 1000 metara. Grad Buzet, zajedno s općinom Lanišće, pripada krajobraznoj regiji Bijele Istre, koja je naziv dobila po strmim liticama bijelih vapnenačkih stijena Ćićarije.

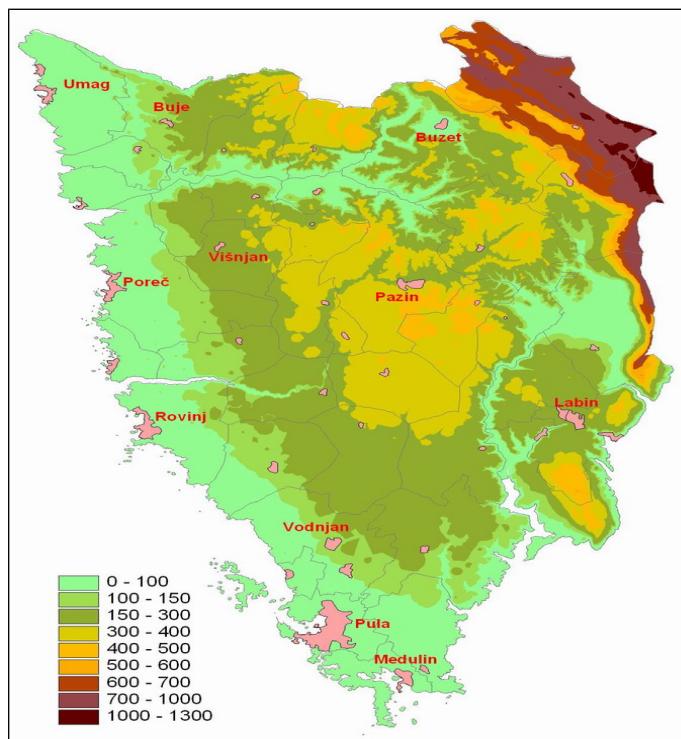

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Stari dio grada Buzeta smješten je na oko 150 m visokom brdu, a novi dio Grada je u podnožju brda - tzv. Fontana i dolini Mirne.

Reljef Buzeštine čine dvije glavne morfološke cjeline. Prva, područje Ćićarije, koja je morfološki jako raznolika s dominantnim obilježjima krškog reljefa, te čestim ponikvama, jamama i ponorima kao istaknutim reljefnim posebnostima. Druga, uključuje buzetsko-pazinski fliški bazen koji obiluje mnoštvom povremenih i bujičnih tokova, a karakteriziraju ga i dislociranost padina, te izrazita erozija fliških naslaga. Okosnica buzetsko-pazinskog fliškog bazena je riječno korito rijeke Mirne koja nastaje spajanjem povremenih tokova Drage i Rećine, uzvodno od izvora sv. Ivan na oko 60 m nadmorske visine. Mirna teče područjem Buzeštine od Kamenitih vrata, zapadno od Buzeta, do Istarskih toplica, i to kroz vapnenački kanjon u dužini od 5 km.

Slika 4: Reljef grada Buzeta i Istre

Izvor: arhiv IMO, 2011

1.4. Klimatska obilježja

Područje Buzeštine obilježavaju 2 tipa klime. U dolini rijeke Mirne prevladava mediteranska klima, s dugim i suhim ljetima, te kratkim i blagim zimama. Suprotno tome, planinski dio Ćićarije karakterizira

kontinentalna planinska klima, s oštrijim zimama i svježijim ljetima. Prosječna godišnja količina oborina je između 1000 i 1250 mm, a oborine najčešće padaju u proljeće i jesen.

Područje Buzeštine obuhvaća dva klimatska pojasa. Prvi tip koji obuhvaća područje ispod 500 m n.m. pripada toplo umjerenoj klimi pa ga karakteriziraju vruća ljeta sa srednjom mjesecnom temperaturom najtoplijeg mjeseca iznad 22°C. Drugi klimatski tip obuhvaća predplaninsko i planinsko područje iznad 500 m n.m. koje ima obilježja kontinentalne planinske klime. Temperatura najhladnijeg mjeseca kreće se između -3 stupnja i +18 stupnjeva. Ljeta su svježa s mjesecnom temperaturom najtoplijeg mjeseca ispod 22°C. Zime su u pravilu vlažne i oštре, povremeno praćene maglom i s dosta oborina. Snijeg u prosjeku pada četiri dana godišnje i može se očekivati svake godine u razdoblju od studenog do travnja.

1.5. Prirodna bogatstva

Tlo

Buzeština pripada središnjem flišnom području Istre, s obradivim tлом, pogodnim za vinogradarstvo i voćarstvo. Glavni tipovi tla na području Buzeta i njegove okolice su vrlo plitka skeletoidna tla, degradirana crvenica, litogeno-karbonatna tla na laporima, a na kraškim poljima deluvijalno-aluvijalna i močvarna tla. Obradive površine nalaze se u riječnim dolinama Mirne, Bračane, Butonige i Rečine te kraškim poljima Čiritež, Ročko Polje te obroncima brda. Površine uz obronke brda podobne su za intenzivnu proizvodnju dok su površine u dolinama podložne plavljenju.

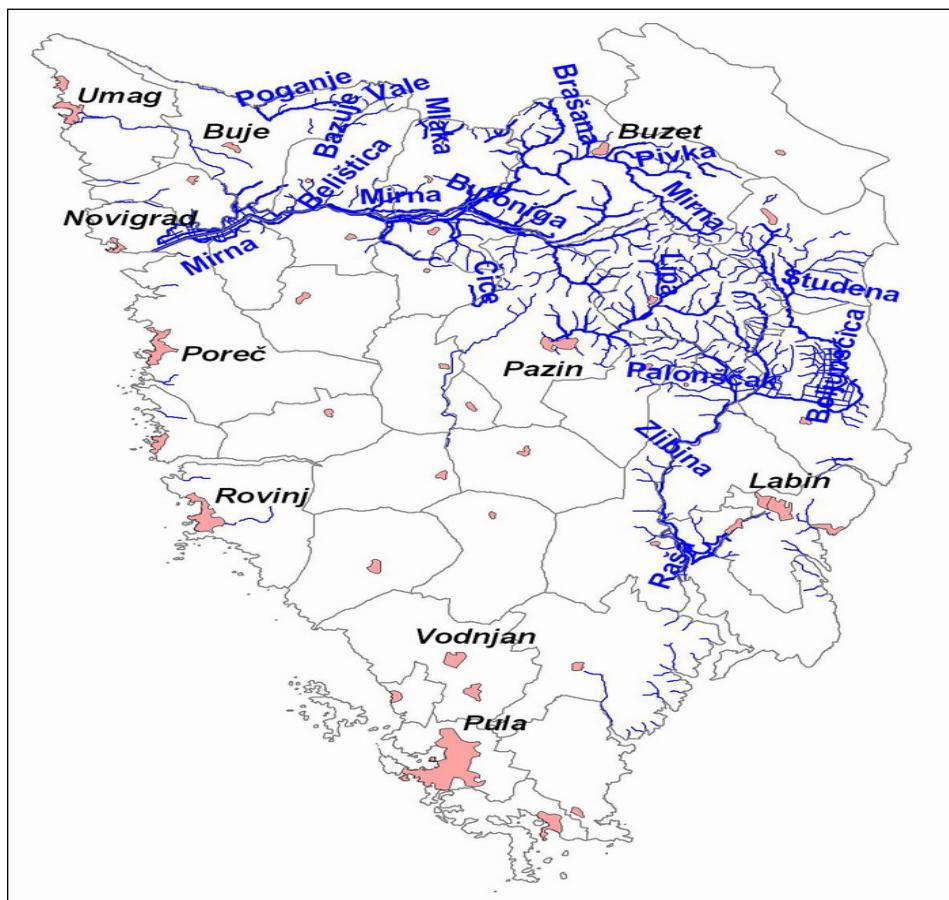
Voda

Područje Grada Buzeta i njegove šire okolice obiluje pitkom vodom koja se ne koristi samo za vodoopskrbu lokalnog stanovništva, već i stanovništva znatnog dijela Istre. Nekoliko je hidrogeoloških cjelina: sliv izvora Sv. Ivan, sliv potoka Bračana, bujični potok Pivke, odnosno Drage i potoka Rečine, dolina rijeke Mirne od izvora Sv. Ivan do utoka Butonige i sliv Butonige. Najveći vodotok je gornji i dio srednjeg toka rijeke Mirne u ukupnoj duljini.

Oborinske vode, kroz vapnenačku podlogu, poniru u podzemlje, gdje se akumuliraju u karbonantnim naslagama kao podzemne vode. Podzemna voda nalazi se i u zoni površinskog rastrošenog supstrata, te prati morfologiju terena. Dubina podzemne vode ovisi o stupnju površinske rastrošenosti naslaga i kreće se od 0 do 10 m. Pri visokim vodostajima, kada razina podzemne vode poraste iznad razine površinskog dodira fliških naslaga u dolini Mirne i rubnih vapnenaca aktiviraju se rubni izvori (njih tristotinjak). Ti izvori čine značajno vodno bogatstvo Buzeštine i osiguravaju vodu u sušnom razdoblju. Zbog vodnog bogatstva, grad nosi i epitet „grada vode“.

Slika 5: Hidrološki prikaz grada Buzeta i Istarske županije

Izvor: arhiv IMO, 2011

Šume

Šumski pokrov zauzima više od polovice ukupne površine Buzeštine. Većina šuma ima gospodarsku namjenu, a manji dio su zaštitne šume.

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Tablica 1: Rasprostranjenost šuma na području grada Buzeta u 2011. godini, prema funkciji

Šumske površine prema funkciji:	Površina (ha)	Udio u ukupnoj površini grada (%)
- gospodarska namjena	7.832,66	46,61
- zaštitne šume	1.274,90	7,58
Ukupno:	9.107,56	54,19
Ukupno – grad Buzet:	16.805,21	100,00

Izvor: Prostorni plan uređenja grada Buzeta, knjiga I, 2005: 88

S obzirom na rasprostranjenost šumskih zajednica, Buzeština se može podijeliti na dvije cjeline: mediteransku, u kojoj na nižim nadmorskim visinama (do 700 m) prevladavaju zajednice bijelog i crnog graba, hrasta, cera i jasena, te eurosibirsku, koja obuhvaća planinske dijelove Ćićarije u kojoj dominira primorska šuma bukve. Šume su uglavnom očuvane, međutim niskih eksploatacijskih mogućnosti.

Oko 75% šuma u području Grada Buzeta je u privatnom vlasništvu što bitno utječe na učinkovito i dobro upravljanje šumskim bogatstvom te na održivost staništa tartufa.

Posebnu vrijednost za čitavo područje Buzeštine ima Motovunska šuma hrasta lužnjaka koja se prostire na 994 ha površine (20 % manje unazad četrdeset godina). Vrijednost Motovunske šume uz ekološke očituje se sve više u njezinim zdravstvenim / rekreativskim turističkim funkcijama.

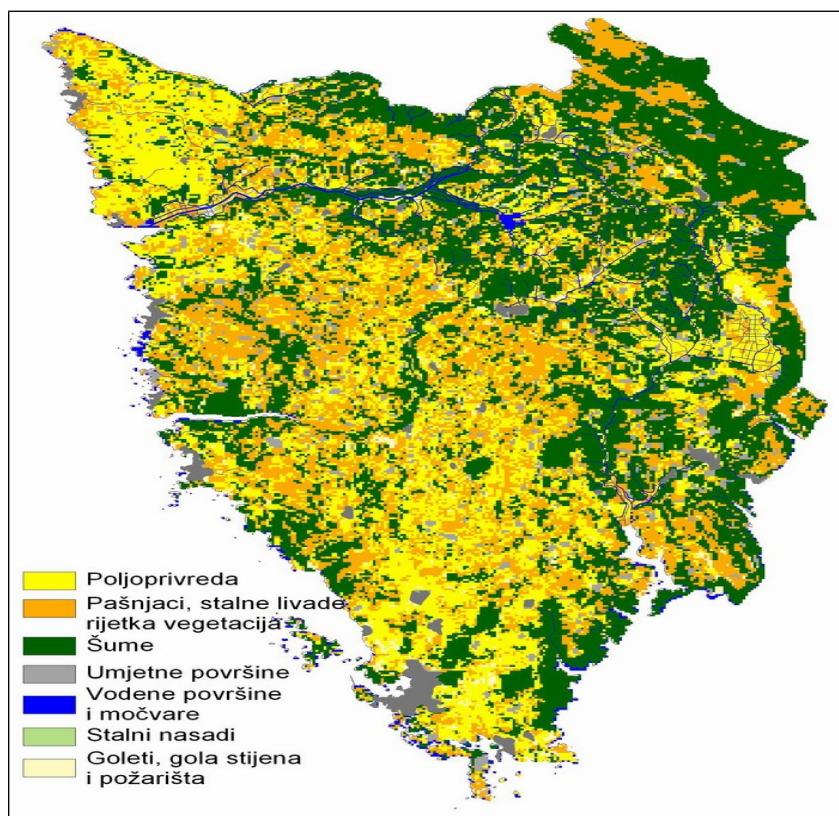
Biološka raznolikost

Područje Buzeštine kao uostalom i čitave Istre karakterizira dobra očuvanost biološke i krajobrazne raznolikosti. Dobra očuvanost flore i faune može se pripisati slabijim procesima urbanizacije u odnosu na priobalne dijelove Istarske županije. Kategoriju posebnog rezervata ima Motovunska šuma dok okolica Istarskih toplica kraj Buzeta pripada kategoriji zaštićenog krajolika.

U području Buzeštine obitava niz životinjskih vrsta poput zečeva, srna, divljih svinja, jarebica, prepelica i šljuka (koje su značajne za lovni turizam). Posljednjih godina po prvi puta u ovom području su se pojavili i medvjedi. Uz mnoge biljne skupine ističe se bogatstvo samoniklog ljekovitog bilja poput mente, matičnjaka, sljeza, maslačka, majčine dušice, kupine, lipe, koprive, kičice, imele, gospine trave, gloga, borovnica, medvjedeg luka, pelina, podbijela, preslice, rosopasa, rusomača, ruže – šipka, stolisnika, trputca, zečjeg trna, plućnjaka, koromača, planinskog jaglaca, šparoga, blušća, veprina, hmelja, mavrinca, encijana i sl. Zanimljivost na obroncima Ćićarije su i neke vrste orhideja, što je još uvijek nedovoljno istraženo.

Slika 6: Prikaz biološke raznolikosti grada Buzeta i Istarske županije

Izvor: arhiv IMO, 2011

1.6. Kulturna baština

Materijalna kulturna baština

Ostaci kamenih predmeta nađenih u Golupskoj jami, Podrebarskoj špilji i još nekim drugim špiljama potvrđuju naseljenost područja Buzeštine u predpovjesno doba, a prva naselja Ilira datiraju iz brončanog doba.

U VI. stoljeću Buzet potpada pod vlast Bizanta, a u narednim stoljećima bio je u posjedu karolinških markgrofova i akvilejskih patrijarha, te važna utvrda u vrijeme feudalnih borbi. O povijesti grada svjedoče i tri arheološka nalazišta iz razdoblja ranog srednjeg vijeka: longobardsko groblje na brežuljku Brežac iz VI. ili VII. stoljeća, bizantska nekropola na brežuljku Mejica iz VII. ili VIII. stoljeća, te

starohrvatsko groblje uz sjeverne gradske zidine iz razdoblja IX., odnosno X. stoljeća. U XI. i XII. stoljeću prvi put se u pisanim dokumentima spominju i ostala naselja Buzeštine: Roč, Vrh, Hum i Sovinjak.

Od 1420. godine Buzet je pod vlašću Mlečana u čije vrijeme je grad opasan bedemima pa 1511. godine Buzet postaje sijelo vojnog upravitelja Istre, tzv. Capitana de Raspo. Sredina XVI. stoljeća bila je razdoblje intenzivnog razvoja grada Buzeta, posebice u pogledu jačanja gradskih bedema i obrambene uloge grada te razvoja obrtništva. Zbirke predmeta starobuzetskih obrta (češljara, pekara, kovača, lončara itd.) dio su muzejske građe Zavičajnog muzeja u Buzetu.

U 17. i 18. stoljeću gradi se mnoštvo palača, kuća i crkava u renesansnom i baroknom stilu, a u to vrijeme obnovljena je i Mala šterna, te su izgrađena gradska Velika i Mala Vrata. U ovom razdoblju izgrađene su crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, crkva sv. Jurja, te barokna crkva sv. Ane, te palače de Vertiis i palača Bigatto u kojoj je danas smještena zgrada Zavičajnog muzeja u Buzetu.

Padom Mletačke republike, sve do 1918. godine Istra je pod vlašću Austrije, a prvog hrvatskog načelnika općina Buzet dobiva 1887. godine.

Roč je jedno od najvažnijih središta hrvatske pismenosti, nakladništva i tiskarstva utemeljenih na najstarijem hrvatskom pismu, glagoljici. Kao put kroz povijest glagoljaštva, podno Roča je utemeljena sedamdesetih godina prošlog stoljeća Aleja glagoljaša, u dužini od 7 km, a o glagoljaštvu svjedoči i glagoljski abecedarij na zidu crkve sv. Antuna. U svrhu očuvanja glagoljaške baštine u Roču se svake godine održava i Mala glagoljaška akademija na kojoj se osnovnoškolci iz cijele Hrvatske upoznaju s glagoljaškim pismom. Od 2000 g. u Roču se također nalazi i replika Gutenbergove glagoljske tiskarske preše.

Hum je poznat kao „najmanji grad na svijetu“, te zajedno s Ročem predstavlja središte glagoljaštva u Istri. U Humu završava i Aleja glagoljaša. Pored glagoljaštva, Humu posebnu vrijednost daju pronađene freske u crkvici sv. Jeronima na humskom groblju. Humske freske predstavljaju jedinstveno umjetničko djelo koje predstavljaju značajnu ostavštinu romaničko-bizantske umjetnosti. U novije doba, Hum je poznat i kao Grad biske, istarske rakije s imelom čija receptura potječe upravo iz tog gradića.

Vrh je staro ruralno naselje u kojem posebnu kulturnu vrijednost ima župna crkva Uznesenja Marijina iz 13. stoljeća. Specifičnost Vrha je i proizvodnja šampanjca čija je kvaliteta još nedovoljno istražena.

Tablica 2: Pregled nepokretnih i pokretnih kulturnih dobara na području Buzeštine u 2011. godini

Nepokretna kulturna dobra	Pokretna kulturna dobra
1. Crkva sv. Ane	1. Dvije slike nepoznatog autora: „sv. Andrija, Juraj i Lucija“ i „sv. Barbara, Apolonija, Šimun i Longin“
2. Crkva sv. Jurja mučenika	2. Inventar crkve Uzašašća Marijina u Buzetu
3. Kaštel Petrapilosa	3. Orgulje u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Buzetu
4. Kulturno-povijesna cjelina Grada Buzeta	4. POU Augustin Vivoda, Zavičajni muzej u Buzetu-muzejska građa
5. Memorijalno mjesto pravoslavne parohijske crkve sv. Ilije	5. Sakralni inventar crkve sv. Petra i Pavla u Humu
6. Kulturno-povijesna cjelina naselja Draguć	6. Skulptura Bogorodice s Djetetom u Račicama
7. Crkva sv. Jeronima na groblju u Humu	
8. Kulturno-povijesna cjelina Hum	
9. Kulturno-povijesna cjelina Kotli	
10. Kulturno-povijesna cjelina Marčenegla	
11. Crkva sv. Trojstva u Račicama	
12. Kaštel u Račicama	
13. Crkva sv. Roka u Roču	
14. Kulturno-povijesna cjelina utvrdenog naselja Roč	
15. Crkva sv. Duha u Štrpedu	
16. Kulturno-povijesna cjelina Vrh	
17. „Minjera“ – najstarija tvornica sumporne kiseline i najstariji rudnik boksita na svijetu (u postupku zaštite)	

Izvor: [Ministarstvo kulture, Registar kulturnih dobara](#) i dopuna autora

Nematerijalna kulturna baština

Područje Buzeštine odlikuje se raznim kulturno-zabavnim manifestacijama koje su ujedno i temelj razvoja kulturnog turizma. Bogatstvom ovih manifestacija izdvaja se grad Buzet, kao što su Subotina, Vikend tartufa, Buzetski karneval. Subotina je stara tradicijska pučka fešta koja je od 2002. godine obogaćena dodatnim sadržajima (Subotina po starinski) kako bi se posjetiteljima omogućio što izvorniji prikaz bogate povijesti i kulture ovog kraja. Buzetski karneval najmasovnije je karnevalsko događanje sjeverne Istre na kojem svake godine sudjeluje oko tisuću sudionika, te koje okuplja velik broj gledatelja iz zemlje i inozemstva.

Šume u okolini Buzeta su staništa istarskog tartufa i posebno cijenjenog bijelog tartufa pa je Buzet 1999. godine proglašen Gradom tartufa. Vikend tartufa je manifestacija koja se održava svake godine u studenom te uključuje izložbe, prodaju i degustaciju tartufa. U 2010. godini je Vikend tartufa, s ukupno 60 izlagača, zabilježio najveću posjećenost otkad se organizira. Niz je započetih aktivnosti radi jačanja

prepoznatljivosti Buzeta kao Grada tartufa (Turistička zajednica Grada Buzeta inicirala je i pokretanje projekta uspostave multimedijalnog centra Kuća tartufa i dr.).

1.7. Prepoznatljivost i identitet

Prepoznatljivost grada Buzeta i ostalih područja Buzeštine označuju kulturno-povijesno naslijeđe, dijelovi materijalne i nematerijalne kulture, gastro-eno događanja i sportske manifestacije. To su ujedno i glavne sastavnice identiteta ovog područja.

Hum razvija svoj identitet kao „najmanji grad na svijetu“, Buzet dio svog identiteta nastoji zasnovati kao Grad tartufa, a Roč kao središte glagoljaštva.

Raznolikost gastronomске ponude osigurala je prepoznatljivost ovog područja zahvaljujući istarskom prštu, srevima, istarskim rakijama i istarskim fužima, kao što je i rasprostranjenost vinograda i maslinika omogućila stvaranje imidža Buzeštine kao mjesta gdje se proizvode visokokvalitetna vina i maslinova ulja.

Buzet je poznat i po poduzetništvu i industriji, pa se grad često spominje i u kontekstu primjera dobre prakse razvoja poduzetništva i inovativnosti (tvrtka P.P.C/CIMOSS - najznačajnija je tvrtka za proizvodnju automobilskih dijelova u Hrvatskoj, visoke tehnološke i inovativne razine).

Sve više jača raste prepoznatljivost grada Buzeta i kao atraktivnog mjesa za razvoj ekstremnih sportova, što omogućuju povoljni prirodni uvjeti. Uređene biciklističke i pješačke staze, planinarski putovi, lokacije za parajedriličarstvo i speleološki objekti čine Buzet prepoznatljivom destinacijom za sve veći broj posjetitelja.

Tablica 3: Razvojni problemi i potrebe u vezi s položajem i osnovnim prostornim karakteristikama, prirodnim i kulturnim obilježjima, prepoznatljivosti i identitetom

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> Velika ograničenja u gospodarskom razvoju zbog vodo-zaštitnih područja (2/3 teritorija grada) Slabo korištenje prirodnih resursa (Mirna i Bračana, Butoniga, Čićarija i dr.), izvora energije (vode, šume, vjetar) i kulturne baštine (povijest, glagoljica spomenici, gastro/eno potencijali, tartufi i dr.) u turističke svrhe 	<ul style="list-style-type: none"> Gospodarski razvoj usmjeriti i poticati na „čiste industrije i djelatnosti“ uz intenziviranje zaštite okoliša Sve prirodne i kulturne resurse grada Buzeta koristiti na inovativni i održivi način u funkciji turističkog i ukupnog razvoja Poboljšati informiranje građana, njihovo

<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljna svijest i znanje lokalnog stanovništva o prirodnim, kulturnim i ostalim resursima grada Buzeta i okolice kao resursa za razvoj • Nedovoljno i necjelovito artikuliran identitet i prepoznatljivost grada Buzeta i okolice 	<ul style="list-style-type: none"> • поznавање важности природних, културних и других ресурса града Бузета и околине за развој • Осмислiti и sustavno проводити активности на изградњи идентитета и препознатљивости града Бузета
---	---

2. Zaštita okoliša i komunalna infrastruktura

2.1. Upravljanje vodama

Područje grada Buzeta u vodnogospodarskom smislu pripada slivnom području Mirna-Dragonja, a najveći vodotok, dužine 14,73 km, predstavlja gornji i donji dio srednjeg toka rijeke Mirne.

Istarski vodovod Buzet dio je Javnog vodoopskrbnog sustava u Istarskoj županiji koji se sastoji još od Vodovoda Labin i Vodovoda Pula, koji zajedno svojim djelovanjem omogućuju vodoopskrbu za preko 95% stanovništva županije. Istarski vodovod, čije je sjedište u Buzetu, djeluje na pet lokacijski odvojenih poslovnih jedinica u Bujama, Buzetu, Pazinu, Poreču i Rovinju i šest ispostava (Karojba, Kaštelir, Novigrad, Umag, Vrsar i Žminj), a proizvodnja vode odvija se u radnim jedinicama (RJ), smještenima u blizini tri izvora odakle se crpi voda: Sveti Ivan, Gradole i Bulaž te akumulacijsko jezero Butoniga. Projekt izgradnje Vodovoda Butoniga, nominalnog kapaciteta 1000 l/s, jedan je od najvećih i najznačajnijih projekata u povijesti Istarske županije. U 2012. godini dovršena je izgradnja cjevovoda od izvora Bulaž do postrojenja Butoniga čime je osigurana bolja povezanost sustava. U 2011. godini izgrađeno je i dodatnih 24 km nove mreže, ostvareno 2.230 novih priključaka, te rekonstruirano oko 25 dionica vodoopskrbne mreže.

Zbog dugotrajne suše, u srpnju 2012. godine su u javni vodoopskrbni sustav Istarskog vodovoda uključeni i izvori Bužini i Gabrijeli na pograničnom području s Republikom Slovenijom. Ta inicijativa je rezultat dugogodišnje suradnje Istarskog vodovoda i Rižanskog vodovoda Koper, te se njome osigurava kapacitet od dodatnih 40 litara vode u sekundi.

Područje grada Buzeta opskrbljuje se vodom iz sustava Sv. Ivan koji se nalazi u sklopu Istarskog vodovoda - Buzet. Na javnu vodoopskrbnu mrežu priključeno je više od 90% stanovništva. Manje od 10% stanovništva još uvijek koristi vlastite izvore ili kišnicu iz privatnih cisterni.

Dotrajali sustav vodoopskrbe bilježi gubitke vode oko 18%, pa postoji potreba za dodatnim ulaganjima u obnovu postojećeg sustava.

Sustav odvodnje otpadnih voda grada Buzeta je tek djelomično izgrađen i to dio sa razdjelnom, dio sa mješovitom kanalizacijskom mrežom. Na kolektore koji završavaju na centralnom uređaju za obradu otpadnih voda grada Buzeta završavaju otpadne vode oko 2.000 ljudi, što je približno 33% ukupnog broja stanovnika grada.

Ukupno stanje odvodnje otpadnih voda je nepovoljno jer se dio voda zbrinjava kroz sabirne jame. U 2011. godini izgrađen je pogon za tehnološki proces zbrinjavanja otpadnih voda grada Buzeta.

2.2. Upravljanje otpadom

Organizirano sakupljanje komunalnog otpada provodi gradska komunalna tvrtka Park d.o.o. koja pokriva cjelokupno područje Buzeštine. Jedino službeno odlagalište otpada na području grada je odlagalište otpada Griža površine 1,5 ha. Odlagalište se nalazi 2,5 km sjeverno od grada Buzeta. Procjenjuje se da je 2011. godine na odlagalištu Griža zbrinuto 4489 t komunalnog i proizvodnog otpada. Na odlagalištu se odlaze komunalni otpad s područja grada Buzeta i općine Lanišće, a odlaganje opasnog otpada se ne provodi.

U okviru odlagališta postoji i reciklažo dvorište, a u planu za naredno razdoblje je na 20 lokacija postaviti zelene otoke na kojima bi se reciklaži otpad skupljao na jednom mjestu. Trenutačno je popunjeno odlagalište otpada Griža 71%, a preostali kapacitet dostatan je za naredne dvije godine rada.

2.3. Buka

Na području grada Buzeta nisu dosad provedena nikakva mjerena intenziteta buke. Komunalne djelatnosti su najznačajniji uzročnik buke. Dio prevencija je predviđen prostornim planom uređenja grada Buzeta (izgradnja zelenih pojasa, nasipa i zaštitnih zidova).

2.4. Zrak

Sustav kontinuiranog praćenja kvalitete zraka i kretanja vrijednosti onečišćujućih tvari u zraku na području grada Buzeta nije uspostavljen. Glavni onečišćivači zraka su kamenolom Sv.Ivan-Praščari, tvornički pogoni tvrtke Cimos, ispušni plinovi iz prometa, dim iz ložišta kućanstava, manje kotlovnice i pogoni te promet. Potrošnja benzina na području grada Buzeta kontinuirano raste do 2009. godine otkada

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

se počinje bilježiti trend njezina opadanja. U 2011. godini je, u odnosu na 2010. godinu, potrošnja benzina smanjena za 962 327 kWh ili 8,5%, a u 2011. godini zabilježen je pad potrošnje dizelskog goriva što je posljedica utjecaja gospodarske krize i smanjenih gospodarskih aktivnosti.

Sedmodnevno ispitivanje kakvoće zraka na području grada Buzeta provedeno je tijekom veljače 2007. godine. Rezultati, s obzirom na ograničeno vremensko trajanje ispitivanja, ne mogu biti potpuno pouzdani, no mogu biti indikativni. Naime, ispitivanje je pokazalo da je prosječna koncentracija lebdećih čestica (42 ug/m³), u razdoblju mjerjenja, čak tri puta iznad graničnih vrijednosti za jednu godinu (14 ug/m³). Vrijednosti ostalih onečišćujućih tvari su bile unutar dozvoljenih graničnih vrijednosti.

2.5. Promet

Cestovni promet

Prometnica od državne važnosti na području Buzeštine uključuje dionicu D44 koja prolazi trasom Lupoglav-Buzet-Ponte Porton, dok državna cesta D21 spaja granični prijelaz sa Republikom Slovenijom, Požane i grad Buzet. Cesta prolazi kroz naselja Črnica, Štrped i sam grad Buzet, te je duga 7,1 km. Ceste od županijske važnosti za Buzeštinu su dionica Ž5011 (Buzet-Brest-Dane) i Ž5013 (Buzet-Cerovlje).

Razgranata je i mreža lokalnih cestovnih pravaca, ukupne dužine 84,6 km, no s obzirom na njihovu kvalitetu, Buzet zaostaje za Istarskom županijom. Loša kvaliteta cesta uzrokuje slabiju prometnu povezanost unutar naselja i općina Buzeštine.

Željeznički promet

Grad Buzet je regionalnom željezničkom prugom Pula-Pazin-Lupoglav-Buzet, ukupne duljine 91,14 km, povezan s Hrvatskom, Slovenijom i Italijom. Željeznička veza s drugim dijelovima Hrvatske odvija se preko Slovenije. Putnički i teretni promet koji se odvija ovom željezničkom prugom je malog intenziteta. Na području Grada željezničke stanice su Buzet i Roč, te nekoliko stajališta.

Zračni promet

Gradu Buzetu najbliže međunarodne zračne luke su u Puli i na Krku (Rijeka), udaljene oko 90km, a za male zrakoplove s mogućnošću komercijalnog korištenja, i sportska zračna luka kod Vrsara. Međunarodna zračna luka za male zrakoplove je Portorož, u Sloveniji, a udaljena je oko 50km od Buzeta.

Tablica 4: Razvojni problemi i potrebe u području zaštite okoliša i komunalne infrastrukture

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> • Narušavanje ekološkog sustava uređivanjem toka rijeke Mirne) • Nedostatan nadzor i zaštita nad prirodnim bogatstvima i iscrpljivanje prirodnih resursa (tartufi, šparoge, gljive, puževi, ljekovito bilje) • Nedovoljna osvještenost lokalnog stanovništva o zaštiti prirode i okoliša • Neizgrađen sustav odvodnje • Nedostatno praćenje zaštite okoliša, kakvoće zraka i jačine buke • Neodgovarajući javni lokalni prijevoz • Loša kvaliteta lokalnih cesta • Nedostatak parkirališta u gradu i prometne poteškoće u starom gradu 	<ul style="list-style-type: none"> • Regulacija toka rijeke Mirne, za nadzor i zaštitu prirodnih bogatstava, • U suradnji s drugim općinama i Istarskom županijom tražiti od državnih tijela rješenja u skladu s načelima održivog razvoja (onemogućiti uništavanje ekološkog sustava) • Educirati i poticati građane na povećanu zaštitu prirode i okoliša • Educirati građane i omogućiti im odvojeno sakupljanje otpada • Osigurati periodično praćenje zaštite okoliša, mjerjenje kakvoće zraka i jačine buke • Osigurati ulaganja u sustave odvodnje • Poboljšati održavanje lokalnih cesta i putova • Poboljšati javni lokalni prijevoz u skladu s potrebama građana • Sustavno i dugoročno riješiti prometne poteškoće (parkirališta i regulaciju prometa u starom gradu)

3. Energetika

Energetski sustav grada Buzeta čine objekti prijenosa i distribucije električne energije. Objekti prijenosa su nadzemni dalekovodi naponske razine 110 kV. Objekti distribucije su nadzemni vodovi naponske razine 35 kV s pripadajućom transformatorskom stanicom 35/20 kV, nadzemni i podzemni vodovi naponske razine 20 kV i 0.4 kV, te pripadne distribucijske transformatorske stanice 20/0,4 kV. Postojeća elektroenergetska mreža povezana je zračnim vodovima sa susjednim trafostanicama Buje i Pazin.

U Buzetu ne postoji izgrađena distributivna plinovodna mreža pa se ne može govoriti o opskrbi potrošača plinom.

Potrošnja električne energije u gradu Buzetu unazad nekoliko godina kontinuirano raste. Najveći udio potrošnje se odnosi na stambeni sektor, zatim na industrijski i tercijarni sektor. Povećana potrošnja stambenog sektora dijelom je i uslijed prevladavajuće energetski neučinkovite starije gradnje (zgrade građene prije 1918. godine).

Tablica 5: Potrošnja električne energije prema sektorima, kWh

Potrošnja električne energije	2008.	2009.	2010.	2011.
Stambeni sektor	31.359.263	31.477.600	32.120.000	32.762.400
Industrijski sektor	11.913.600	11.913.600	11.680.000	11.680.000
Tercijarni sektor	87.26.178	9.022.800	8.760.000	8.847.600
Ukupno	51.999.041	52.414.000	52.560.000	53.290.000

Izvor: *City_Sec project Energy Baseline, Assesment Report, 2011.*

Ukupna potrošnja električne energije u Gradu Buzetu bilježi trend rasta od 2008. godine s tadašnjih 51999041 kWh do 53290000 kWh u 2011. godini.

Tablica 6: Razvojni problemi i potrebe u području energetike

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> Neučinkovito korištenje električne energije u stambenom sektoru 	<ul style="list-style-type: none"> Pripremiti i provoditi programe energetske učinkovitosti na području grada Buzeta

4. Stanovništvo

4.1. Kretanje stanovništva

Grad Buzetu prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine ima 6.105 stanovnika, što je oko 3% stanovništva Istarske županije. I grad Buzet i Istarska županija u posljednjih deset godina bilježe rast broja stanovnika za oko 1%, za razliku od pada broja stanovnika na državnoj razni od 3% u isto razdoblju (2001.-2010.)

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Tablica 7: Broj stanovnika Buzeta, Istarske županije i Republike Hrvatske u 2001. i 2011. godini

Prostorna jedinica	2001.	2011.	2011./2001.
Grad Buzet	6.059	6.105	100,75
Istarska županija	206.344	208.440	101,01
Republika Hrvatska	4.437.460	4.290.612	96,69

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, 2012.

Tablica 8: Popisane osobe, kućanstva i stambene jedinice Istarske Županije, prema popisu iz 2011. godine

Županija/Grad	Ukupno popisane osobe	Ukupan broj stanovnika	Kućanstva		Stambene jedinice	
			ukupno	privatna kućanstva	ukupno	stanovi za stalno stanovanje
Istarska županija	213.891	208.440	79.377	79.309	134.251	103.695
Buzet	6.212	6.105	2.158	2.156	3.147	2.811

Izvor: DZS (2011), Popis stanovništva iz 2011., Tablica 2. Popisane osobe, kućanstva i stambene jedinice, prvi rezultati Popisa 2011. po naseljima

Stanovništvo grada Buzeta razmješteno u 70 naselja koja su koncentrirana oko tri glavna gravitacijska područja Buzeštine: Buzet, Vrh i Roč, s gustoćom naseljenosti od 37 st./ na km² koja zaostaje za prosjekom Istarske županije za više od 50%. Gustoća naseljenosti na području Buzeštine veća je od prosjeka naseljenosti u unutrašnjosti Istre, no daleko je manja od županijskog prosjeka.

Stopa nataliteta je pozitivna, jer se svake godine rodi više stanovnika nego ih umre, što Grad Buzet razlikuje od drugih dijelova Buzeštine i Istarske županije u cijelini.

Tablica 9: Kretanje prirodnog prirasta u gradu Buzetu u razdoblju od 2007. do 2011. godine

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

godina	muški spol			ženski spol			ukupno		
	rođeni	umrli	razlika	rođene	umrle	razlika	rođeni	umrli	razlika
2007.	33	28	5	32	21	11	65	49	16
2008.	42	37	5	33	25	8	75	62	13
2009.	37	39	-2	32	28	4	69	67	2
2010.	27	35	-8	25	26	-1	52	61	-9
2011.	37	33	4	31	17	14	68	50	18
Ukupno :	176	172	4	153	117	36	329	289	40

Izvor: Grad Buzet, Upravni odjel za samoupravu, upravu i društvene znanosti, 2012.

4.2. Obrazovna struktura stanovništva

Obrazovna struktura stanovništva u gradu Buzetu ispod je prosjeka Istarske županije. Udjel osoba bez formalnog obrazovanja u ukupnom stanovništvu starosti 15 godina i više u gradu Buzetu iznosi 1.6% dok je na razini Istarske županije 1.4%. (na razini Hrvatske iznosi 2.9%).

Prema stupnjevima završene stručne spreme, najveći udjel stanovništva u gradu Buzetu kao i u Istarskoj županiji otpada na osobe sa srednjom školom.

Osobe starosti 15 godina i više sa samo završenom osnovnom školom čine oko 25% ukupne populacije grada Buzeta, te taj udjel na razini Istarske županije 23%.

U gradu Buzetu udjel osoba sa završenim fakultetom, umjetničkom akademijom ili stručnim studijem u ukupnom stanovništvu starosti 15 godina i više, iznosi 5.1% i ispod je državnog prosjeka koji iznosi 7.27%. Prema popisu iz 2001. godine grad Buzet broji 7 magistara od kojih su 4 muškarca. Stupanj stečene stručne spreme kako na razini županije pa tako i u gradu Buzetu je u prosjeku veći za muškarce nego za žene.

Tablica 10: Razvojni problemi i potrebe u vezi sa stanovništvom

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
	

<ul style="list-style-type: none"> • Malobrojnost stanovništva i slaba naseljenost • Neodgovarajuća obrazovna i dobna struktura stanovništva za razvoj grada Buzeta • Odlazak mladih i obrazovnih u veće gradove i inozemstvo 	<ul style="list-style-type: none"> • Mjerama i sredstvima na gradskoj razini, pridonijeti provođenju nacionalne populacijske politike • Poticati obrazovanje i cjeloživotno učenje građana svih dobnih skupina • Na smanjivanje depopulacije djelovati osnaživanjem lokalnih mjera kroz povezivanje s županijskim i državnim u sklopu nacionalne politike ruralnog i demografskog razvoja
--	--

4.3. Tržište rada

Nezaposlenost

Grad Buzet, kao i ostatak Hrvatske i većine gradova u Istarskoj županiji, od pojave gospodarske krize bilježi porast stope nezaposlenosti. U 2011. godini na području grada Buzeta zabilježeno je 207 nezaposlenih osoba, što je devet osoba više u odnosu na 2010. godinu. Pregled kretanja registrirane nezaposlenosti u Gradu Buzetu, u usporedbi s Istarskom županijom i Republikom Hrvatskom, prikazuje tablica u nastavku.

Tablica 11: Registrirana nezaposlenost u gradu Buzetu, Istarskoj županiji i Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2009. do 2012. godine

Prostorna jedinica	2009.	2010.	2011.
Grad Buzet	140	198	207
Istarska županija	6.740	7.949	7.914
Republika Hrvatska	263.174	302.425	305.333

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2012

U razdoblju 2010. – 2011. godine Istarska županija je ostvarila pad stope registrirane nezaposlenost od 0,4%. Istovremeno, na državnoj razini je u 2011. godini nastavljen porast stope registrirane

nezaposlenosti za približno 1% u odnosu na 2010. godinu. U gradu Buzetu u sve tri promatrane godine također je primjetan porast broja nezaposlenih, no prisutan je trend usporavanja u rastu navedenog pokazatelja. Udio nezaposlenih osoba u gradu Buzetu, u ukupnoj nezaposlenosti Istarske županije u 2011. godini, bio je 2,6%, što približno odgovara udjelu Istarske županije u ukupnoj registriranoj nezaposlenosti na državnoj razini u 2011. godini.

U gradu Buzetu uglavnom se radi o kratkotrajno nezaposlenim osobama (do jedne godine) koje čine 78% ukupno registriranih nezaposlenih osoba, dok je udio dugoročno nezaposlenih (dulje od jedne godine) u ukupnom broju nezaposlenih osoba 22%. Stopa registrirane dugoročne nezaposlenosti u Buzetu niža je od one na županijskoj razini gdje ona iznosi 36%. I grad Buzet i Istarska županija bilježe nižu stopu registrirane dugoročne nezaposlenosti u odnosu na državnu razinu na kojoj ona iznosi 46%.

Tablica 12: Trajanje nezaposlenosti na području grada Buzeta u 2011. godini

Trajanje nezaposlenosti										
	0-3 mj	3-6 mj.	6-9 mj.	9-12 mj.	1-2 g.	2-3 g.	3-5 g.	5-8 g.	8 g. i više	Ukupno
Buzet	71	35	35	24	19	15	8	1	4	212
IŽ	1.657	799	719	527	884	418	293	166	350	5.813
RH	60.242	34.253	36.706	27.616	52.702	28.425	21.474	12.211	25.061	298.690

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2012.

U gradu Buzetu, većina nezaposlenih osoba su žene (113 od 212 nezaposlenih osoba u 2011. godine). Većina nezaposlenih žena srednje je i starije životne dobi.

Udjeli nezaposlenih osoba prema razini obrazovanja na području grada Buzeta približno odgovaraju udjelima u ostalim gradovima Istarske županije. U ukupnom broju nezaposlenih u gradu Buzetu 82% je osoba sa završenim osnovnoškolskim ili srednjoškolskim obrazovanjem, a 9,9% onih sa završenim fakultetom ili drugim oblikom visokog obrazovanja. Ostatak od 8% čine nezaposlene osobe s višom stručnom spremom, odnosno bez osnovnog obrazovanja.

Zaposlenost

2011. godine u gradu Buzetu zaposleno je ukupno 2.266 osoba, što je 7 % manje u donosu na 2008. godinu. Nakon znatnijeg pada zaposlenosti u 2009 godini, iz godine u godinu otvara se oko desetak novih radnih mjesta.

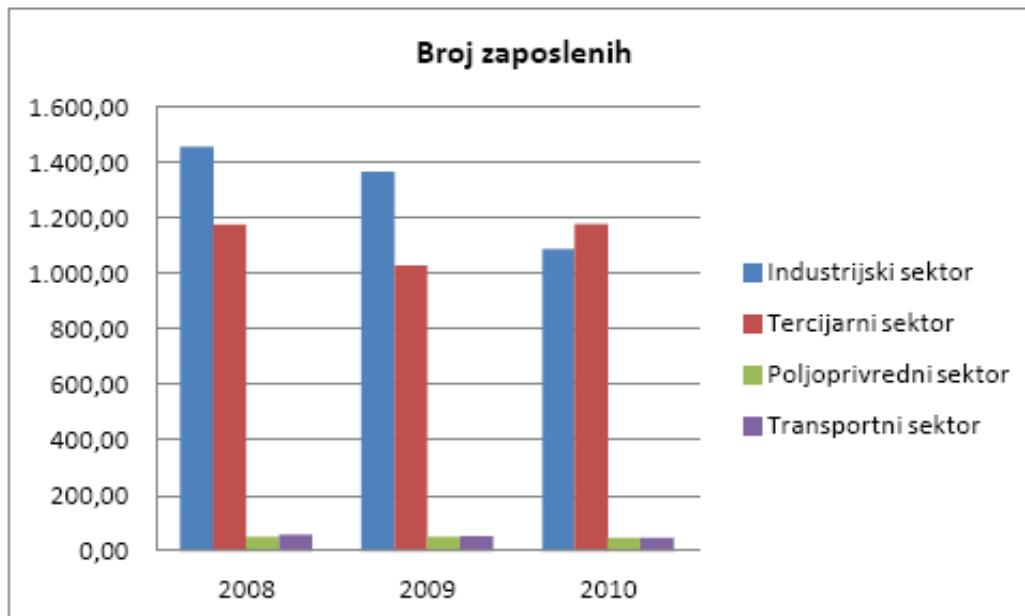
Tablica 13: Broj zaposlenih u gradu Buzetu u razdoblju 2009.-2011.

Godina	2009	2010	2011
Grad Buzet	2.178	2.164	2.224
Istarska županija	46.112	44.998	44.926
Republika Hrvatska	889.396	859.808	851.386

Izvor: FINA 2012

Unazad tri godine smanjuje se broj zaposlenih u industrijskom sektoru za oko 25%, a raste broj zaposlenih u tercijarnom sektoru. Broj zaposlenih u sektoru poljoprivrede i transporta kontinuirano je manji je od 100 osoba.

Slika 7: Kretanje broja zaposlenih u Gradu Buzetu u 2008., 2009. i 2010. godini, prema sektorima

Izvor: City_Sec Project Energy Baseline, Assessment Report, City of Buzet, 2011

Tablica 14: Razvojni problemi i potrebe u području tržišta rada

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> Nedostatak radne snage u pojedinim zanimanjima (posebice stručne, kvalificirane radne snage) Strukturna nezaposlenost, nerazmjer između ponude i potražnje za radnom snagom Nedostatno usklađivanje srednjoškolskih programa s potrebama lokalnog gospodarstva 	<ul style="list-style-type: none"> U suradnji s županijskim i državnim institucijama i kroz Lokalno partnerstvo za zapošljavanje provoditi programe aktivne politike zapošljavanja (poticanje zapošljavanja određenih profila ciljano usmjeravati prema specifičnostima i potrebama razvoja Buzeta, podizanje kompetencija i kvalitete radne snage, provođenje prekvalifikacije i dokvalifikacije) Osnaziti aktivnosti za usklađivanje srednjoškolskih programa s potrebama lokalnog gospodarstva kroz Lokalno partnerstvo za zapošljavanje, osobito boljom suradnjom s ključnim poduzetnicima

5. Gospodarstvo

Grad Buzet je tradicionalno značajno poduzetničko i industrijsko središte Istarske županije. Zauzima visok poduzetnički rang, (mjerjen brojem poduzetnika, brojem zaposlenih, ostvarenim prihodom). U Hrvatskoj je oko 50. mjesta među gradovima i općinama, a u Istarskoj županiji je oko 10. mesta.

Nakon zatvaranja niza tvrtki i obrta uslijed gospodarske krize tijekom 2009. i 2010. godine, broj poduzetnika u 2011. godini raste. Prema podacima FINA-e u 2010. godini bilo ih je 228, a u 2011. se njihov broj povećao i iznosi 238.

Tablica 15: Osnovni finansijski rezultati poslovanja poduzetnika u razdoblju 2009.-2011.

Naziv	Broj poduzetnika			Broj zaposlenih			Ukupan prihod u tis.kn		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Buzet	234	228	238	2.178	2.164	2.224	1.352.251	1.458.759	1.466.775
Istarska županija	8.768	9.090	9.090	46.112	44.998	44.926	29.579.748	31.030.717	29.285.567
Hrvatska	91.320	96.758	98.530	889.396	859.808	851.386	613.366.627	598.187.419	624.806.766

Izvor: Fina, 2012.

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

O tome kolika je poduzetnička razvijenosti Grad Buzeta, vidi se iz pokazatelja koji čini odnos zaposlenih u pravnim osobama prema broju stanovnika. Usporedbi s Istarskom županijom i Hrvatskom, Grad Buzet izrazito prednjači.

Tablica 16. Odnos zaposlenih u pravnim osobama i broja stanovnika u 2011.godini

Zaposleni u pravnim osobama u odnosu na broj stanovnika u 2011.	
Buzet	0,39
Istarska županija	0,27
Republika Hrvatska	0,25

Izvor: Državni zavod za statistiku, statistička izvješća ; Zaposlenost i plaće u 2011. i popis stanovništva, kućanstva i stanova 2011.

5.1. Struktura gospodarstva

U strukturi gospodarstva najvažnije djelatnosti su: prerađivačka industrija, trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, građevinarstvo, opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša.

Djelatnosti koje su u 2010. i 2011. godini ostvarile najveći dobitak u Gradu Buzetu su: prerađivačka industrija, trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala. Najveći gubitak u 2010. godini ostvarile su djelatnosti opskrbe vodom, uklanjanje otpadnih voda i gospodarenje otpadom te prehrambena industrija. U 2011. godini najveći finansijski gubici su ostvareni u djelnostima prehrambene industrije i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.

Tablica 17: Osnovni finansijski rezultati poslovanja poduzetnika po područjima djelatnosti u 2009. 2010. i 2011. godini

(iznosi u tisućama kuna)

Područje djelatnosti	2009				2010				2011			
	Broj poduzetnik a tekuće razdoblje	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Dobitak/gubitak razdoblja	Broj poduzetnik a tekuće razdoblje	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Dobitak/gubitak razdoblja	Broj poduzetnik a tekuće razdoblje	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Dobitak/gubitak razdoblja
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i vodenje	2	786	3.203	-2.417	1	257	254	3	3	327	372	-46
Rudarstvo i vodenje	1	0	1	-1.	.	.	.	.	.	.	.	.
Preradivačka industrija	47	592.529	589.528	1.248	48	800.309	790.704	6.847	50	792.090	785.057	3.909

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	4	134.341	132.305	1.561	4	122.990	130.823	-7.883	4	137.174	131.726	3.861
Gradevinarstvo	29	163.667	162.498	219	28	106.890	106.079	242	28	111.849	111.923	-272
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	85	405.328	391.644	10.651	78	374.669	364.388	7.774	81	370.887	359.889	7.884
Prijevoz i skladištenje	10	13.478	12.833	498	9	11.904	11.541	277	9	11.632	11.680	-172
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanje hrane	16	5.100	6.628	-1.551	17	4.913	5.512	-615	19	6.549	7.780	-1.251
Informacijske komunikacije	2	550	522	18	3	1.834	1.613	160	3	1.548	1.367	136
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	.	.	.	.	.	.	.	.	1	24	23	1
Poslovanje nekretninama	4	1.092	1.627	-537	4	2.003	2.221	-218	6	1.185	1.472	-287
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	22	25.609	24.941	439	24	20.925	20.134	565	21	22.107	21.557	377
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	4	607	609	-10	4	2.471	1.918	437	6	3.453	3.399	33
Obrazovanje	2	1.487	1.478	9	2	1.480	1.463	17	2	1.444	1.450	-5
Umjetnost, zabava i rekreacija	1	2.218	2.142	57	1	2.485	2.377	85	1	5.931	5.812	93
Ostale uslužne djelatnosti	5	5.458	5.186	209	5	5.630	5.607	7	4	574	573	1
Ukupno	234	1.352.25	11.335.146	10.391	228	1.458.75	91.444.632	7.697	2381.466.775	1.444.080	14.262	

Izvor: Fin 2012.

Napomena: Obuhvaćeni su obrtnici koji su obveznici dostave godišnjih finansijskih izvještaja. Registrar godišnjih finansijskih izvještaja: obveznici poreza na dobit, dakle javna trgovачka društva, komanditna društva, gospodarska interesna udruženja, dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću, trgovci pojedinci, inozemni osnivači, ustanove, zajednice ustanova, zadruge, druge osobe za koje je upis propisan zakonom, obrtnici obveznici poreza na dobit, slobodna zanimača, obiteljska gospodarstva, privatne osobe obveznici poreza na dobit te ostali nesomenjeni obveznici poreza na dobit.

U gospodarstvu Grada Buzeta u razdoblju 2009.-2010. najveće neto plaće i nadnice ostvarene su u prerađivačkoj industriji, dok su najniže neto plaće i nadnice u istom razdoblju ostvarene u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva u ribarstva.

Najveći prosječni broj zaposlenih na bazi sati rada u razdoblju 2009.-2011. je zabilježen u djelatnosti prerađivačke industrije dok su djelatnosti s najmanjim prosječnim brojem zaposlenih u spomenutom razdoblju djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, djelatnosti umjetnosti, zabave i rekreacije te djelatnosti poslovanja nekretninama. Trend ukupnog iznosa plaća i nadnica u razdoblju od 2009.-2011. bilježi blagi rast kao i ukupan iznos prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom u spomenutom razdoblju.

Tablica 18: Neto plaće i nadnice, prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada, prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom prema NKD-u 2007. u razdoblju od 2009.-2011.

Područje djelatnosti	2009		2010		2011	
	Prosječan broj zaposlenih na bazi sata rada	Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u kunama	Prosječan broj zaposlenih na bazi sata rada	Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u kunama	Prosječan broj zaposlenih na bazi sata rada	Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u kunama
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1	4.635	1	4.699	1	4.893
Prerađivačka industrija	931	4.809	950	5.116	1.050	5.138
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	354	6.497	354	6.628	357	6.685
Građevinarstvo	290	4.844	259	4.652	247	4.899
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	448	4.284	416	4.416	402	4.433
Prijevoz i skladistjenje	31	3.233	26	2.847	25	2.990
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanje hrane	33	3.415	31	3.106	38	3.184
Informacije i komunikacije	2	2.419	6	3.682	6	3.782
Poslovanje nekretninama	6	3.584	4	3.412	3	3.342
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	52	4.442	42	5.354	42	5.378
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2	3.787	45	1.530	33	4.430
Obrazovanje	7	4.100	8	3.132	8	3.546
Umetnost, zabava i rekreacija	3	2.647	3	2.831	5	3.317
Ostale uslužne djelatnosti	18	3.744	19	3.824	7	2.287
Ukupno	2.178	4.907	2.164	5.018	2.224	5.144

Izvor: Fini, 2012.

U području metalne industrije i proizvodnje automobilskih dijelova ističe se tvrtka P.P.C Buzet d.o.o. (CIMOS) koja se nalazi među deset istarskih tvrtki s najvećim ostvarenim prihodima. Tu tvrtku je Udruga hrvatskih izvoznika proglašila najinovativnijim izvoznikom u 2011. godini. Tvrtka P.P.C. Buzet d.o.o. zaposljava 600 radnika (*FINA, 31.12.2011.*).

5.2. Poduzetništvo

Proizvodne djelatnosti grada Buzeta točkasto su raspoređene u cijelom prostoru. Industrijske radne zone smještene su u gradu Buzetu (Cimos, Sv.Ivan), Mažnjici, Roču i Butonigi, a obrtničke radne zone smještene su u gradu Buzetu (Drvoplast, Most, Irsa, Mala Huba 1, Baraka), Mala Huba 2, Mlini, Ročko polje 1, Ročko polje 2, Sveti Ivan-Praščari i Kuk-Čiritež.

Gospodarska zona Mažnjica (Štrped) se nalazi na krajnjem sjeverozapadnom dijelu prostora Grada Buzeta, između naselja Štrped, Sv. Duh i Abrami. Locirana je neposredno uz državnu cestu D201 Buzet - Požane, s obje njene strane, oko 2,0 km od Buzeta i oko 3,0 km od graničnog prijelaza Požane. Pored državne ceste zonu presijecaju dvije postojeće lokalne ceste. Postojeće prometnice u zoni, uključujući državnu cestu D201 relativno su slabe kvalitete i trebaju opsežne zahvate rekonstrukcije. Državna cesta ujedno predstavlja jedinu prometnu vezu zone na prostore Grada, Republike Hrvatske i susjednih država te na ostale prometne sustave. Prema Prostornom planu uređenja Grada Buzeta površinom je s oko 35,3 ha najveća gospodarska zona na prostoru grada. Zemljište u zoni u pretežnom dijelu je u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba. U znatnom dijelu svoje površine prostor je danas izgrađen gospodarskim ali i pojedinačnim stambenim zgradama. Izgrađene su dvije trafostanice i nadstrešnica uz autobusno stajalište. Neizgrađeni dio prostora zauzimaju šumske i poljoprivredne površine.

Prostor građevinskog područja gospodarske namjene - proizvodne Mala Huba 2 površine oko 15,7 ha locirana je neposredno uz državnu cestu D201 Buzet - Požane, manje od 1,0 km od Buzeta i oko 6,0 km od graničnog prijelaza Požane. Prema Prostornom planu uređenja Grada Buzeta gospodarska zona Mala Huba 2 je nakon gospodarskih zona Mažnjica i Sv. Ivan površinom treća gospodarska zona, s oko 15,7 ha, a u najvećem dijelu svoje površine, na oko 14,5 ili 92,3 %, prostor je danas neizgrađen. Utvrđeno je da se u zoni Mala Huba 2 kao novoformiranoj zoni sa značajnim udjelom zemljišta u gradskom vlasništvu pokušava njezino plansko privođenje namjeni na način da se navedena zona komunalno opremi, te je u tom smislu započeta izgradnja križanja s trećom trakom na ulazu u zonu i pristupnih prometnica, dok je projektiranje fekalne i oborinske kanalizacije u tijeku. Namijenjena je proizvodnim, pretežito zanatskim sadržajima kao i još deset zona planiranih na prostoru Grada. U Buzetu to su Drvoplast, Most, Irsa, Mala Huba 1, Baraka, Mala Huba 2, te izvan Buzeta Mlini, Ročko polje 1 i 2, Sveti

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Ivan-Prašćari i Kuk-Čiritež. Na području Grada su planirane još četiri gospodarske, proizvodne pretežito industrijske zone (Cimos, Sv. Ivan, Mažinjica, Roč i Butoniga).

Gospodarska zona Mala Huba 2 svojim položajem uz već uređene prometnice i raspoloživim neizgrađenim prostorom predstavlja značajan resurs gospodarskog razvoja grada Buzeta što akcentira značaj njenog uređenja. Uređenjem ove zone otvara se mogućnost usmjeravanja i koncentracije proizvodnih kapaciteta u građevinskom području gospodarske - proizvodne namjene izdvojene izvan naselja. Pored toga otvara se mogućnost dislokacije iz naselja postojećih djelatnosti koje nisu kompatibilne sa stanovanjem ili u okviru naselja nemaju dovoljne prostorne uvjete za daljnji razvoj.

Tablica 19: Razvojni problemi i potrebe u području poduzetništva

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> Nedostatno povećanje konkurentnosti poduzeća i lokalnog gospodarstva (osim P.P.C. Buzet i par malih poduzeća) Ovisnost lokalnog gospodarstva o nekoliko velikih poduzeća prerađivačke industrije, prvenstveno o P.P.C. Buzet) Nedostatak otvaranja novih i malih i srednjih poduzeća Nedovoljni poticaji za razvoj poduzetništva (financijska i stručna podrška,) Neodgovarajuća poslovna i tehnološka povezanost malih poduzeća s velikim u korištenju razvojnih potencijala Neriješeno vlasništvo nad zemljištem i nedostatna komunalna uređenost građevinskih parcela u poduzetničkim i industrijskim zonama (opremljenost komunalnom infrastrukturom) Nedostatak jasnog planskog definiranja područja industrijske zone Buzeta 	<ul style="list-style-type: none"> Poticati jačanje konkurenčnosti lokalnog gospodarstva, posebno malih poduzeća (prerađivačke industrije, obrta, poljoprivrede i turizma) kroz državne i EU programe Poticati pokretanje i jačanje poduzetničkih projekta kroz lokalne, županijske, državne i EU programe finansijskih potpora, savjetovanja, edukacije i umrežavanja poduzetnika Poticati poslovnu i razvojnu suradnju poduzetnika unutar lokalne poslovne zajednice (prijenos znanja i vještina upravljanja razvojem, poslovne prakse, pristup i transfer suvremenih tehnologija i dr.) Privlačenje i poticanje investicija u skladu načelima održivog razvoja Opremanje poduzetničkih zona, povećanje atraktivnosti za investitore i razvoj poduzetničke infrastrukture

5.3. Obrtništvo

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Buzetsko područje je od davnina bilo poznato po pretežno uslužnim obrtnicima: kovačima, krojačima, postolarima, zidarima, ugostiteljima i urarima. U 1972. godini je osnovano Udruženje samostalnih zanatlija, ugostitelja i prijevoznika Buzet što se smatra početkom novijeg organiziranog razvoja i djelovanja obrtnika u Buzetu. 1989. godine završena je izgradnja nukleusa (početka) zone male privrede Mažinjica, među prvima takve vrste u bivšoj državi, a iz koje je naknadno nastala prva moderna industrijsko-obrtnička zona. Broj obrtnika u Buzetu koncem 1980-ih bio je oko 500.

Udruženje obrtnika Buzet dobitnik je brojnih priznanja i nagrada koje su potvrda dobrih rezultata poslovanja. Među dobivenim nagradama osobito se ističe najviše priznanje Hrvatske obrtničke komore (HOK), Zlatne ruke, koju je Udruženje obrtnika Buzet dobilo 2002. godine za uspješan rad i iznimski doprinos razvoju hrvatskog obrtništva.

Na području Buzeta danas posluje nešto više od 250 obrtnika, a procjenjuje se da je broj zaposlenih u obrtništvu oko 500 osoba (prosječno dvije osobe po obrtniku).

Tablica 20: Broj obrtnika po sekcijama i odborima na području grada Buzeta u 2011. godini

Sekcije i odbori Udruženja obrtnika Buzet	Broj obrtnika
1. Sekcija građevinske djelatnosti	57
2. Sekcija uslužnih djelatnosti	44
3. Sekcija prijevoznika	41
4. Sekcija proizvodnih djelatnosti	34
5. Sekcija ugostitelja	25
6. Sekcija trgovaca	21
7. Odbor poljoprivrede	14
8. Odbor auto-struke	8
9. Odbor frizera i kozmetičara	10
Ukupno:	254

Izvor: Udruženje obrtnika Buzet, 2012.

Tablica 21: Razvojni problemi i potrebe u području obrta

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> • Opadanje interesa mlađih za pojedinim obrtničkim zanimanjima • Nepovoljno poslovno okružje (previšoki porezi i doprinosi; nelikvidnost; nepovoljni uvjeti kreditiranja, "siva ekonomija") • Izumiranje tradicionalnih i umjetničkih obrta 	<ul style="list-style-type: none"> • Izraditi programe za privlačenje i razvoj obrta na područje Grada Buzeta • Poticati razvoj obrta uključivo tradicijskih i umjetničkih obrtničkih djelatnosti povezanih s turizmom

--	--

5.4. Vanjsko trgovinska razmjena

U svim promatranim godinama grad Buzet je ostvario veći izvoz od uvoza, pa kontinuirano bilježi suficit vanjskotrgovinske bilance. Samo u 2011. godini ostvaren je rast izvoza od gotovo 15% u odnosu na godinu ranije. U 2011. godini grad Buzet je ostvario 7,7% od ukupnog izvoza roba i usluga Istarske županije.

Tablica 22: Vrijednost robne razmjene s inozemstvom u Republici Hrvatskoj, Istarskoj županiji i Gradu Buzetu, u 2009., 2010. i 2011. godini (u tisućama kuna)

	Izvoz				Uvoz				Pokrivenost uvoza izvozom u 2011. (%)
	2009.	2010.	2011.	Indeks 2011/2010	2009.	2010.	2011.	Indeks 2011/2010	
Republika Hrvatska	55.180.038	64.891.583	71.289.778	109,85	111.739.738	110.296.840	120.997.127	109,70	58,91
Istarska županija	5.001.061	6.766.374	7.121.690	105,25	5.861.488	5.530.013	5.446.028	98,48	130,76
Grad Buzet	412.853	481.229	549.600	114,20	378.584	389.599	427.057	109,61	128,70

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, 2012

6. Poljoprivreda

Poljoprivredno zemljište na području grada Buzeta zauzima površinu od 5.800ha, od čega je obradivog 5.223 ha ili 90%, što uključuje katastarske kulture oranice, vrtove, voćnjake, vinograde i livade (Prostorni plan uređenja grada Buzeta, knjiga I, 2005: 32). Ostalih 10% je neobradivo, a odnosi se na pašnjake. Prosječna veličina poljoprivrednog posjeda u gradu Buzetu iznosi 5,73 ha, uključujući i šume, odnosno 3,44 ha samo poljoprivrednog zemljišta. To je ispod prosječne veličine poljoprivrednog posjeda na razini Istarske županije koji iznosi 6,4 ha. Na području grada Buzeta prema podacima iz 2011. godine (Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja) bilo je aktivno 324 obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Rascjepkanost poljoprivrednog zemljišta i mala imanja osnovna su značajka zemljišta OPG, što je posljedica većim dijelom povijesnih okolnosti, ali i fizičke diobe zemljišnih čestica.

U individualnoj poljoprivrednoj proizvodnji zastupljene su gotovo sve grane poljoprivredne proizvodnje od tradicionalnog vinogradarstva i vinarstva, stočarstva i ratarstva do voćarstva, koje ima nešto manju tradiciju (osim maslinarstva).

Vinogradarstvo zauzima važno mjesto kao tradicionalna grana poljoprivredne proizvodnje. U takozvanoj Bijeloj Istri, kojoj pripada i Buzet, uspijevaju vinske bijele sorte malvazija, pinot bijeli, muškat žuti, a od crnih najkvalitetniji je teran koji na ovim tlima postiže bolju kvalitetu od terena na crvenici. Prepoznatljivost kvalitete istarskih vina osigurana je oznakom Istarska kvaliteta kojom se osigurava kvaliteta viša od one propisane zakonom. Istarska malvazija, po kojoj je poznata i Buzeština, 1998. godine proglašena je najboljom autohtonom sortom u Hrvatskoj, a 1999. godine najboljim bijelim vinom u Hrvatskoj.

Iako postoje dobri uvjeti, kako za uzgoj mediteranskih, tako i kontinentalnih kultura, voćarstvo nije razvijeno. Organiziranog otkupa nema, a od prerađivačkih kapaciteta postoje 2 uljare.

Strateški program ruralnog razvoja Istarske županije (2008.-2013.) navodi da je jedan od razvojnih prioriteta u sektoru poljoprivrede za LAG Sjeverne Istre razvoj stočarstva i to: uzgoj svinja i muznih krava, ovčarstvo i kozarstvo, uzgoj Istarskog goveda i pčelarstvo. Ovaj tradicionalno stočarski kraj gotovo da i nema značajnije stočarske proizvodnje. Prema postojećim podacima Veterinarske stanice Buzet broj krava je 200 grla i junica 450 grla – dohranjivanih junaca. Uzgoj svinja je gotovo zanemariv (isključivo dohranjivanje za vlastite potrebe domaćinstava); trenutno je u području Buzeštine 150 ovaca (s područjem Lanišća) i 50-60 koza. S obzirom da se broj grla krupne i sitne stoke prije 50-tak godina izražavao u desecima tisuća, što zbog migracije stanovništva, burnih političkih i ekonomskih promjena, što zbog sve većih cijena inputa u proizvodnji (ispša je gotovo napuštena), broj stoke se drastično smanjio. Ove promjene su najviše pogodile središnji (Buzeština) i planinski (Ćićarija) dio Istre.

Grad Buzet daje subvencije za stočarstvo i pčelarstvo te prijevoz mlijeka. Također postoje i poticaji za stručno osposobljavanje i usavršavanje poljoprivrednika te za osiguranje stočarske proizvodnje. Postoje i ideje o otvaranju mljekare i sirane za što bi bili bitni značajniji kapaciteti.

Nema velikih sjetvenih površina, zbog velike usitnjjenosti posjeda, tako da najveće površine ne prelaze 2 ha. Najznačajnije ratarske površine se nalaze u dolini rijeke Mirne, Bračane i Rečine, te na zaravnima brdskog područja, odnosno na terasastim površinama, gdje se ratarske površine užgajaju kao međukulture.

Ekološka poljoprivreda nedovoljno je razvijena unatoč značajnim potencijalima te usprkos tome što je je Istarska županija među prvima u Hrvatskoj prepoznala važnost i prednosti ekološke poljoprivrede.

Iako tradicionalno poznati kraj po nasadima lješnjaka, ova se kultura u potpunosti izgubila.

Od prerađivačkih kapaciteta za poljoprivredne proizvode radi 1 mlin u privatnom vlasništvu.

Jedno od obilježja poljoprivrede Bužeštine je da poljoprivrednici nemaju registriranu proizvodnju (osim vinogradarstva i vinarstva), ne vode evidenciju o proizvodnji, odnosno evidenciju troškova inputa i prihoda od poljoprivredne proizvodnje.

Početkom 2007. godine osnovana je Poljoprivredna zadruga Mirna s ciljem zajedničkog nastupa poljoprivrednika na tržištu i jednostavnijeg plasmana poljoprivrednih proizvoda. Zadruga ujedno svojim članovima trebala pružati edukativnu i stručnu pomoć u vezi djelatnosti kojom se bave. U trenutku osnivanja brojala je 26 članova iz područja vinogradarstva, maslinarstva, povrtlarstva i stočarstva. Prema posljednjim dostupnim podacima, Poljoprivredna zadruga Mirna uglavnom se bavi veletrgovinom i posluje sa gubicima, te je izgubila prvobitnu namjenu povezivanja, razvoja i promoviranja lokalnih poljoprivrednika.

Strateškim programom ruralnog razvoja Istarske županije (2008.-2013.) izražena je potreba udruživanja ruralnih zajednica Istre u LAG-ove i upravljanje ruralnim razvojem prema načelima LEADER pristupa Europske unije. Provedbom Programa, u ožujku 2011. godine započeo je postupak osnivanja Lokalne akcijske grupe (LAG) Sjeverna Istra potpisivanjem Sporazuma o postupku i mjerama za osnivanje LAG-a ruralnog područja sjeverne Istre, a završen je usvajanjem Statuta i upisom LAG-a Sjeverna Istra u Registar udruga u srpnju 2012. godine. LAG Sjeverna Istra obuhvaća osam jedinica lokalne samouprave u Istarskoj županiji i to: Brtonigla, Buje, Buzet, Grožnjan, Lanišće, Novigrad, Oprtalj, Umag. Na površini od 677 četvornih kilometara živi 32 045 stanovnika odnosno 47, 34 st./ km² što je znatno niže od prosječne gustoće naseljenosti Istarske županije (oko 74 st./ km²). Utvrđeni sektori koji trebaju biti prioriteti razvoja LAG-a Sjeverna Istra su: turizam, obrtništvo, trgovina, poljoprivreda, ribarstvo i industrija.

Inovativni projekt kojim se nastoji potaknuti revitalizacija zapuštenih pašnjaka i poljoprivrednih površina je Modelna šuma "Sliv rijeke Mirne" koji se provodi na području 5 gradova (Buje, Buzet, Novigrad, Pazin, Umag) i 12 općina (Brtonigla, Cerovlje, Grožnjan, Kaštela, Labinci, Lanišće, Lupoglav, Motovun, Oprtalj, Tar Vabriga, Vižinada, Tinjan, Karlobag). Projekt je dio Mediteranske mreže modelnih šuma koju čini još sedam partnera iz Francuske, Italije, Španjolske i Grčke. Ukupna površina Modelne šume "Sliv rijeke Mirne" iznosi 124 000 ha, od čega 57 000 ha čine šume, a preostalih 67 000 ha se odnosi na naselja, ceste, vodotoke, neplodno tlo te polivalentno poljoprivredno zemljište. Modelna šuma "Sliv rijeke Mirne" obuhvaća i nekoliko zaštićenih područja: Park prirode Učka (Općine Lupoglav, Lanišće), Posebni rezervat šumske vegetacije "Motovunska šuma" (Općina Oprtalj, grad Buzet), Geomorfološki spomenik prirode "Vela Draga" (Općina Lupoglav), Značajni krajobraz "Okolica Istarskih toplica" (Općina Oprtalj, grad Buzet) i Značajni krajobraz "Učka sjever" (Općina Lupoglav).

Izvor: Istarska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivedu, Modelna šuma "Sliv rijeke Mirne", Sva prava šumoposjednika, Pazin, 2011.

Tablica 23: Razvojni problemi i potrebe u području poljoprivrede

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> Rascjepkanost, male parcele i neuređenost poljoprivrednog zemljišta (nedostatno navodnjavanje) Nedovoljno razvijena ekološka proizvodnju hrane (samo 2-3 „eko“ certifikata) i nedovoljni poticaji i educiranost proizvođača Nedovoljna povezanost i organiziranost malih poljoprivrednih proizvođača usprkos postojanju Zadruge Niska obrazovana razina poljoprivrednika (osim u vinarstvu) Zamrlo stočarstvo, proizvodnja mlijeka, mesa i sira Nedovoljna povezanost poljoprivrednih i proizvođača hrane s turizmom Slabe poduzetničke inicijative u poljoprivredi 	<ul style="list-style-type: none"> Poticati okrugljavanje poljoprivrednog posjeda, sređivanje imovinsko pravnih odnosa Povećati broj konkurentnih i održivih poljoprivrednih gospodarstava (ogledni primjeri u vinarstvu) Poboljšati informiranje i obrazovanje poljoprivrednika Preispitati i reorganizirati poslovanje Zadruge prema potrebama poljoprivrednika Razvijati proizvodnju hrane temeljenu na domaćim, autohtonim, ekološki proizvedenim sirovinama i povezivati s turizmom Podržavati oživljavanje i očuvanje tradicijskih vrijednosti sela i poljoprivrede (arhitekture, zanata, običaja) Poboljšati komunalnu infrastrukturu na ruralnim područjima Razvijati suradnju sa susjednim jedinicama lokalne samouprave kroz LAG i dr.

7. Turizam

Sektor turizma ima veliku važnost u ukupnom gospodarskom razvoju Istarske županije. Njegov razvoj utvrđen je strateškim razvojnim planovima. Županijska razvojna strategija Istarske županije 2011.-2013. definira sedam županijskih turističkih klastera koji se razlikuju specifičnim svojstvima i posebnostima koji su osnova oblikovanja njihovih turističkih proizvoda i usluga. Prema takvoj kategorizaciji, grad Buzet, s okolnim općinama, pripada klasteru unutrašnjosti Istre čiji turistički razvoj treba pozicionirati u

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

smjeru očuvanja tradicionalnog života, kulturnog i povijesnog naslijeđa, te bogate gastronomski ponude. I Master plan razvoja turizma Istre za razdoblje 2002. do 2010. godine, također predviđa turistički klaster "Unutrašnjost Istre" kojim, uz ostalo, definira proširenje sadržaja ponude (selektivni oblici turizma, kulturni, zabavni i sportski sadržaji).

U Istarskoj županiji je u 2011. godini, broj turističkih posjeta na županijskoj porastao je na 2,9 milijuna dolazaka, što je oko 25% ukupnog broja ostvarenih turističkih dolazaka u Hrvatsku. Broj ostvarenih turističkih noćenja porastao je na 19,1 milijun ili približno 32% od ukupnih turističkih noćenja u Hrvatskoj.

Na području grada Buzeta je 2011. godine ostvareno 8.301 turističkih dolazaka, što čini 0,29% od ukupnih turističkih dolazaka u Istarsku županiju te godine. Iste godine je u gradu Buzetu ostvareno 24.452 noćenja domaćih i inozemnih turista, odnosno svega 0,13% ukupnih turističkih noćenja u Istarskoj županiji.

Važno obilježje u razvoju turizma Grada Buzeta i Buzeštine u cjelini je dinamičan porast broja turista i broja noćenja u posljednje dvije godine. Tako je u 2011. godini broj dolazaka turista povećan za 46% u odnosu na 2010. godini dok je broj noćenja povećan za 35%.

Usprkos pozitivnim pokazateljima, Grad Buzet i dalje ima jako mali udjel u turizmu Istarske županije. Usporedba s drugim istarskim gradovima pokazuje koliko Grad Buzet nije turistička destinacija koju bi se moglo uspoređivati sa istarskim gradovima na obali (sunce i more).

Tablica 24: Turistički dolasci i noćenja u gradovima Istarske županije 2010. i 2011. godini

Gradovi	Turistički dolasci		Turistička noćenja		Udio gradova IŽ u ukupnim turističkim dolascima (%)	Udio gradova IŽ u ukupnim turističkim noćenjima (%)
	2010.	2011.	2010.	2011.	2011.	2011.
Buje	30.982	33.399	153.950	164.449	1,15	0,86
Buzet	5.680	8.301	18.092	24.452	0,29	0,13
Labin	170.379	188.684	1.142.050	1.199.695	6,51	6,28
Novigrad	121.998	143.723	660.801	760.295	4,96	3,98
Pazin	5.279	5.049	22.179	19.394	0,17	0,10
Poreč	360.115	401.820	2.313.176	2.564.865	13,9	13,43
Pula	206.784	228.090	1.083.276	1.197.231	7,88	6,27
Rovinj	363.131	419.716	2.589.624	2.917.562	14,50	15,28
Umag	330.707	348.942	1.677.696	1.752.310	12,05	9,18
Vodnjan	26.177	26.817	240.498	256.503	0,90	1,34

Istarska županija	2.627.918	2.895.686	17.731.881	19.095.401	100,00	100,00
-------------------	-----------	-----------	------------	------------	--------	--------

Izvor: Državni zavod za statistiku, Statistička izvješća, Turistička zajednica Grada Buzeta

* Izvor podataka prikazanih u tablici za grad Buzet odnose se na podatke Turističke zajednice Grada Buzeta koji se dijelom razlikuju od podataka Državnog zavoda za statistiku (DZS). Podaci navedeni za ostale gradove Istarske županije odnose se na podatke Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske.

Sličan zaključak nameće se i za šire područje Grada Buzeta – Buzeštinu.

Tablica 25: Turistička noćenja na području Buzeštine u 2010. i 2011. godini

Grad/općina	I.-XI. 2010.		I.-XI. 2011.	
	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja
Buzet	3.372	7.981	5.331	11.902
Roč	643	3.134	726	3.422
Hum	211	270	311	393
Sovinjak	327	2.593	576	3.658
Lanišće	217	467	265	983
Buzeština	510	2.859	679	3.253
UKUPNO:	5.280	17.304	7.888	23.611

Izvor: Turistička zajednica Grada Buzeta, 2012

Od inozemnih turista najveći broj dolazaka i noćenja ostvarili su turisti iz Njemačke, Italije, Velike Britanije i Austrije.

Domaći turisti u ukupno ostvarenom broju turističkih dolazaka i noćenja sudjeluju s oko 30%. U 2010. godini Buzet je posjetilo 1.909 domaćih turista koji su ostvarili 5.677 noćenja. U 2011. godini zabilježen je 44% veći broj dolazaka domaćih turista (2.745 dolazaka) koji su ostvarili 37% više noćenja u odnosu na godinu ranije (7.780 noćenja).

Tablica 26: Turistički dolasci i noćenja inozemnih turista prema emitivnoj zemlji

Zemlje	2010.		2011.	
	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja
Njemačka	1.359	1.938	678	3.225
Rumunjska	866	3.453	689	2.747
Italija	617	1.064	1.024	1.725
Velika Britanija	212	1.056	296	1.110

Austrija	264	804	596	1.645
Ukupno	3.318	8.315	3.283	10.452

Izvor: Turistička zajednica Grada Buzeta, 2012

Usporedba s nekim od gradova kontinentalne Hrvatske također ukazuje na dinamičan razvoj turizma u Buzetu. Primjerice, Đakovo koje ima oko pet puta više stanovnika od Buzeta je u 2011. godini ostvarilo 3.346 turističkih dolazaka, tj 60% ukupno ostvarenih turističkih dolazaka iste godine u Buzetu. Razlika u broju ostvarenih turističkih noćenja je još veća. Buzet kontinuirano bilježi porast ostvarenih turističkih noćenja, dok Đakovo bilježi pad tog pokazatelja (gotovo četiri puta manje nego u Buzetu). Ilok se sa 6.356 noćenja i 5.093 dolazaka u 2011. godini sve više pozicionira kao turističko središte Vukovarsko-srijemske županije. U 2011. godini bilježi se porast broja turističkih dolazaka i noćenja za oko 20% u odnosu na 2010. godinu sa značajnim porastom broja dolazaka stranih turista (oko 50% u odnosu na 2010. godinu). U usporedbi sa Buzetom u 2011. godini Ilok je ostvario 10% manje ukupnih turističkih dolazaka i četiri puta manje ukupnih turističkih noćenja. Broj turističkih dolazaka u Orahovici u 2011. godini bilježi rast u odnosu na godinu ranije dok broj turističkih noćenja bilježi pad. U 2011. godini broj turističkih dolazaka iznosio je 4.552 što je 1,26% više nego u 2010. godini, a ostvarena turistička noćenja bila su 15.767 što je 9% manje nego godinu prije. U odnosu na Buzet, Orahovica je imala 45% manje turističkih dolazaka i 35% manje turističkih noćenja. Samobor je u 2011. godini zabilježio pad u broju turističkih posjeta te porast u broju turističkih noćenja. U 2011. godini turistički dolasci su iznosili 10.079 ili 5,5% manje nego 2010. godine, a broj turističkih noćenja je bio 16.752 što je 0,64% više nego godinu prije. Grad Samobor je imao u 2011. godini 21% više turističkih posjeta nego Buzet, dok je broj turističkih noćenja bio 31% manji u odnosu na Buzet.

Dinamičnom rastu turizma u Gradu Buzetu i šire u Buzeštini, doprinijela je diversifikacija i proširenje turističke ponude što je rezultat brojnih aktivnosti i projekata lokalnih dionika (udruge, ugostitelji, proizvođači tradicijskih suvenira, iznajmljivači smještajnih kapaciteta, turističke agencije, sportski klubovi i kulturno-umjetnička društva, gradska uprava i Turistička zajednica Grada Buzeta i Istarske županije i dr.). Od važnijih to su: proširenja i obnove vinskih cesta, cesta maslinovog ulja, pješačkih i izletničkih staza, povećanje broja i kvalitete smještajnih kapaciteta, organiziranje posebnih programa sportskih manifestacija, programa povezivanja turističke ponude s bogatom i raznolikom kulturnom baštinom Buzeštine, tradicijskim vrijednostima, kulturno-zabavnim manifestacijama i gastro-eno ponudom i dr. Putem info punktova, turističkih info centara, promotivnih materijala, medija, oglasnih ploča i web portala kontinuirano se provode marketinške i promotivne aktivnosti s ciljem popularizacije glavnih turističkih manifestacija poput Buzetskog karnevala, Subotine po starom, Vikenda tartufa, Dana Grada Buzeta, auto utrke Buzetski dani, sajmova cvijeća itd.

Porast broja turističkih dolazaka i noćenja na područje čitave Buzeštine prati i kontinuiran porast kvalitete i broja svih smještajnih kapaciteta.

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Tablica 27: Broj iznajmljivača privatnog smještaja, smještajnih objekata i ležajeva na području Bužeštine u 2010. i 2011. godini

	2010.	2011.
Iznajmljivači	49	60
Smještajni objekti*	80	102
Broj ležajeva**	448	578

Izvor: Turistička zajednica Grada Buzeta

* uključuju apartmane, kuće, sobe, hotele i kamp

**ukupan broj registriranih i pomoćnih ležajeva

Znatan porast smještajnih kapaciteta u 2011. rezultat je otvorenja hotela Vela Vrata s četiri zvjezdice, ukupnog kapaciteta od 18 soba i 3 apartmana i hostela Roč, s ukupno 12 ležajeva, kao i porasta broja iznajmljivača privatnog smještaja. Uz hotel Vela Vrata, u Buzetu postoji još hotel Fontana s dvije zvjezdice i kapacitetom od 57 soba i 100 kreveta. Na porast kvalitete smještaja znatno je utjecao projekt koji su zajednički pokrenuli Turistička zajednica Istarske županije i Istarska razvojna agencija IDA 2006. godine „Domus Bonus“ kojim se dodjeljuju certifikati o kvaliteti smještajnim jedinicama u vlasništvu građana, a koje ispunjavaju odredene standarde kvalitete. Na području Buzeta do kraja 2009. godine certifikat je dobilo 6 objekata.

Tablica 28: Struktura i broj smještajnih kapaciteta na širem području grada Buzeta u 2010. i 2011. godini

	2010.	2011.
Hotel	1	2
Kuće za odmor	21	35
Apartmani	18	23
Sobe	39	42
Hostel	0	1
Kamp	1	1

Izvor: Turistička zajednica Grada Buzeta, 2011.

Mogućnosti za daljnji rast broja smještajnih kapaciteta i broja ležajeva postoji, jer je za područje grada Buzeta definiran broj postelja u svim smještajnim kapacitetima u rasponu između minimalno 1000 i maksimalno 1 500.¹ Struktura i broj noćenja prema smještajnim kapacitetima ukazuje na preferencije za hotelskim smještajem, što ukazuje na smjer ponude. To isto vrijedi i za kamp „Raspadalicu“ koji je jedini

¹Grad Buzet, Prostorni plan uređenja Grada Buzeta, Knjiga I, 2005: 48

na području Buzeštine, s kapacitetom od 30 ležajeva koji je u 2011. godini zabilježio porast dolazaka za 65% u odnosu na godinu ranije.

Turističke zone predstavljaju potencijal za budući razvoj turizma. Prostornim planom uređenja grada Buzeta definirane su slijedeće zone koje su do danas djelomično realizirane:

- građevinsko područje sportsko-rekreacijske namjene Most,
- građevinsko područje golf vježbališta Kaštel,
- letilišta Nad Krbavčići i Raspadalic
- područje rekreativske namjene Brižac,
- turističko naselje Malinci,
- turistički punkt Brižac (turističko naselje),
- turistički punkt Kortina (turističko naselje),
- turistički punkt Lokve (turističko naselje),
- turistički punkt Pod Kaštel (kamp),
- turistički punkt Mlini (kamp),
- turistički punkt Zonti (kamp),
- turistički punkt Škuljari (kamp),
- turistički punkt Kotli (kamp),
- turistički punkt Usoji.

Izgradnja objekata ugostiteljsko turističke namjene, odnosno turističkih naselja kampova i turističkih punktova predviđena je i Prostornim planom uređenja Grada Buzeta. Iako je Prostorni plan iz 2005. godine dao okvire za daljnju realizaciju projekata izgradnje navedenih objekata i postizanje planiranih smještajnih kapaciteta, poželjno je da se nakon 7 godina ti okviri usklade sa današnjim potrebama i novim potencijalnim turističkim projektima.

Tablica 29: Ukupni planirani maksimalni smještajni kapaciteti u zonama ugostiteljsko turističke namjene na području grada Buzeta predviđeni Prostornim planom Grada Buzeta do 2020. godine

Lokacija / građevinsko područje	Kapacitet / broj postelja
1. Buzet	250
2. Malinci	200
3. Brižac	130
4. Kortina	80
5. Lokve	60
6. Pod Kaštel	80
7. Mlini	100
8. Zonti	100
9. Škuljari	110
10. Kotli	100

11. Usoji	30
12. Ostala naselja	260
Ukupno:	1 500

Izvor: Plan prostornog uređenja grada Buzeta, knjiga I, 2005: 92

Tablica 30: Razvojni problemi i potrebe u području turizma

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak turističkih proizvoda i nedovoljna prepoznatljivost grada Buzeta i okolice • Nedovoljno sadržaja koji potvrđuju usklađenost brenda Buzeta kao grada tartufa sa turističkom ponudom • Nedostatak koncepta turističke destinacije u razvoju turizma • Slaba inovativnost, pokretanje i razvoj novih oblika turizma (zdravstveni, vitality i dr.) • Slaba privatna inicijativa i poduzetništvo u turizmu i srodnim djelatnostima • Nedostatak turističke infrastrukture za primanje većeg broja turista (limitirani smještajni kapaciteti, oznake staza i dr.) • Nedostatni i necjeloviti marketing i promocija turističkih atrakcija i potencijala (nema grada Buzeta na karti zdravstvenog turizma Hrvatske) • Nedostatak educiranih kadrova u turizmu za podršku razvoju i podizanju kvalitete • Nedovoljna komunikacija među turističkim djelatnicima • Neiskorišten potencijal starogradske jezgre za razvoj turizma i poduzetništva zbog nedostatka plana i uređenosti komunalne infrastrukture • Nedostatak atraktivne i cjelovite turističke ponude na Čićariji i drugih ruralnih dijelova grada Buzeta • Još uvijek nedovoljna suradnja sa okolicom Buzeštine • Nedostatak inventara (katastra) prirodnih i drugih resursa za turizam posebno za zdravstveni turizam i vitality • Negativni učinci turizma po održivi razvoj 	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj turizma zasnovati na razvoju turističke destinacije i na razvoju posebno novih i inovativnih oblika turizma s većom dodanom vrijednosti (zdravstveni, vitality i dr.) • Usuglasiti procese razvoja turističke ponude (destinacije) i breniranja grada Buzeta • Poticati poduzetništvo u turizmu • Revidirati postojeće i inicirati eventualne nove turističke zone za potrebe izrade Prostornog plana u skladu sa današnjim i budućim potrebama • Planirati i sustavno izgrađivati turističku infrastrukturu (povećati i poboljšati smještajne kapacitete za potrebe turizma- obiteljski hoteli, kampovi i dr.) i poboljšavati kvalitetu usluga • Sustavno održavati i opremati turističke objekte, područja i atrakcije • Razvijati ljudske resurse za potrebe visokokvalitetnog turizma • Izraditi i provesti program cjelovite revitalizacije starog grada uz razvoj turizma i poduzetništva • U turističku ponudu i u razvoj destinacije cjelovito uključiti potencijale Čićarije i drugih ruralnih dijelova grada Buzeta te okolice (primjerice Istarske toplice) • Provesti valorizaciju aktivnosti na obnovi i očuvanju prirodne i kulturne baštine za održivo korištenje u turizmu • Razvoj turizma zasnovati na načelima održivog razvoja kao osnove za nove oblike turizma visoke dodane vrijednosti

(divlje enduro vožnje u prirodi)	
----------------------------------	--

8. Društvene djelatnosti

8.1. Obrazovanje

Predškolski odgoj

Organizirani oblik odgojno-obrazovnog rada s djecom predškolske dobi na području grada Buzeta provodi se u Dječjem vrtiću Grdelin koji je jedina predškolska ustanova u gradu. Djelatnost dječjeg vrtića Grdelin provodi se u dva programa: redovitom cjelodnevnom programu i programu predškole, odnosno „male škole“. Vrtić zapošjava 27 djelatnika, te je smješten u okviru jedne zgrade, bez područnih odjela u drugim općinama Bužeštine. Sukladno raspoloživim kapacitetima, u vrtić je u 2012. godini planiran upis 46 djece predškolske dobi.

Osnovnoškolsko obrazovanje

Na području Grada Buzeta je jedna matična osnovna škola Vazmoslav Gržalja, a područne škole su u naseljima Roč, Vrhu, Livadama i Lanišću. Ukupno je u sve osnovne škole na području Bužeštine u školskoj godini 2010./2011. bilo upisano 472 djece.

Osnovna škola Vazmoslav Gržalja u Gradu Buzetu, svojim djelovanjem pokriva i susjedne općine Lanišće i Oprtalj. Obnova matične osnovne škole Vazmoslav Grželja završena je 2008. godine, te se od tada provodi nastava u jednoj smjeni, a ujedno je od tada škola prilagođena i potrebama djece s poteškoćama u razvoju.

Škola je opremljena sportskom dvoranom, no njezini su kapaciteti nedostatni, pa postoji potreba za dodatnim ulaganjima u njihovo proširenje. Samo jedna područna osnovna škola, u Vrhu, ima malu sportsku dvoranu.

Informatička opremljenost škola je nedostatna, tako da je ukupan broj računala u svim osnovnim školama na području Bužeštine između 30 i 35, što znači da jedno računalo koristi između 13 i 15 učenika.

Područna škola Roč obnovljena je 1995. godine, a njezina posebnost očituje se u provođenju programa Male glagoljske akademije Juri Žakan. Program se provodi od 1993. godine, a 2003. verificiran je i od

Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Cilj ovog programa je podučavanje djece s područja čitave Hrvatske u pisanju i čitanju glagoljice, a što doprinosi i očuvanju kulturne baštine ovog područja. Osim toga, redovni nastavni program osnovne škole Vazmoslav Gržalja obogaćen je i razmjenom učenika s pobratimljenom talijanskom općinom Quattro Castella, te međunarodnom Eko-školom koja od 2005. godine provodi eko aktivnosti i promiče svijest o potrebi zaštite okoliša među osnovnoškolcima na području Buzeta.

Tablica 31: Ukupan broj djece predškolske i školske dobi na području grada Buzeta u 2011. godini:

Dob djece:	Broj djece, mlađeži i stanovnika:	% djece prema br .stanovnika:
0 – 1 godine	44	0,72%
2 – 3 godina:	182	2,98%
4-6 godina:	161	2,63%
7 -14 godina:	441	7,22%
15-18 godina:	242	3,96%
Ukupno djece:	1070	17,52%
Ukupno stanovnika:	6105	

Izvor: *Grad Buzet, Upravni odjel za samoupravu, upravu i društvene djelatnosti, 2011.*

Srednjoškolsko obrazovanje

Srednjoškolsko obrazovanje na području Buzeštine provodi se u samo jednoj srednjoškolskoj ustanovi, Srednjoj školi Buzet. Škola djeluje u zgradici izgrađenoj početkom 20. stoljeća. Zgrada je adaptirana i nadograđena krajem sedamdesetih godina prošlog stoljeća. Potrebna je obnova i uređenje unutarnjeg prostora. Škola nema sportsku dvoranu, već se koristi ona u sastavu osnovne škole Vazmoslav Gržalja.

Obrazovni programi uključuju trogodišnje strukovno obrazovanje u području strojarstva i elektrotehnike, te program opće gimnazije. U školskoj godini 2011./2012. godini u trogodišnje obrazovne programe upisan je 31 učenik, dok je u program opće gimnazije upisano njih 66.

Škola ima i programe za obrazovanje i usavršavanje odraslih, i to u područjima strojarstva, elektrotehnike, tekstila, prometa, graditeljstva, ekonomije i trgovine. Programe provode 24 nastavnika, a u školi je zaposlen i jedan psiholog, jedan knjižničar te troje tehničko-pomoćnog osoblja. Informatička opremljenost škole uključuje ukupno 37 računala, od čega je 33 predviđeno za učenike. Također u školi postoji i knjižnica s knjižničnim fondom od 6.607 naslova.

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

U 2012. godini učenici Srednje škole Buzet ostvarili su značajan uspjeh na državnim natjecanjima u znanju. Osvojili su prva mjesta iz matematike, fizike, logike, tehničke kulture, te treće mjesto iz geografije.

Visokoškolsko obrazovanje

Broj studenata s prebivalištem u gradu Buzetu upisanih na visoke i više škole u 2011. bilo je 232. To je za 4,7% manji broj studenata u odnosu na prethodnu godinu, pri čemu je osobito smanjen broj upisanih studenata na visokim školama, dok je tek neznatno je porastao broj studenata upisanih na sveučilišne studijske programe. Grad Buzet potiče visokoškolsko obrazovanje sustavom stipendiranja pa je tako za akademsku godinu 2011./2012. donesena odluka o dodjeli stipendija za 30 studenata s prebivalištem u Buzetu.

Tablica 32: Kretanje broja upisanih studenata s prebivalištem u gradu Buzetu, prema načinu i vrsti studiranja, na visokoškolskim ustanovama u RH, u akademskim godinama 2009./2010. i 2010./2011

	Ukupno		Veleučilišta		Visoke škole		Fakulteti				Umjetničke akademije		Visoka vjerska učilišta	
							Stručni studij		Sveučilišni studij					
	Svega	Redoviti	Svega	Redoviti	Svega	Redoviti	Svega	Redoviti	Svega	Redoviti	Svega	Redoviti	Svega	Redoviti
2009./2010.	232	160	27	13	14	1	23	13	166	131	1	1	1	1
2010./2011.	221	173	26	14	2	1	23	16	168	140	1	1	1	1

Izvor: Državni zavod za statistiku, Statistička izvješća, 2012

Na području grada Buzeta nalazi se i sjedište privatnog učilišta Itineris koje provodi trogodišnje i četverogodišnje programe prekvalifikacija i doškolovanja za odrasle. Programi su uskladeni s potrebama tržišta rada i uglavnom su prometnog i ekonomskog smjera.

Pučko otvoreno učilište Augustin Vivoda, sa sjedištem u Buzetu, najstarije je učilište za obrazovanje odraslih u Istri. Verificirani programi se provode u suradnji s Otvorenim učilištem Diopter iz Pule, a usmjereni su na osposobljavanje i edukaciju vinara i maslinara, što je u skladu s razvojnim potencijalima

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Buzeta u tim poljoprivrednim granama. Pored toga, Učilište provodi i jezične, informatičke, glazbene i kreativne tečajeve.

8.2. Zdravstvo i socijalna skrb

Zdravstvene usluge

Zdravstvene usluge na području grada Buzeta pružaju se u prostoru Doma zdravlja Buzet u kojem su smještene: ordinacije opće medicine, hitne medicinske pomoći, ordinacije stomatološke zaštite, patronaže, dijagnostičkog laboratorija, RTG-a i ljekarne. Sektorska ambulanta, s ordinacijom opće medicine, postoji u Roču i Lanišću. Postojeća infrastruktura zdravstvene zaštite nije dostatna za potrebe stanovništva grada Buzeta. Osobita potreba postoji za ordinacijom interne medicine, ginekološkom, oftalmološkom i pedijatrijskom ordinacijom, te ordinacijom medicine rada. Trenutno te zdravstvene usluge povremeno provode liječnici specijalisti koji dolaze u Buzet kao vanjski suradnici. Viši stupnjevi zdravstvene zaštite, uključujući i onu bolničku, građanima Buzeta se pružaju kroz polikliničku službu u Puli, no postoji potreba uspostavljanja stacionara za postoperativnu njegu.

Prema podacima Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije, u Domu zdravlja Buzet je u 2010. godini bilo zaposleno ukupno 20 zdravstvenih djelatnika, od čega 4 liječnika opće medicine (na HMP) i 2 stomatologa, te 2 više medicinske sestre, 2 viša fizioterapeuta, 7 medicinskih sestara i 2 fizioterapeuta. U istoj godini bilo je i devet jedinica privatnih praksi zdravstvene zaštite, i to:

Tablica 33: Privatne prakse zdravstvene zaštite u Buzetu u 2010. godini, prema vrsti

Vrsta jedinice	Broj jedinica
Privatna ordinacija opće medicine	4
Privatna stomatološka ordinacija	2
Privatna ljekarna	1
Privatni Zubotehnički laboratorij	1
Privatna praksa zdravstvene njegе u kući	1
Ukupno:	9

Izvor: Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2010.

Grad Buzet potpisao je Sporazum o provedbi Plana za zdravlje Istarske županije u svibnju 2011. godine kojim je definirana županijska zdravstvena politika za razdoblje od 2011. do 2013. godine. Time se Grad Buzet obvezao na provedbu mjera i aktivnosti u zdravstvu za doprinos realizaciji definiranih županijski

prioriteta do 2012. godine koji se odnose na: rano otkrivanje raka dojke, prevencija kardiovaskularnih bolesti, prevencija i liječenje ovisnosti i poremećaja u ponašanju, unaprjeđenje socio-zdravstvene zaštite, unaprjeđenje kakvoće voda.

Grad se u planiranju razvoja vodi važećim nacionalnim i županijskim planovima, od kojih su na području zdravlja najznačajniji dokumenti „Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012-2020“ i „Plan za zdravlje Istarske županije“. Tijekom ove godine započet je novi ciklus planiranja u dijelu postavljenja novih županijskih prioriteta (zdravstvenih i socijalnih) za period od 2013. do kraja 2016. godine u kojem će neki od prioritetnih problema biti mentalno zdravlje djece i mlađih, podrška obiteljima, rane intervencije kod djece, skrb o starijim i nemoćnim osobama, kardiovaskularne bolesti, palijativna skrb, rak debelog crijeva, kvaliteta života osoba s invaliditetom i zaštita zraka.

Za Grad Buzet važne su zdravstvene i druge usluge koje pružaju Istarske toplice, udaljene svega 10 km od grada. Smještene u dolini rijeke Mirne, još su od rimskih vremena poznato termalno lječilište, s izvorima tople ljekovite sumporne vode bogate mineralima, koja sadrži prirodnu radijaciju te značajnu količinu natrija, kalcija, klora i drugih minerala. Zahvaljujući takvom sastavu, djeluje protuupalno, pospješuje cirkulaciju i smanjuje bol. Na bazi ove vode i ljekovitog blata provode se i fizikalne terapije kojima se uspješno liječe reumatska, ginekološka, dermatološka kao i oboljenja dišnih puteva. U 2008. godini, u sklopu Istarskih toplica otvorena je nova moderna poliklinika Sv. Stjepan gdje je spojena ljekovitost termalne vode i moderne dijagnostike.

Uz usluge liječenja navedenih bolesti, Istarske toplice nude širok spektar usluga u modernom wellness centru (25 metarski bazen, dječji bazen, svijet sauni koje se sastoje od finske,turske, kromo, infra i aroma parne saune, fitness studio, relax room, masaže i razni tretmani), te medicinskom centru ljepote (njega lica i tijela raznim tretmanima). Tako sve više postaju središte zdravstvenog turizma Istre. Kvaliteta ponude Istarskih toplica potvrđena je 2009. godine kad su proglašene najboljim toplicama u Republici Hrvatskoj. Raspolažu kapacitetom od 270 soba u dva smještajna objekta, sv. Stjepan i Mirna.

Socijalna skrb

Za poslove socijalne skrbi na području grada Buzeta nadležan je Centar za socijalnu skrb Buzet, a Vijeće sa socijalnu politiku grada Buzeta je u 2011. godini identificiralo oko 60 korisnika socijalne skrbi kojima se mjesečno podmiruje dio socijalnih troškova.

Institucionalni oblik socijalne skrbi se provodi u okviru Doma za starije i nemoćne osobe Buzet. Izgradnja zgrade Doma završena je 2006. godine, a za korisnike je otvoren 2007. godine. Kapacitet Doma za starije i nemoćne osobe Buzet je 50 osoba. Ipak, djelatnost socijalne skrbi na području Buzeta i dalje

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

nije dovoljno razvijena što se očituje u nepostojanju specijalizirane ustanove za zbrinjavanje socijalno ugroženih osoba i djece.

Izvaninstitucionalni oblici socijalne skrbi se na području grada Buzeta provode putem posebnog programa dnevnog boravka i pomoći u kući starijim osobama, te kroz aktivnosti društava i humanitarnih udruga (npr. Udruga za pomoć osobama s mentalnim retardacijama Istarske županije – Klub u Buzetu). Programom javnih potreba u socijalnoj skrbi grada Buzeta za 2012. godinu osigurana su sredstva za pomoć za novorođenčad, sufinanciranje nabave udžbenika za učenike osnovnih škola, zaštitu boraca i ratnih vojnih invalida, te ostale socijalne potrebe.

8.3. Kulturne i sportske djelatnosti

Kulturne djelatnosti

Brojne su kulturne manifestacije na području grada Buzeta koje se realiziraju kroz aktivnosti Pučkog otvorenog sveučilišta "Augustin Vivoda" Buzet. Postojeća zgrada navedenog sveučilišta smještena je u centru grada, a sagrađena je 1907. godine, te nedavno obnovljena 2006. godine. Od aktivnosti koje se provode unutar same zgrade Pučkog otvorenog sveučilišta ističe se djelovanje Gradske knjižnice i Gradske čitaonice. U okviru knjižnice i čitaonice organiziraju se predavanja, znanstveni skupovi, večernje škole, kino i kazališne predstave, te druga glazbeno-scenska događanja. Osobito se ističe skup Buzetski dani koji svake godine okuplja znanstvenike, istraživače, povjesničare i druge intelektualce kojima je Buzeština predmet istraživačkog interesa, te koji svoje rade publiciraju u godišnjaku Buzetski zbornik.

Pučko otvoreno učilište Augustin Vivoda organizira i brojne i raznolike kulturne manifestacije na području Buzeštine koje okupljaju velik broj posjetitelja, a među kojima su najpoznatije Festival smijeha, Festival istarskih klapa, Raspjevana Buzeština, Z armoniku v Roč i druge. Posebna se pažnja poklanja i dječjim programima poput Malih knjižničara, novinarske radionice za djecu i Kluba malih čitatelja. Također, ovdje je važno naglasiti i kulturni amaterizam kao značajnu društvenu aktivnost kojom se doprinosi očuvanje kulture i tradicije Buzeštine. U tom smislu, u prostorima Učilišta djeluju Glazbeno društvo Sokol, Kulturno umjetničko društvo Istarski željezničar Roč, Udruga Mali Veliki Mikrofon, klapa Boškarin Hum i druge kulturne amaterske skupine.

U sklopu Pučkog otvorenog sveučilišta djeluje i Zavičajni muzej grada Buzeta. Zgrada muzeja, sagrađena početkom 17. stoljeća, nalazi se u starom gradu Buzet. U njoj je smještena arheološka zbirka vezana za ovaj kraj i dio etnografske zbirke. Preostali dio zbirke razmješten je u zasebnim prostorijama muzeja, većinom također u starom gradu, i to kovačnica, stari obrt postolara, radionica za izradu češljeva, radionica za izradu sirkovih metli, tkalački obrt i pekara.

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Dislocirani domovi kulture su u Roču, Svetom Martinu i Krušvarima. U Humu je planirano u staroj zgradi nekadašnje škole urediti prostor za Muzej glagoljice.

Udruge, ustanove i kulturno-umjetnička društva od kulturnog značaja za grad Buzet prema Programu javnih potreba grada Buzeta u kulturi za 2012.godinu su :

- Pučko otvoreno učilište „Augustin Vivoda“ Buzet,
- Glazbeno društvo „Sokol“ Buzet,
- ŽKUD „Renato Pernić“ Roč,
- Katedra Čakavskog sabora Buzet,
- Katedra Čakavskog sabora Roč,
- Likovna radionica Buzet,
- Odbor za revitalizaciju povijesnih jezgri i zaštitu spomenika kulture,
- Udruga „Mali veliki mikrofon“ Buzet,
- Udruga „Klapa Boškarin“ Hum,
- Udruga za promicanje kreativne kulture življenja „Kaleido“ Buzet,
- Državni arhiv Pazin, te
- Buzetski pučki teatar.

Sportske aktivnosti

Broj sportskih klubova i udruženja na području Buzeta u stalnom je porastu. Zajednica sportskih udruga i klubova grada Buzeta obuhvaća sljedeća sportska udruženja: Rukometni klub Buzet, Nogometni klub Buzet, Auto moto klub Buzet Autosport, Biciklistički klub Buzet, Boćarski klub grada Buzeta, Taekwondo klub Buzet, Enduro Motocross klub Buzet, Auto moto klub Buzet, Klub slobodnog letenja „Tići“, Sportsko-ribolovno društvo „Mrena“, Teniski klub Buzet, Nogometni klub Buzet-veterani, Pikado klub „Sove“, Pikado klub „Roč“, Speleološko društvo „Ćićarija“, Streljačko društvo „Augustin Vivoda“, Jahački klub „Dolina konja“, Pikado klub Buzet, Pljočarski klub „Marčenegla“, Malonogometni klub Buzet, Golf klub Buzet i Penjački klub „Vertikal“.

Većina sportskih aktivnosti provodi se u sportskoj dvorani u sastavu osnovne škole Vazmoslav Gržalja pa postoji manjak prostornih kapaciteta za odvijanje sportskih aktivnosti brojnih sportskih udruženja i klubova. Osim toga, zbog preopterećenosti školske sportske dvorane, postoji potreba za njezinom temeljitom obnovom. Za sportske aktivnosti namijenjen je i nogometni stadion s atletskim borilištem, a u rekreativne svrhe služi i igralište na Mostu te staro rukometno igralište u blizini Srednje škole Buzet, površine 1200 m². Također, sportski turniri i natjecanja odvijaju se i unutar boćarske dvorane Kozari.

Budući da je Buzet sve poznatiji kao središte ekstremnih sportova, grad je sve češće domaćin adrenalinskih sportskih natjecanja. Tako se svake godine u Buzetu održavaju enduro motociklističke utrke

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

na kojima sudjeluje i do dvjestotinjak vozača iz zemlje i inozemstva. Utrka je posebno privlačna sudionicima i posjetiteljima zbog raznolikosti u konfiguraciji terena.

Buzetski klub slobodnog letenja "Tići" 2009. godine organizirao je u Buzetu Svjetski paragliding kup (Paragliding World Cup Croatia – Buzet 2009) čime je Hrvatska prvi put dobila priliku organizirati takvu svjetsku manifestaciju. Oko 130 najboljih pilota iz 32 zemlje u šest dana letjelo je u šest disciplina nad buzetskom kotlinom, a ovaj sportski događaj bio je popraćen i kulturno-zabavnim sadržajima te prezentiranjem autohtonih proizvoda Buzeštine.

Buzetski dani, koji se održavaju svake godine u rujnu, predstavljaju najstariju brdsку utrku u Hrvatskoj. U 2012. godini Buzet je, u sklopu Buzetskih dana, domaćin Europskog prvenstva u brdskim autoutrkama. Buzetski dani su ujedno i najmasovnija domaća autoutrka, kako prema broju sudionika, tako i prema broju posjetitelja čija brojka doseže i do 15.000.

U 2012. u Buzetu je održano i Otvoreno prvenstvo Hrvatske i Slovenije u preletima parajedrilicom FAI 2 kategorije (Istra Open 2012). Na tom događaju sudjelovalo je 85 pilota iz zemlje i inozemstva.

Istri je za sportsko penjanje uređeno devet penjališta, od čega se jedno, Raspadalica, nalazi ponad Buzeta. Na stijeni u pozadini Raspadalice uređeno je oko 30 penjačkih smjerova dužine 8 do 30 m. Samo 10 km od Buzeta, iznad Istarskih toplica, nalaze se visoke stjenovite barijere na kojima se nalaze uređeni penjački smjerovi dužine 22 do 90 m. Posebnu atraktivnost stijenama daje njihov južni položaj koji omogućuje penjanje i u hladnijim vremenskim uvjetima te ljepota okolnog krajolika.

Uz državnu cestu Buzet-Ponte Porton počelo je uređenje novog penjališta Kamena vrata koje će biti prilagođeno rekreativcima. Projekt provodi buzetski sportsko-penjački klub Vertical u suradnji s Turističkom zajednicom Grada Buzeta.

Sigurnost je jedan od značajnih čimbenika za razvoj turizma. Tijekom 2011. godine u gradu Buzetu je zabilježeno ukupno 138 kaznenih djela (12% više u odnosu na 2010. godinu). Preko 50% svih evidentiranih kaznenih djela bilo je iz djelokruga zlouporabe opojnih droga, pri čemu se uglavnom radilo o manjim količinama droga za osobne potrebe koje strani državlјani unose u zemlju preko graničnog prijelaza Požane tijekom turističke sezone. Broj evidentiranih kaznenih djela krađa i teških krađa u 2011. godini na području grada Buzeta bio je 16, što predstavlja pad u odnosu na 2007. godinu za 38%. Broj slučajeva maloljetničke delikvencije također opada, pa je 2011. godine zabilježeno 20% manje takvih slučajeva u odnosu na godinu ranije. Na području Policijske postaje Buzet tijekom 2011. godine zabilježeno je ukupno 16 prekršaja iz domene kršenja javnog reda i mira, što je također smanjenje od 11% u odnosu na 2010. godinu. U 2011. godini evidentirano je 20 počinitelja takvih prekršaja što je 16 počinitelja ili 44% manje u odnosu na godinu ranije. Tijekom 2011. godine ne bilježe teži oblici uznemiravanja građana, oštećenja imovine kao niti teži oblici nasilničkog ponašanja. U 2011. godini

evidentirane su 62 prometne nesreće, sto je povećanje za 13% u odnosu na prethodnu godinu. Nije bilo poginulih osoba.

Tablica 34: Razvojni problemi i potrebe u području društvenih djelatnosti, školstva, kulture, zdravstva, sporta i udruga

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> • Nedostani kapaciteti za predškolski odgoj • Nedovoljna povezanost i suradnja predškolskog- osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja • Nedostatak dodatnog obrazovanja (glazbenog obrazovanja kao dopuna amaterizmu, kreativnih radionica na otvorenom i dr.) • Nedostatak prostora i stručnog kadra za rekreativno bavljenje sportom (zauzetost sportske dvorane, sportsko-rekreativna zona) i za nove sportsko rekreativne sadržaje (mali sportovi, atletika) • Neadekvatan i nedostatan prostor kulturnih ustanova (gradska knjižnica, ljetna pozornica multimedijalni centar) • Nedostaje primjereni prostor u gradu za društveno okupljanje/druženje, za park/igralište/šetalište, prilagođeno majkama i djeci • Nedovoljni smještajni kapaciteti u domu za starije i nemoćne i programi za društveni život • Nedovoljna pristupačnost svih sadržaja i prostora osobama s invaliditetom • Nedostaje savjetovalište za obitelj • Nedovoljna posjećenost kulturnih događaja • Nedovoljna prevencija bolesti stanovništva, posebno kod mlađih (nedostatak edukacije o brizi za zdravlje) • Nedostatak kadrova u zdravstvu, posebno specijalista, udaljenost od većih zdravstvenih centara (bolnica) • Nedostatak koncepta i programa razvoja duhovnog i životnog zdravlja 	<ul style="list-style-type: none"> • Povećati kapacitete dječjeg vrtića • Izraditi i provesti programe suradnje svih stupnjeva obrazovanja radi unapređenja kvalitete obrazovanja i odgoja • Uvesti programe za dodatne obrazovne i inovativne oblike obrazovanja • Izgraditi i opremiti potrebne prostore za rekreativno bavljenje sportom građana i poticati angažiranje stručnog kadra za vođenje sportskih treninga i rekreacije • Osigurati potreban prostor za rad kulturnih ustanova i daljnji razvoj njihovih djelatnosti • Planskim zahvatima u suradnji s građanima urediti prostor u gradu za društveno okupljanje/druženje, park/igralište/šetalište prilagođeno majkama i djeci • Povećati kapacitete za smještaj starijih i nemoćnih osoba i poboljšati njihov društveni život • Sustavno otklanjati sve prepreke i ograničenja za kretanje osobe s invaliditetom u javnom prostoru • Organizirati savjetovalište za unapređenje obiteljskog života • Poboljšati zdravstvenu zaštitu domicilnog stanovništva • Poboljšati prevenciju bolesti stanovništva, posebno kod mlađih putem program edukacije i drugih aktivnosti • Osigurati potrebne kadrove u zdravstvu i poboljšati dostupnost liječenja u većim

	zdravstvenim centrima • Izraditi programe programa razvoja duhovnog i životnog zdravlja u sklopu razvoja zdravstvenog, vitality i drugih inovativnih oblika turizma
--	--

9. Upravljanje razvojem

9.1. Osnovne ustrojstvene jedinice

Ustroj Grada Buzeta propisuje Statut kao najviši pravni akt kojeg grad može donijeti. Statutom se uređuju pitanja upravljanja gradom. Donosi ga Gradsko vijeće koje, s gradonačelnikom, čini glavno gradsko tijelo. Osim toga, Gradsko vijeće ima pravo sudjelovanja u odlučivanju o svim pitanjima od lokalnog značaja. Čini ga 13 članova koji se biraju na mandat od četiri godine. Na čelu Gradskog vijeća je predsjednik i dva potpredsjednika.

Savjet mlađih ustrojen je kao savjetodavno tijelo Gradskog vijeća Grada Buzeta s ciljem aktivnog uključivanja mlađih u javni život grada i zastupanja njihovih interesa.

Gradonačelnik predstavlja nositelja izvršne vlasti grada. U uredu gradonačelnika obavljaju se stručni, protokolarni, savjetodavni i administrativni poslovi za potrebe Gradskog vijeća, gradonačelnika i njihovih radnih tijela. Gradonačelnik se bira na mandat od četiri godine, a u radu mu pomaže njegov zamjenik. Neki od poslova u nadležnosti gradonačelnika su priprema prijedloga općih akata, izvršenje akata Gradskog vijeća, upravljanje gradskim proračunom i imovinom, nadziranje rada upravnih tijela i drugi. Gradonačelnik preuzima odgovornost za zakonitost obavljanja poslova iz svog kao i iz djelokruga upravnih tijela grada.

Upravna tijela obavljaju upravne, stručne i tehničke poslove u samoupravnom djelokrugu grada. U svom poslovanju su samostalna i odgovorna izravno gradonačelniku.

Statutom Grada Buzeta propisuje se i osnivanje Mjesnih odbora. Funkcija tih ustrojstvenih jedinica je ostvarenje neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju. Mjesni odbor ima status pravne osobe i osniva se za pojedino naselje, dijelove naselja ili više povezanih naselja. Na području grada Buzeta je ustrojeno 11 mjesnih odbora.

9.2. Razvijenost grada Buzeta

Prema razvijenosti, grad Buzeta pripada skupini hrvatskih gradova i općina s nadprosječnim indeksom razvijenosti koji izračunava Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Prema tom indeksu iz 2011. godine zauzima 49 mjesto od ukupno 560 jedinica lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj.

Tablica 35: Indeks razvijenosti - usporedba rezultata ocjenjivanja razvijenosti 2011. i 2008.g.

Ime grada/općine	Indeks razvijenosti 2011.	Skupina	Rang	Indeks razvijenosti 2010.	Skupina	Rang
	2008.-2010.	2008.-2010.	2008.-2010.	2006.-2008.	2006.-2008.	2006.-2008.
Buzet	115,55%	100-125%	49.	117,21%	100-125%	48.
Istarska	157,02%	>125%	2.	156,13%	>125%	2.

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, 2011.

Među gradovima i općinama Istarskoj županiji, grad Buzet po osnovnim pokazateljima prosječni izvorni prihodi per capita, kretanje stanovništva, udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina te po indeksu razvijenosti nalazi se na dnu ljestvice. Također, po tim pokazateljima i indeksu razvijenosti je ispod prosjeka Istarske županije. Suprotno tome, po prosječnom dohotku per capita i prosječnoj stopi nezaposlenosti nalazi se među prvima na ljestvici i iznad je županijskog prosjeka.

Tablica 36: Vrijednosti osnovnih pokazatelja za gradove Istarske županije 2008.-2010.

Grad	Prosječni dohodak per capita (2008.-2010.)	Prosječni izvorni prihodi per capita (2008.-2010.)	Prosječna stopa nezaposlenosti (2008.-2010.)	Kretanje stanovništva (2010.-2001.)	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina (2001.)	Indeks razvijenosti 2011.
Buje	26.465	4.532	4,3%	102,7	67,8%	110,23
Buzet	35.525	3.707	4,4%	99,7	63,7%	115,55
Labin	33.263	3.791	9,0%	96,0	72,3%	111,49
Novigrad	27.644	9.437	3,4%	116,5	66,9%	138,67
Pazin	32.465	3.609	7,2%	95,0	67,7%	109,28

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Poreč	31.717	9.690	5,2%	113,1	76,5%	145,57
Pula	34.003	4.232	7,9%	99,8	78,5%	118,03
Rovinj	35.070	6.865	6,6%	102,0	74,4%	132,01
Umag	32.137	7.569	4,4%	109,0	72,4%	134,41
Vodnjan	26.630	6.745	8,9%	111,5	63,1%	118,64
Istarska županija	31.502	5.911	6,5%	104,1	71,5%	157,02%
Hrvatska	28.438	3.412	13,7%	99,4%	67,3%	100,00

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije 2011.

9.3. Proračun grada Buzeta

Proračun grada Buzeta kreće se zadnjih godina na razini od nešto preko 40 milijuna kuna. Prema posljednjim raspoloživim podacima Ministarstva financija iz 2010. godine, u strukturi ukupnih prihoda gradskog proračuna grada Buzeta prevladavaju prihodi poslovanja koji su te godine činili čak 96% ukupno ostvarenih prihoda. Ostatak su činili prihodi ostvareni prodajom nefinancijske imovine. U strukturi prihoda poslovanja 55% se odnosi na porezne prihode i to uglavnom prihode ostvarene od poreza i prikeza na dohodak, poreza na dobit i poreza na imovinu.

Tablica 37: Proračunski prihodi i rashodi grada Buzeta za 2009. i 2010. godinu

Stavka	2009.	2010.	Indeks 2010/2009
Ukupni prihodi:	42.290.700	41.163.287	97,3
-prihodi poslovanja	41.675.787	39.831.867	95,5
-prihodi od prodaje nefinancijske imovine	614.913	1.331.420	216,5
Ukupni rashodi:	41.154.981	38.198.332	92,8
-rashodi poslovanja	35.213.618	34.237.528	97,2
-rashodi za nabavu nefinancijske imovine	5.914.363	3.960.804	66,9

Izvor: Ministarstvo financija, 2011

Promatrano u odnosu na prihode i rashode ostvarene 2009. godine, vidljivo je da je 2010. godine ostvareno 2,7% prihoda manje u gradskom proračunu, dok su rashodi smanjeni za 7,2%. U promatranom razdoblju, u 2010. godini zamjetan je i više nego dvostruk rast u iznosu prikupljenih prihoda od prodaje nefinancijske imovine, dok su sve ostale kategorije prihoda i rashoda smanjene u odnosu na godinu ranije.

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Tablica 38: Ukupni i porezni prihodi po stanovniku 2010. godine u kunama u Buzetu i drugim istarskim gradovima

Grad	Ukupni prihodi	Porezni prihodi	Ukupni prihodi po stanovniku	Porezni prihodi po stanovniku
Buje	26.616.894	12.080.372	4.984	2.262
Buzet	41.163.287	21.921.974	6.794	3.618
Labin	62.132.300	28.180.565	5.000	2.268
Novigrad	47.193.127	19.334.475	11.785	4.831
Pazin	50.198.592	25.925.450	5.440	2.810
Poreč	179.916.186	58.018.451	11.658	3.759
Pula	271.987.767	132.554.313	4.642	2.262
Rovinj	110.190.207	50.345.150	7.741	3.537
Umag	139.198.807	53.075.447	10.790	4.114
Vodnjan	36.633.937	11.800.268	6.843	2.088

Izvor: Istarska županija. Dostupno na [<http://www.istra-istria.hr/>]

Grad Buzet se, prema ukupnoj vrijednosti ostvarenih ukupnih i poreznih prihoda, nalazi među posljednjim gradovima Istarske županije, međutim budući da je veličina prihoda ovisna o broju stanovnika, bolju procjenu prikazuju relativni prihodi u odnosu s veličinom populacije. Ukupni prihodi po stanovniku u Gradu Buzetu u 2010. godini iznose 6794 kn što je više od ostvarenih ukupnih prihoda po stanovniku u gradovima Buje, Labin, Pazin i Pula. Vrijednost ostvarenih poreznih prihoda u Gradu Buzetu u 2010. godini iznosi 3618 kn što je iznad prosjeka poreznih prihoda prikazanih za gradove u tablici a koji iznosi 3155 kn.

Tablica 39: Pregled izvršenih ulaganja u razvojne projekte u 2011. godini i planirani iznos investicija za 2012. godinu

Sektor	Opis	Ostvarenje u 2011. (kn)	Plan ulaganja u 2012. (kn)
Upravni odjel za samoupravu, upravu i društvene djelatnosti	Nabava uredske opreme i namještaja	30.316,31	35.000,00
UKUPNO:		30.316,31	35.000,00
Predškolski odgoj	Kapitalna potpora za investicijsko ulaganje u dječji vrtić	99.740,34	1.500.000,00
	Kapitalna potpora za uređenje okoliša dječjeg	-	80.000,00

	vrtića		
UKUPNO:		99.740,34	1.580.000,00
Kultura	Nabavka knjiga za knjižnicu	30.000,00	30.000,00
	Otkup muzejske građe-ostavština Mira Blažinčića	210.000,00	-
UKUPNO:		240.000,00	30.000,00
Zdravstvo	Istarski domovi zdravlja Ispostava Buzet-radovi na prilagodbi sanitarnog čvora u prostoru hitne medicinske pomoći za osobe s invaliditetom	39.771,11	-
UKUPNO:		39.771,11	
Dom za starije i nemoćne	Kapitalna potpora Plzet d.o.o. za investicije	80.000,00	57.700,00
UKUPNO:		80.000,00	57.700,00
Projekt REVITAS	Radovi, oprema,nadzor	311.331,41	8.800,00
UKUPNO:		311.331,41	8.800,00
Projekt AHVN	Izrada studije	-	354.865,85
UKUPNO:			354.865,85
Upravni odjel za financije i gospodarstvo	Izrada izmjene i dopune programa raspolaaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH	8.166,67	-
UKUPNO:		8.166,67	
Upravni odjel za gospodarenje prostorom	Program održavanja komunalne infrastrukture	2.581.308,16	2.330.000,00
	Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture	3.422.394,21	3.210.507,50
Projekt DIVA (IPA SI-HR)	Web GIS licenca, Postrojenja i oprema, zeleni otoci i dr.	22.561,00	151.234,00
UKUPNO:		6.026.263,37	5.691.741,5

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Tablica 40: Razvojni problemi i potrebe u području upravljanja razvojem

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljne investicije u gospodarstvo i infrastrukturu • Nedostana komunikacija i koordinacija u razvoju grada Buzeta • Nedovoljno korištenje vanjskih finansijskih izvora za razvoj • Nedostatak programa i projekta za integralno korištenje resursa i potencijala za razvoj • Nedostatak javnih tribina vezanih uz probleme razvoja grada / života građana • Nedovoljno razvijeno volonterstvo (premalo ljudi; uvijek su uključeni isti) • Nedostatne aktivnosti i djelovanje nekih udružica i nedovoljna međusobna suradnja 	<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšati komunikaciju i koordinaciju upravljanju razvojem grada Buzeta • Osnažiti sposobnosti za praćenje i pristup mogućim vanjskim izvorima za financiranje i vrednovati poduzete aktivnosti i ostvarene rezultate • Identificirati i pripremati projekte koji doprinose integralnom korištenju resursa i potencijala za razvoj grada Buzeta • Poticati aktivnosti za veće javno sudjelovanje građana u razvoju grada Buzeta • Poticati udruge da se javljaju na natječaje i na poboljšanje međusobne suradnje

B) ANALIZA TURISTIČKIH POTENCIJALA GRADA BUZETA

1. Analiza aktualne situacije u području turizma u gradu Buzetu i okruženju

Godine 2009. u Istarskoj županiji je zabilježeno 2,75 milijuna turističkih dolazaka, odnosno 25,2% ukupnog broja turističkih dolazaka u Republiku Hrvatsku. U istoj godini, u smještajnim kapacitetima u Istarskoj županiji ostvareno je 18,1 milijuna turističkih noćenja, odnosno 32,2% ukupnih turističkih noćenja u Hrvatskoj. U 2011. godini, broj turističkih posjeta na županijskoj razini porastao je na 2,9 milijuna dolazaka, a broj ostvarenih turističkih noćenja na 19,1 milijun². Istovremeno, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, na području grada Buzeta je 2009. godine ostvareno 4458 ukupnih turističkih dolazaka, što čini 0,16% ukupnih turističkih dolazaka u Istarsku županiju te godine. Iste godine je u gradu Buzetu ostvareno 11 035 noćenja domaćih i inozemnih turista, što predstavlja udio u ukupnom broju ostvarenih noćenja u Istarskoj županiji od svega 0,06%. Iz navedenog proizlazi da turistička atraktivnost Buzeta i njegove šire regije nije dovoljno valorizirana, unatoč postojanju pretpostavki za razvoj svih selektivnih oblika kontinentalnog turizma.

Kretanje broja ostvarenih turističkih noćenja na području Buzeštine 2010. i 2011. godine, prikazano je tablici 25 u djelu A.

Promatrano u odnosu prema ostalim gradovima Istarske županije, zamjetno je značajno zaostajanje grada Buzeta prema oba pokazatelja. Grad Buzet 2011. godine imao gotovo 50% veći broj turističkih dolazaka u odnosu na 2010., te porast u broju ostvarenih turističkih noćenja od prosječno 35%. Unatoč pozitivnom trendu u kretanju oba pokazatelja, Buzet je i dalje na začelju ljestvice prema broju ostvarenih turističkih noćenja u odnosu na ostale gradove županije, te se na toj ljestvici iza njega nalazi jedino Pazin (Tablica 24 u dijelu A).

Visitors from Germany, Italy, Great Britain and Austria have achieved the highest number of foreign tourist arrivals and overnight stays (Tablica 26 u dijelu A). Podaci ukazuju na pad broja turističkih dolazaka inozemnih turista u prikazane dvije godine za nešto više od 1%, no zabilježen je porast broja noćenja za 25%.

Prema izvještajima o radu Turističke zajednice Grada Buzeta, u suradnji sa Turističkom zajednicom Istarske županije, te pružateljima turističkih usluga na području grada Buzeta i Buzeštine (udruge, ugostitelji, proizvođači tradicijskih suvenira, iznajmljivači smještajnih kapaciteta), pokrenuti su brojni projekti koji su značajno doprinijeli atraktivnosti i diverzifikaciji turističke ponude, posljedica čega su prikazani podaci o rastu broja turističkih dolazaka i noćenja. Zajedničkim naporima svih lokalnih dionika, unaprjeđenje turističke ponude usmjereno je na projekte proširenja i obnove vinskih cesta, cesta

2 Podaci Državnog zavoda za statistiku zaključno sa 31. kolovozom, 2011. godine

maslinovog ulja, pješačkih i izletničkih staza, te svih oblika smještajnih kapaciteta. Suradnjom svih županijskih i lokalnih aktera uđaju se napor u povezivanju turističke ponude s bogatom i raznolikom kulturnom baštinom Buzeštine, tradicijskim vrijednostima, kulturno-zabavnim manifestacijama i gastronomskom ponudom. Putem info punktova, turističkih info centara, promotivnih materijala, medija, oglasnih ploča i web portala kontinuirano se provode marketinške i promotivne aktivnosti s ciljem popularizacije glavnih turističkih manifestacija poput Buzetskog karnevala, Subotine po starinski, Vikenda tartufa, Dana Grada Buzeta, sajmova cvijeća itd. Prema posljednjim raspoloživim podacima o planu poslovanja Turističke zajednice grada Buzeta za 2011. godinu, definirani razvojni prioriteti turističkog sektora odnose se na daljnje jačanje pozicije grada Buzeta kao Grada tartufa, promoviranje Buzeštine kao mjesta za ekstremne sportove i očuvanje tradicijskih vrijednosti. S obzirom na navedeno, turistički sektor važna je odrednica za stabilan dugoročni društveni i gospodarski napredak grada, kako unutar Istarske županije, tako i u okvirima Republike Hrvatske.

Porast broja turističkih dolazaka i noćenja na područje čitave Buzeštine praćen je i kontinuiranim porastom kvalitete i broja svih smještajnih kapaciteta. Prikaz odnosa broja iznajmljivača privatnog smještaja, smještajnih objekata i broja ležajeva prikazan je tablicom 27 u dijelu A.

U razdoblju od samo jedne godine, točnije 2011. godine u odnosu na prethodnu 2010. godinu broj iznajmljivača privatnog smještaja porastao je sa 49 na 60, a ukupan broj postelja u svim smještajnim kapacitetima povećao se sa 448 na 578 ležajeva u 2011 godini. To je stoga što je u 2011. ponuda hotelskog smještaja proširena otvorenjem hotela Vela Vrata s četiri zvjezdice, ukupnog kapaciteta od 18 soba i 3 apartmana, a iste godine otvoren je i hostel Roč, s ukupno 12 ležajeva, te je porastao broj iznajmljivača privatnog smještaja. Uz hotel Vela Vrata, u Buzetu postoji još hotel Fontana s dvije zvjezdice i kapacitetom od 57 soba i 100 kreveta. Na porast kvalitete smještaja u privatnom vlasništvu znatno je utjecao projekt koji su zajednički pokrenuli Turistička zajednica Istarske županije i Istarska razvojna agencija IDA 2006. godine „Domus Bonus“ kojim se dodjeljuju certifikati o kvaliteti smještajnim jedinicama u vlasništvu građana, a koje ispunjavaju određene standarde kvalitete. Na području Buzeta do kraja 2009. godine certifikat je dobilo 6 objekata.

Prostor za danji rast broja smještajnih kapaciteta i broja ležajeva postoji, jer je za područje grada Buzeta definiran raspon broja postelja u svim smještajnim kapacitetima između minimalno 1000 i maksimalno 1 500.³ Pored toga, ostvareni broj noćenja prema smještajnim kapacitetima ukazuje na preferencije za hotelskim smještajem, pa je potrebno jačati ponudu takve vrste smještaja. Broj turističkih dolazaka u jedini kamp na području Buzeštine, Raspadalicu, s kapacitetom od 30 ležajeva, u 2011. godini je porastao za 65% u odnosu na godinu ranije (Turistička zajednica Grada Buzeta) što ukazuje na rast potražnje za ovom vrstom smještaja.

---

³ [Grad Buzet, Prostorni plan uređenja Grada Buzeta, Knjiga I, 2005: 48](#)

1.1. Turističke zone

Programom ukupnog razvoja Grada Buzeta za razdoblje 2007.-2011. godine definirane su slijedeće zone od važnosti za turistički razvoj grada koje su do danas djelomično realizirane:

- građevinsko područje sportsko-rekreacijske namjene Most – izgrađena trim staza, pješačka staza i biciklistička staza, te smjerovi za sportsko penjanje u kanjonu,
- građevinsko područje golf vježbališta Kaštel,
- letilišta nad Krbavčići i Raspadalica – letališta Zavoj i Raspadalica za paraglidere i hang-glidere gdje se održavaju i razna natjecanja, kamp „Raspadalica“
- područje rekreativne namjene Brižac – dvije kuće registrirane za smještaj gostiju za 18 osoba sa tri zvjezdice,
- turističko naselje Malinci,
- turistički punkt Kortina (turističko naselje),
- turistički punkt Lokve (turističko naselje),
- turistički punkt Pod Kaštel (kamp) – restoran i sobe za smještaj gostiju sa dvije zvjezdice za 4 osobe ,
- turistički punkt Mlini (kamp) - restoran,
- turistički punkt Zonti (kamp),
- turistički punkt Škuljari (kamp),
- turistički punkt Kotli (kamp) – renovirane postojeće kuće za odmor (osam kuća sa tri zvjezdice), biciklistička i pješačka staza
- turistički punkt Usoji.

Izgradnja objekata ugostiteljsko turističke namjene, odnosno turističkih naselja, kampova i turističkih punktova predviđena je i Prostornim planom Grada Buzeta. Realizacijom projekata izgradnje navedenih objekata postigao bi se maksimalan broj kapaciteta u turističkom sektoru. Maksimalan broj postelja u svakom od navedenih planiranih smještajnih kapaciteta prikazan je u tablici 28 u dijelu A.

Navedeni projekti razvoja turističkih i rekreativnih zona temeljni su projekti brzog razvoja turističkog sektora i ukupnog razvoja grada Buzeta. S obzirom da je u 2011. godini zabilježen ukupan broj prijavljenih ležajeva u svim smještajnim kapacitetima 578, izgradnja novih planiranih kapaciteta ugostiteljsko-turističke namjene značila bi više nego dvostruko povećanje broja postelja u odnosu na trenutno stanje.

2. Analiza turističkih destinacija u gradu Buzetu

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Program ukupnog razvoja grada Buzeta za razdoblje od 2007. do 2011. godine temeljni je dokument za politiku upravljanja ukupnim razvojem grada. Tim dokumentom potvrđuje se neadekvatna iskorištenost turističkog značaja grada Buzeta i Buzeštine, te slaba valorizacija svih postojećih turističkih potencijala.

S obzirom da je cilj grada Buzeta do 2017. godine dosegnuti razvijenost najrazvijenijih naselja u EU (Program ukupnog razvoja Grada Buzeta 2007.-2011.), naročito je potrebno poticati jači doprinos turističkog sektora ukupnom gospodarskom razvoju.

Analiza postojećeg stanja u svim segmentima turističke ponude grada Buzeta i Buzeštine dana je u nastavku.

2.1. Kulturno-povijesni turizam

Pučko otvoreno učilište Augustin Vivoda u Buzetu nositelj je kulturnih sadržaja na području grada Buzeta. Učilište ima pet djelatnika, od čega je troje djelatnika u kulturi (voditelj knjižnice, voditelj glazbeno-scenske djelatnosti i voditelj muzeja). U sklopu učilišta djeluju Gradska knjižnica i čitaonica, te Zavičajni muzej Grada Buzeta. S aspekta razvoja kulturnog turizma na području Buzeštine, osobito su značajne aktivnosti učilišta usmjerene na organiziranje glazbeno-scenskih aktivnosti, te kulturnih manifestacija. Zavičajni muzej djeluje u zgradici koja datira iz 17. stoljeća, te posjeduje vrijednu arheološku, etnografsku, kulturno-povijesnu, umjetničku i drugu građu važnu za Buzet i Buzeštinu. Za posjetitelje su otvorene arheološka zbirka s lapidarijem, etnografska zbirka u kojoj su izloženi različiti poljodjelski alati, stara buzetska kuhinja, narodne nošnje Ćićarije i Buzeštine i tkalački stan, izložbe o pronalasku fresaka u Crkvi sv. Marije Magdalene u Petrapilosi kod Buzeta i antifašističkoj borbi Buzeštine, izložba o glagoljici, te galerijski prostor u kome se održavaju likovne i druge povremene izložbe. Muzej u svom sastavu ima dvoranu za povremene izložbe, obrtničke radionice te knjižnicu i fototeku. Jedan od najzanimljivijih izložbenih primjeraka koji se može vidjeti u muzeju, svakako je i Buzetska naušnica.

U dislociranim prostorima u starom gradu otvorene su i stara gradska kovačnica, pekara i radionica za izradu češljeva od roga. Pored navedenog, postoje i dislocirani Domovi kulture i to u Roču, Svetom Martinu i Krušvarima. U Humu se planira u staroj zgradici nekadašnje škole urediti prostor za Muzej glagoljice.

Izvješće o radu Pučkog otvorenog učilišta Augustin Vivoda za 2011. godinu navodi da je Učilište u toj godini sudjelovalo u realizaciji preko 130 glazbeno-scenskih, izložbenih, zabavnih i drugih programa. Ukupan broj prikupljene muzejske građe u Zavičajnom muzeju iznosio je 2887, broj organiziranih izložbi bio je 10, broj posjeta (od 15. lipnja do 15. rujna) oko 5000, a broj organiziranih vodstava 15.

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

U Programu rada Pučkog otvorenog učilišta Augustin Vivoda za 2012. godinu među prioritetnim aktivnostima navodi se daljnji rad na proširenju i očuvanju postojeće muzejske građe, te otkupu nove, kao i nastavak promotivnih aktivnosti. Nastavlja se i dosadašnja tradicija organiziranja koncerata, priredbi i festivala poput Festivala klapi Istre i Kvarnera, Raspjevane Buzeštine, Lokalne smotre folklora i drugih. Iako je zgrada učilišta obnovljena i opremljena novim namještajem 2006. godine, potrebna su dodatna ulaganja u proširenje fonda knjižnične građe, kao i restauracije pojedinih muzejskih predmeta.

Bogatstvo kulturnih manifestacija osnova je za produljenje turističke sezone, uključenje malih i srednjih poduzetnika s područja Buzeštine u razvoj turističke ponude i privlačenje priobalnih turista. Najpoznatije kulturne manifestacije ovog kraja su:

- ***Buzet – Grad tartufa***

Buzet je 1999. godine proglašen Gradom tartufa, te se svake godine održava kulturno-gastronomski manifestacija Dani tartufa koja započinje obilježavanjem Dana Grada Buzeta, odnosno tradicionalne Subotine u rujnu. Nastavno na to, u studenom se održava Vikend tartufa s ciljem promocije, degustacije i prodaje tartufa kao jedinstvenog gastro proizvoda ovog područja, ali i drugih autohtonih proizvoda poput sira, meda, rakija, vina i maslinovog ulja. S obzirom da je sezona berbe tartufa od rujna do studenog, ove manifestacije važan su element produljenja turističke sezone.

- ***Subotina po starinski***

Subotina po starinski predstavlja program kulturno-turističke revitalizacije Starog grada osmišljen na način da prezentira život starog Buzeta na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće. Manifestaciju posjećuje sve veći broj domaćih i inozemnih turista, i to zahvaljujući zajedničkim naporima Grada Buzeta, Pučkog otvorenog učilišta Augustin Vivoda i Turističke zajednice Grada Buzeta u osmišljavanju dodatnih sadržaja zahvaljujući kojima je unaprjeđena turistička atraktivnost manifestacije. Tako Subotina po starinski obuhvaća etno, glazbene, gastro, umjetničke i eno sadržaje kojima se posjetiteljima omogućuje da dožive život starog Buzeta putem svih osjetila. U 2010. godini ostvaren je rekordan broj posjetitelja ove manifestacije od 7000 ljudi.

- ***Buzetski karneval***

Predstavlja najposjećenije karnevalsko događanje sjeverne Istre koje svake godine okuplja oko tisuću sudionika iz cijele Buzeštine.

- ***Dan Huma***

Tradicionalna manifestacija gdje se vrši "Izbor Župana Huma na leto dan", svečano otvorenje gradskih vrata, te smotra narodne glazbe i plesa sjeverne i središnje Istre.

- **Z armoniku v Roč**

Međunarodni susret svirača dijatonskih harmonika koji se održava u Roču od 1989. godine. Cilj susreta je okupiti i predstaviti što veći broj svirača dijatonske harmonike (popularno nazvane "trieština") te izabratи predstavnike Hrvatske koji će nastupiti na natjecateljskom dijelu Međunarodnog festivala dijatonske harmonike u Italiji.

- **Buzet Classic Car/Days of Vintage Cars**

Od 2010. godine turistička ponuda Buzeta upotpunjena je i automobilističkom manifestacijom Buzet Classic Car, koja je 2012. godine preimenovana u Days of Vintage Cars-Buzet Classic 2012. Time je Buzet postao atraktivno mjesto i za ljubitelje raritetnih primjeraka vozila koji se okupljaju u staroj gradskoj jezgri. Svake godine izloženo je i do 90 automobila, a osim iz Hrvatske, manifestacija privlači i sve veći broj posjetitelja iz susjednih zemalja (Italije, Slovenije). U 2012. godini predstavljena je i prva oldtajmer staza u Hrvatskoj koja u dužini od 52,8 km prolazi područjem Buzeštine, a uz koju je moguća i kupnja autohtonih istarskih proizvoda (maslinovo ulje, vino, rakije, med i sl.).

- **Smotra Istarskih rakija na Hum**

Već 12 godina svake posljednje nedjelje u listopadu održava se smotra istarskih rakija. Proizvođači, mahom iz sjeverne i središnje Istre promoviraju svoje rakije, degustacija je besplatna, a bira se i najbolja rakija te godine.

Bogata materijalna kulturna baština Buzeštine je osnova za daljnji razvoj i unaprjeđenje kulturne ponude ovog kraja. Pregled zaštićene kulturne baštine na području Buzeštine prikazan je u tablici u 2 u dijelu A.

Turistička zajednica grada Buzeta učinila je 2011. godine znatan iskorak u jačanju kulturnog turizma i iskorištavanju potencijala kulturne baštine turističke svrhe – i to tiskanjem prvog kulturno-povijesnog vodiča za područje Buzeta i okolice.

Grad Buzet i Buzeština imaju bogato kulturno nasljeđe koje osigurava autentičnost i prepoznatljivost destinacije, te su osnova za građenje komparativne prednosti Buzeta u odnosu na obalna turistička mjesta Istarske županije. Prema smjernicama Istarske kulturne strategije (2009.), za područje grada Buzeta i Buzeštine potiče se razvoj kulturnog turizma kroz zaštitu i očuvanje urbanih cjelina, sela i krajobraza, očuvanje tradicionalnih zanata i obrta koji su važan element kulturnih manifestacija.

U ovom području niz je obećavajućih inicijativa za budućnost, a jedna od značajnih je kandidiranje projekta Muzej Glagoljice prema EU fondovima sa ciljem povezivanja pješačko-biciklističko-

istraživačkih staza, radionica izrade suvenira, pisanja glagoljice i sličnih aktivnosti - sve na temu glagoljice.

2.2. Outdoor sportovi

U programu marketinške politike Turističke zajednice grada Buzeta za 2011. godinu, planirana sredstva za tu godinu usmjerena su i na jačanje pozicije Buzeštine kao mjesta za ekstremne sportove, te pokretanje projekta Buzet Extreme, kojem je cilj jačanje koordinirane suradnje između svih relevantnih dionika u području outdoor sportova, te jačanje promotivnih aktivnosti tih sportova (Izvještaj o radu Turističke zajednice grada Buzeta za 2011. godinu).

Na području regije sjeverne Istre postoji 13 uređenih tematskih biciklističkih staza, među kojima se svojom atraktivnošću ističu slijedeće:

- Staza Po Istarskim Vrhovima na Ćićariji;
- Staza Via Tartufiana
- Glagoljaška staza
- Z Bičiklon v Roč.

Na području samog grada Buzeta postoje tri biciklističke staze trasirane izvan asfaltnih puteva, tri asfaltirane staze te je u planu trasiranje još nekoliko staza izvan asfaltnih puteva. Izrađene su i karte biciklističkih staza.

Za parajedriličarstvo postoji uređena lokacija Raspadalica, 5 km sjeverno od Buzeta. Lokacija je pogodna za paragliding i letenje zmajem tijekom cijele godine. Osim toga, moguć je i mountain biking, slobodno penjanje i trekking. Projekt Istra Trek započeo je 2006. godine i do sada se održavao pretežno na području Labinštine. Od 2010. godine klub je odlučio mijenjati lokacije te je odabrana Buzeština (Hum, Kotle, Slum, Zrenj itd.) kao vrlo zanimljivo područje. Istra trek je jedinstven događaj koji prikazuje Istru u najljepšem i najskrovitijem ruhu netaknute prirode, kamenjara, šuma itd., a namijenjen je i prilagođen različitim skupinama: rekreativcima, vrhunskim sportašima, turistima i zaljubljenicima u planine.

Područje Istre ima vrlo bogato podzemlje. Od ukupno 115 000 registriranih speleoloških objekata u svijetu, više od 8 500 se nalazi u Hrvatskoj, od čega je čak 2000 u Istri. Na području Buzeštine postoje tri lokacije pogodne za speleologiju, i to: jama Radota Peć na Ćićariji, Izvor Mlini i jama kod Sluma.

Pješačenje i planinarenje sve je popularnije među posjetiteljima Buzeštine. Za tu aktivnost postoji planinarska staza BBB – Buje-Buzet-Brest i dvije pješačke staze – Buzet-Raspadalica u dužini 4,5 km i Buzet-Kotli-Hum-Buzet dužine 30 km. Planinarima i izletnicima također je na raspolaganju i planinarska

staza Istarski planinarski put, duga 200 km i podijeljena na 4 dionice. Sredinom kolovoza 2009. godine, u suradnji s planinarskim društvom Planik, podružnica Buzet, očišćena je i obilježena nova staza na području Sovinjaka – Minjera. Cilj Turističke zajednice Grada Buzeta je nastaviti tu suradnju i na trasiranju pješačkih staza, te stvaranju mreže staza na području Buzeštine.

Posjetiteljima se omogućuje i jahanje na lokaciji Dolina konja, na području ceste koja povezuje Roč i Hum.

Ribolov je moguć na području najduže istarske rijeke Mirne, koja također prolazi područjem Buzeštine. Ribolovno područje obuhvaća otvorene vode koje ima uvjete za racionalno iskorištavanje riba i drugih vodenih životinja. Na području Grada Buzeta zasad nema registriranih ribnjaka iako za to postoje uvjeti s obzirom na visok stupanj čistoće voda.

S obzirom na bogatstvo vegetacije i brojne životinske vrste koje obitavaju na području Buzeštine, postoje iznimno dobri uvjeti za razvoj lovnog turizma. Najznačajnije vrste divljači su: krupna – jelen obični, jelen lopatar, srna, divlja svinja i smeđi medvjed, te sitna – šljuka, zec, fazan, patka gluvara i druge. Lovni turizam zauzima važno mjesto u turističkoj ponudi Buzeta, pa je tako sam grad, površinom lovišta i razvijenošću lovnog turizma, među vodećim gradovima u Istarskoj županiji. Na području Buzeštine na površini od 11 000 ha lov je dozvoljen tijekom cijele godine, pa je lovni turizam ujedno dobra osnova za razvoj cjelogodišnjeg turizma. Organizirana lovišta postoje, kao i uređene lovačke staze, no postoji potreba za daljnjim unaprjeđenjem organiziranog lovnog turizma u Buzeštini koji je trenutno u ingerenciji lokalnog lovačkog društva. Potencijali i mogućnosti uzgoja i turističkog odstrjela krupne divljači su vrlo slabo iskorišteni, kao i mogućnost proizvodnje mesa divljači koje je u Istarskoj županiji vrlo traženo i cijenjeno (Strateški program ruralnog razvoja Istarske županije 2008-2013: 32). Postoji i problem nedovoljno zastupljene obrazovane radne snage koja bi kvalitetno upravljala lovištima. Strateškim programom ruralnog razvoja Istarske županije 2008-2013. procijenjeno je da bi lovstvo u cijeloj Istri moglo izravno osigurati zapošljavanje oko 100 radnika. Osim toga, nužno je izgraditi i staviti u funkciju zone ugostiteljsko-turističke namjene koje će turističkim sadržajima pratiti lovni turizam (hoteli, pansioni, lovačke kuće). Također, nedostaje ponuda programa promatranja životinja. U području Buzeštine nema ponude usluga najma ribolovne te lovačke opreme. Sukladno navedenim problemima i nedostacima u upravljanju lovnim turizmom, ne ostvaruju se niti maksimalni prihodi za lokalnu zajednicu od ovog oblika turizma.

Posljednjih godina Istra propituje svjetske trendove u segmentu golf turizma kao vrlo konkurentnog turističkog proizvoda. Izgradnja ozbiljnijeg golf centra u Buzeštini nije predviđena.

2.3. Gastro i eno turizam

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Gastro turizam na području Buzeštine je dobra je osnova za razvoj vikend turizma, kao i osnova prihoda od turizma tijekom predsezona i posezone. Šume u okolici Buzeta stanište su vrijednog i rijetkog istarskog bijelog i crnog tartufa. Zona tartufa se proteže na tri upravna područja: Grad Buzet, Općinu Oprtalj i Općinu Motovun. Gastro manifestacije s ciljem promocije i prodaje tartufa počinju u rujnu, obilježavanjem Dana Grada Buzeta. Koncipirane su tako da obuhvaćaju razne sadržaje vezani za tartufe: izložbe i prodaju tartufa, gljiva, meda, sira, vina, rakija, maslinovog ulja itd., predavanja na temu tartufa i staništa, pripremanje jela od tartufa pred gostima, ponuda jela sa tartufima, izložba i smotra pasa tartufara i lovačkih pasa, te izlete s ciljem traženja tartufa. Vikend tartufa manifestacija je koja se održava od 2002. godine, a 2010. zabilježena je najveća posjećenost otkad se organizira, te je sudjelovalo 60 izlagača i oko 5000 posjetitelja. U cilju afirmacije branda „Buzet grad tartufa“ jedan od zadataka TZ Buzeta bio je iniciranje i pokretanje izrade projektne dokumentacije za projekt multimedijalnog centra „Kuća tartufa“ u Buzetu koji bi gostima na drugačiji, zanimljiviji način približio tartufe tijekom cijele godine. Zbog nepovoljne finansijske situacije, koja se nastavila i u 2010. godini, realizacija tog projekta je prolongirana.

Pored tartufa, značajni istarski gastro brendovi uključuju i istarsko maslinovo ulje, pršut, proizvode od tijesta (istarski fuži), meso istarskog goveda, med, istarsku pincu, maneštru i fritule. Proizvodnja u uvjetima visoke ekološke vrijednosti kao i poseban način proizvodnje osigurali su ovim proizvodima jedinstvena obilježja i posebnu vrijednost, a Istri na turističkom tržištu brendiranje kao „gastro“ destinacije. Ponuda Buzeštine pritom zaostaje u nastojanjima da se opravda ovaj brend.

Bogata eno ponuda zasniva se na kvaliteti istarskih vina, od kojih su najpoznatiji crveni teran i zlatna malvazija. Na području općine Vrh, zbog povoljnog geografskog položaja, klime i sastava tla, proizvodi se poznati vrhovski pjenušac. Stoga vinogradarstvo zauzima važno mjesto kao tradicionalna poljoprivredna grana na području čitave Buzeštine. U takozvanoj „bijeloj Istri“ uspijevaju vinske bijele sorte malvazija, pinot bijeli, muškat žuti, a od crnih najkvalitetniji je teran koji na ovim tlima postiže bolju kvalitetu od terena na crvenici. Prema procjeni pod vinogradima je 139 ha (Program ukupnog razvoja Grada Buzeta 2007.-2011: 39). Prosječne površine veličine su 0,1ha, a prinosi su oko 0,8t/ha, s time da treba uzeti u obzir velik broj čokota po hektaru, kao i stari način rezidbe (istarski i jednokraki Guyot). Proizvođača vina, koji daju vino u promet, odnosno koji proizvode višak proizvodnje je oko 45. Planiranog otkupa nema, tako da su proizvođači prisiljeni sami tražiti tržište. Prema Izvještaju o radu Turističke zajednice grada Buzeta iz 2009. godine, u toj godini su na području Buzeštine registrirana dva nova vinara, te ih je te godine bilo ukupno 12.

Na području Buzeštine gastronomski specijaliteti integralni su dio svih oblika turističke ponude – vinskog turizma, turizma maslinovog ulja, sportskog, izletničkog, lovног, kulturnog i drugih vrsta turizma.

Turistička zajednica Buzeta svake godine u svom programu rada među prioritetnim projektima navodi i izdvajanja za daljnje unaprjeđivanje i razvoj cesta maslinovog ulja kao prepoznatljivog i integralnog

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

dijela turističke ponude Bužeštine. Tijekom 2009. godine na području Buzeta i okolice bilo je 8 registriranih proizvođača maslinovog ulja (Izvještaj o radu Turističke zajednice Grada Buzeta, 2009).

2.4. Seoski (ruralni) turizam

Zahvaljujući poticajima koje Istarska županija od 1996. godine pruža privatnim poduzetnicima u finansijskom, idejnom i marketinškom smislu, seoski turizam u Istri poprimio je značaj jedinstvenog i zasebnog turističkog proizvoda, te se ne tretira samo kao prateći segment maritimnog turizma. Zahvaljujući seoskom turizmu, ostvaren je i produžetak turističke sezone sa dva do tri mjeseca na oko pola godine. Prema podacima Upravnog odjela za turizam Istarske županije, na području Istre trenutno postoji oko 200 seoskih domaćinstava koja raspolažu s oko 1500 postelja.

Od 2002. godine na području Istre postoji slijedeća podjela seoskih domaćinstava:

- Agroturizam – turizam na domaćinstvu na kojem postoji poljoprivredna proizvodnja;
- Ruralne kuće za odmor – tradicionalne istarske kuće koje se iznajmljuju gostu;
- Ruralni bed&breakfast – domaćinstva koja, uz noćenja, nude i tradicionalni doručak;
- Ruralni obiteljski hoteli – kapaciteta do 35 postelja, nude interakciju gosta i domaćina;
- Odmor na vinskoj cesti – domaćinstva specijalizirana za proizvodnju vina;
- Kušaonice – mjesta za upoznavanje i degustaciju tradicionalnih istarskih proizvoda: meda, rakije, maslinovog ulja, vina, pršuta i sira.

Seoski turizam tijekom posljednjih godina bilježi pozitivne trendove, a ostvarena turistička noćenja imaju konstantnu tendenciju rasta. Tako je 2006. godine u seoskim domaćinstvima na području Istre ostvareno 76.578 noćenja, što je za 17% više nego godinu prije (Strateški program ruralnog razvoja Istarske županije 2008.-2013.: 68). Iste godine osnovan je RURALIS – konzorcij agroturizma i ruralnog turizma Istre, s osnovnim ciljem promicanja seoskog turizma Istre.

Snažnije pozicioniranje unutrašnjosti Istarske županije kao atraktivne destinacije ruralnog turizma predmet je i svih razvojnih dokumenata kojima je krajnji cilj poticanje ukupnog razvoja županije. Tako je jedan od prioriteta Strateškog programa ruralnog razvoja Istarske županije (2008.-2011.) usmjeren na Povećanje konkurentnosti glavnih gospodarskih sektora u ruralnim područjima (proizvodnih, prerađivačkih i uslužnih djelatnosti), pri čemu je ruralni turizam u tim područjima definiran kao sektor od presudne važnosti, jer jačanje turističkih aktivnosti sprječava negativne demografske trendove ruralnih sredina – iseljavanje mladih, propadanje sela, negativan prirodni prirast i negativni migracijski saldo, a istovremeno osigurava očuvanje istarskog identiteta i povećava kvalitetu života stanovništva ruralnih sredina. Iako je istarska županija uvela mjere i poticaje za jačanje poduzetničkih aktivnosti, one još uvijek

nisu na zadovoljavajućoj razini, pa je i dalje, prvenstveno zbog multiplikativnih efekata ruralnog turizma, potrebno podupirati male i srednje poduzetnike u turizmu, ne samo financijskim mjerama nego i smanjenjem administrativnih barijera, te uvođenjem edukativnih programa. Jedna od mjera podupiranja lokalnih poduzetničkih inicijativa u ruralnim sredinama je uspostavljanje Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre, a po kojem je Istarska županija jedinstvena u Hrvatskoj. Cilj fonda je sufinanciranje razvojnih poduzetničkih projekata koji doprinose razvoju ruralnih područja Istre.

Ruralni razvoj Istre temelji se na principima programa LEADER kojeg je razvila Evropska unija, a koji zagovara sveobuhvatan razvoj ruralnog područja, uvažavajući istovremeno njegove osobitosti, te poštujući princip partnerstva svih lokalnih dionika u donošenju relevantnih odluka (tzv. Lokalna akcijska grupa-LAG).

Analiza ruralnih područja Istre po LAG-ovima svrstava u jedno područje LAG grad Buzet, te općine Lanišće i Lupoglav. Tako je LAG Sjeverna Istra određen kao dominantno ruralno područje u kojem 74% stanovništva živi u ruralnim zajednicama. Gustoća naseljenosti ovog područja iznimno je niska te iznosi svega 18 st./km², što je daleko ispod prosječne gustoće naseljenosti Istarske županije (oko 74 st./km²). Područje LAG Sjeverna Istra karakteriziraju i, za ruralne sredine uobičajeni, negativni demografski pokazatelji koji se manifestiraju u visokom udjelu stanovnika dobne skupine iznad 65 godina, kao i niskom udjelu žena porodajne dobi. Uz to, na nepovoljnu obrazovnu strukturu ukazuje udio od 28% stanovnika LAG-a Sjeverna Istra koji imaju samo završeno osnovnoškolsko obrazovanje, dok je onih s višom i visokom stručnom spremom svega 8%. Definirani razvojni prioriteti u turizmu, kao rješenje navedenih razvojnih kočnica LAGa Sjeverna Istra, odnose se na: "povećanje kvalitete i kvantitete turističke ponude i smještajnih kapaciteta (agroturizam, mali obiteljski hoteli) te povezivanje turističke ponude na obali sa turističkom ponudom u unutrašnjosti, razvoj lovnog, kulturnog, sportskog i avanturističkog turizma, obnova starogradskih jezgri, promocija i očuvanje starih zanata i kulturne baštine." (Strateški program ruralnog razvoja Istarske županije 2008-2013: 35).

Ruralni turizam je i sastavni dio prioriteta 1.5. Restruktuiranje i repozicioniranje turističkog gospodarstva te poticanje i razvoj novih turističkih proizvoda, u okviru Županijske razvojne strategije Istarske županije 2011.-2013. Naime, u okviru mјere 1.5.3. Specijalizacija i diversifikacija turističkih proizvoda i usluga, razvoj ruralnog turizma je prepoznat kao osnova unaprjeđenja turističke ponude i atraktivnosti destinacije, te kao odmak od masovnog turizma i turističke ponude „mora i sunca“.

2.5. Analiza prirodnog i društvenog potencijala projektnog područja za razvoj projekata zdravstvenog turizma

U diverzifikaciji turističke ponude, Istra se posljednjih godina sve više oslanja i na razvoj svih segmenata zdravstvenog turizma, što uključuje razvoj wellness turizma i proširenja ponude lječilišta. Time se prate svjetski trendovi u turizmu u kojima wellness sadržaji postaju sastavni dijelovi ponude hotela više i visoke kategorije. Time se ujedno ostvaruje poboljšanje profitabilnosti njihova poslovanja, ali i premošćuje problem sezonalnosti turizma, dopunjuje postojeća turistička ponuda i ostvaruje novi doživljaj za turiste. Povoljna obilježja podneblja, čist zrak, blizina mora i velik broj sunčanih dana su prirodni preduvjeti koji Istri omogućuju daljnji razvoj u smjeru prepoznatljive turističke destinacije zdravstvenog turizma. Iako je ponuda hotela obogaćena različitim wellness sadržajima, potrebno je razvijati dodatne inovativne sadržaje, uskladene sa stalnim promjenama na strani turističke potražnje. Postojeće komparativne prednosti koje Istra posjeduje za razvoj zdravstvenog turizma time treba pretvoriti u njezine konkurentske prednosti. Naglasak treba biti i na dobro razrađenom marketinškom planu, te dodatnoj edukaciji osoblja zaposlenog u ovom segmentu turizma.

Na području sjeverozapadne Istre, samo deset kilometara od grada Buzeta, u segmentu ponude zdravstvenog turizma dominantno se ističu Istarske toplice koje se nalaze uz izvor ljekovite vode sv. Stjepan. Izvor je poznat po visoko sumpornoj optimalno radioaktivnoj toploj mineralnoj vodi koja pospješuje liječenje kroničnih reumatskih bolesti, dermatoloških bolesti, bolesti dišnih putova, ginekoloških bolesti i post-operativnu rehabilitaciju. Takva obilježja ljekovitosti vode Istarskih toplica izdvaja ih od ostalih termalnih izvora u Europi, te ih svrstava na treće mjesto po kvaliteti i ljekovitosti vode. Pored toga, 2009. godine Istarske su toplice dobitnik nagrade Turistički cvijet – kvaliteta za Hrvatsku i to u kategoriji najboljih toplica u Hrvatskoj. Prema podacima Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije, u 2010. godini je u Istarskim toplicama bilo zaposleno 163 djelatnika, od čega je najveći broj liječnika, farmaceuta, fizioterapeuta i medicinskih sestara. Smještaj u toplicama organiziran je u smještajnim objektima Sv. Stjepan, s četiri zvjezdice, te hotelu Mirna, s tri zvjezdice. Ta dva objekta osiguravaju Istarskim toplicama kapacitet od 270 soba. Dodatna prednost Istarskih toplica je i njihova blizina važnih emitivnih turističkih tržišta za Hrvatsku. Tako su one udaljene svega 40 km od Italije, te 10 km od slovenske granice, pa promotivne aktivnosti ponude toplica treba usmjeriti na turiste iz tih dviju zemalja. Dodatna važnost promocije usmjerena na ta tržišta leži i u činjenici da udio slovenskih i talijanskih gostiju u ukupnom broju posjeta Istarskim toplicama iznosi oko 30-40%. U 2011. godini su ukupni ostvareni prihodi Istarskih toplica bili oko 26 milijuna kuna, od čega je 2 milijuna kuna ostvareno od domaćih gostiju. Stoga je potrebno jačati i promotivne aktivnosti prema domaćim turistima, te posebice povezivanjem sa postojećom turističkom ponudom i atrakcijama grada Buzeta. Istarske toplice svojim slobodnim smještajnim kapacitetima (popunjenoš kapaciteta je ca 40% na godišnjoj razini) i uslugom mogu doprinijeti atraktivnosti postojećih programa.

Posljednjih godina na području Istre zabilježen je i rastući trend uzgoja ljekovitog mediteranskog bilja (lavanda, kadulja, ružmarin, masline, smokve, menta, metvica itd.) koje je pogodno za pripremu kozmetičkih pripravaka, te za farmaceutske i prehrambene svrhe.

Razvoj zdravstvenog turizma u unutrašnjosti Istre može znatno pomoći punom iskorištavanju turističkih potencijala, te spriječiti proces propadanja istarskog sela. Ključni ograničavajući faktor razvoja zdravstvenog turizma su administrativne barijere, kao i zakonski propisi koji otežavaju zapošljavanje medicinskog osoblja u ovom segmentu turizma.

Zaključak: Smjernice za marketinšku strategiju razvoja zdravstvenog i vitality turizma

Diverzifikacija ukupne turističke ponude Istarske županije u segmentu zdravstvenog turizma je i sastavni dio Županijske razvojne strategije Istarske županije 2011.-2013., u okviru Prioriteta 1.5. Restrukturiranje i repozicioniranje turističkog gospodarstva, te poticanje i razvoj novih turističkih proizvoda. U sklopu navedenog prioriteta, Mjera 1.5.3. Specijalizacija i diversifikacija turističkih proizvoda i usluga definira potrebu uvođenja novog razvojnog modela turizma unutrašnjosti Istre, i to unapređenjem ukupne turističke ponude novim selektivnim oblicima turizma, među kojima se navodi i potreba orientacije prema razvoju wellness, odnosno zdravstvenog turizma (Županijska razvojna strategija Istarske županije 2007.-2011). Slično se navodi i u Master planu razvoja turizma Istre u razdoblju od 2004.-2012. godine. Planom su za turistički klaster Unutrašnjost Istre definirani selektivni oblici turizma u kojima treba poticati dodatna ulaganja, a među prioritetnim područjima navodi se i proširenje turističke ponude tog klastera u segmentu wellness turizma (Istarske toplice).

Grad Buzet, uz iznimku podrške i povezivanja postojećih ili nekih budućih turističkih programa s Istarskim toplicama u susjednoj općini Oprtalj, nema značajnije resurse i potencijale za razvoj zdravstvenog turizma u užem smislu („stručno i kontrolirano korištenje prirodnih ljekovitih činitelja i postupaka fizikalne terapije u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja i poboljšanja kvalitete života“). Međutim, promatra li se zdravstveni turizam u širem smislu kao vitality turizam („fizičke i druge aktivnosti kojima se poboljšava psihofizičko stanje i utječe na opće stanje zdravlja kroz prevenciju bolesti, postizanje tjelesne i duhovne ravnoteže uključivo zdravu prehranu, kulturu, obrazovanje, vjerske aktivnosti“). Buzet tj. Buzeština zahvaljujući prirodnim resursima, kulturno-povijesnoj baštini i prometnom položaju te marljivim i motiviranim stanovnicima svakako ima potencijale za snažan razvoj ove djelatnosti.

Temeljem analize resursa, intervjeta i ankete te sastanaka s lokalnim dionicima u nastavku je ukazano na nekoliko ključnih pojmoveva oko kojih se postavlja smjer razvoja turizma grada Buzeta: tartufi i gastro ponuda, voda, kulturno-povijesne znamenitosti i običaji, outdoor sportovi te u manjoj mjeri lov i sakupljanje bilja i plodova.

Temeljni preduvjeti za poticanje *vitality* turizma su:

- **obrazovanje** za poslove u turizmu. Buzet nije tradicionalno odredište i nedostaju znanja i vještine u tom području, ali i u usko vezanom području ugostiteljstva. Ove inicijative mogu se potaknuti i osnažiti kroz već započete pojedinačne programe Pučkog otvorenog učilišta, kroz prilagodbu srednjoškolskog programa, te dodatnim programima Privatnog veleučilišta u skladu s mogućom inicijativom Grada za poticanje razvoja *vitality* turizma i
- **povezivanje** aktera, postojećih i nekih novih programa i sadržaja u jedinstvenu standardiziranu turističku ponudu što je i započeto kroz osnivanje i rad *vitality* mreže.

U nastavku je tablica sa sažetim pregledom temeljnih nalaza, ocjenom resursa za razvoj turizma i preporuke koje su razrađene u okviru Marketinške strategije razvoja zdravstvenog i *vitality* turizma u gradu Buzetu.

Tablica 41: Pregled i ocjena resursa za razvoj zdravstvenog i *vitality* turizma

Područje	Ocjena resursa	Komentar	Preporuka
Gastro ponuda temeljena na tartufima i lokalnim poljoprivrednim proizvodima i ljekovitom bilju	☺	<ul style="list-style-type: none"> - Postojeći brend Grada - Iskustvo u traženju tartufa - Osmišljena turistička atrakcija – traženje tartufa - Nedovoljna ugostiteljska ponuda lokanih jela / proizvoda - Različita kvaliteta ponude jela od tartufa - Niska razina usluge 	<ul style="list-style-type: none"> - Uklopliti gastronomiju kao sastavni dio ponude turizma - Obrazovati djelatnike u ugostiteljstvu - Potaknuti aktivniju ulogu poljoprivredne zadruge u proizvodnji za turizam
Voda	⊗	<ul style="list-style-type: none"> - Postoje vodni resursi (izvori) no mahom neiskoristivi za potrebe turizma (privatno zemljište) - Rijeka Mirna nije stabilan turistički potencijal (osim postojeće pješačke i biciklističke staze za <i>outdoor</i> turizam i postavljenih smjerova za slobodno penjanje u kanjonu rijeke Mirne) - Vezanje Buzeta uz vodu moguće da potječe uslijed davnog 	<ul style="list-style-type: none"> - Uklopliti prostore rijeke Mirne u ponudu <i>outdoor</i> turizma

		smještaja prvog Istarskog vodovoda u Gradu	
Kulturno-povijesne znamenitosti i običaji	☺	<ul style="list-style-type: none"> - Bogata kulturna baština - Tradicija turističkog posjećivanja i povezanost s gastro ponudom na individualnoj osnovi - Poznate i uhodane manifestacije 	<ul style="list-style-type: none"> - Povezati s energetskom / duhovnom dimenzijom gradića u Buzeštini - Povezati u cijeloviti proizvod <i>vitality</i> turizma kroz <i>vitality</i> mrežu - Potencijal za prijavljivanje novih projekata na EU fondove
Outdoor sportovi pješačenje, biciklizam, trekking, zmajarenje, penjanje, jahanje, letovi padobranom, speleologija, lov i ribolov, enduro, brdske auto utrke	☺	<ul style="list-style-type: none"> - Perspektivno područje s intenzivnim rastom - Segmentirane aktivnosti - Volonterski angažman i/ili angažman udruga na poticanju sportova, održavanju uvjeta i organizaciji događanja - Izostanak profesionalne podrške za veći broj turista (vodiči i sl) - Lov je isključivo zatvoreni aranžmani i uhodana ponuda temeljem angažmana lovačkog društva 	<ul style="list-style-type: none"> - Objediniti ponudu <i>outdoor</i> sportova i popratnih kulturnih i gastro sadržaja u jedinstveni proizvod - Organizirati jedinstvenu tehničku podršku organizaciji velikih događanja - Organizirati suradnju institucija i jedinstvenu tehničku podršku u odražavanju površina za ove sportove - Popularizirati <i>outdoor</i> sportove među djecom i mlađeži u Buzetu i okolicu - Povezati lov u okviru <i>vitality</i> mreže - Proširiti ponudu lovnog turizma na druge vrste divljači - Osmisliti nove turističke sadržaje promatranja životinja (npr ptica)

C) SWOT ANALIZA

Analiza snaga, slabosti, mogućnosti i prijetnji (SWOT) razvoja grada Buzeta

SWOT analiza omogućuje da se prepoznaju, otkriju i utvrde ključni čimbenici razvoja, potencijali za razvoj te ograničenja razvoja. Analiza utvrđuje sve ono što na području grada Buzeta predstavlja snage koje se mogu iskoristiti za gospodarski društveni razvoj, ali i slabosti koje sputavaju i onemogućuju taj razvoj. Također, utvrđuje što su u okružju grada Buzeta, dakle iz vana, prilike i mogućnosti koje bi trebalo iskoristiti za razvoj i njima povećat snage, a umanjeti slabosti. Zatim, koje su to vanjske prijetnje, opasnosti za razvoj grada Buzeta koje treba smanjiti i izbjegnuti kako ne bi umanjile njegove snage i povećale slabosti. SWOT analiza ukazuje na složenu povezanost između utvrđenih snaga i slabosti kao unutrašnjih faktora razvoja grada Buzeta s vanjskim faktorima, prilikama i opasnostima. Jer slabosti su u pravilu prepreke za aktualizaciju snaga i korištenje prilika.

SWOT analiza razvoja grada Buzeta je izrađena na radionicama Radne skupine. Sva četiri elementa analize – snage, slabosti, prilike i opasnosti – analizirani su prema razvojno važnim područjima / temama obrađenim u osnovnoj analizi: položaj, prirodni i kulturni resursi; ljudski resursi; infrastruktura; gospodarstvo; društvene djelatnosti; upravljanje razvojem.

Snage, tj. njihovo očuvanje i daljnje unapređenje uspješnim korištenjem prilika čine razvojni potencijal grada Buzeta.

SNAGE

Prirodni, kulturni okoliš, infrastruktura i ljudski resursi

Povoljan geografski položaj, očuvana priroda, raznovrsne biljne i životinjske vrste, te bogata kulturno povijesna baština dobra su osnova za razvoj turizma, osobito novih oblika kao što je vitality turizam, za ekološki uzgoj poljoprivrednih proizvoda i za druge gospodarske aktivnosti u te za unapređenje kvalitete uvjeta življjenja. Kvalitetno obrazovanje uz dobru povezanost predškolskog, osnovnog i srednje školskog obrazovanja daje podlogu za daljnji uspješan razvoj ljudskih resursa.

Gospodarstvo

Razvijen poduzetnički duh i klima (tradicija u obrtništvu, poduzetništvu), međunarodna afirmiranost gospodarskih subjekata i uspješno poslovanje glavnih poduzeća, nositelja razvoja, dobar su temelj i vrijednost za budući razvoj grada Buzeta. Poduzetnost i dinamičnost u poslovanju, zalog su za korištenje novih mogućnosti u razvoju sadašnjih ali i novih djelatnosti koje omogućuju programi i sredstva EU.

Društvene djelatnosti

Kvaliteta usluga u zdravstvu, obrazovne, kulturne i sportske aktivnosti su zadovoljavajuće. Briga i skrb o starijim osobama dobro su organizirani kroz institucionalne i vaninstitucionalne s oblike.

Upravljanje razvojem

Dobra podrška gradske uprave razvojnim projektima, iskustvo stečeno u uspješnoj pripremi i provedbi razvojnih projekata, osobito onih financiranih iz EU fondova te razvijeno zajedništvo u lokalnoj zajednici predstavljaju jednu od snaga bitnih za razvoj grada Buzeta.

SLABOSTI

Prirodni, kulturni okoliš, infrastruktura i ljudski resursi

Glavne slabosti koje ograničavaju razvoj grada Buzeta su loša prometna povezanost s drugim dijelovima Istre, nedovoljna osviještenost lokalnog stanovništva o zaštiti okoliša. U području ljudskih resursa to je nedostatak radne snage (posebice stručne, kvalificirane) i nedovoljno znanje stranih jezika i pojava da mladi ljudi napuštaju grad.

Gospodarstvo

Slabosti koje utječu na razvoj sada, ali ako se ne umanje i otklone, i na budući razvoj su: nedovoljni poticaji za razvoj gospodarstva i poduzetništva (financijska i stručna podrška, „step by step“ koordinacija, gradski Fond za razvoj nedovoljan), neopremljenost poduzetničke zone, nedostatak turističke infrastrukture i ograničeni smještajni kapaciteti te slaba poduzetnička inicijativa u turizmu.

Društvene djelatnosti

Jedna od glavnih slabosti u području obrazovanja je nedostatno usklađivanje srednjoškolskih programa s potrebama gospodarstva, u okvirima mogućnosti grada Buzeta i suradnje s istarskom županijom, a koje sada nisu iskorištene.

Upravljanje razvojem

Nedovoljno korištenje vanjskih finansijskih izvora za razvoj i nedovoljna efikasnost u realizaciji projekata i ideja predstavljaju glavne slabosti u upravljanju razvojem. Također, u gradskim volonterskim aktivnostima ne sudjeluje veći broj građana.

PRILIKE

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

S obzirom na razvojne snage grada Buzeta ali i slabosti i ograničenja, ključne prilike za njegov budući razvoj (da se ojačaju snage i smanje i otklone slabosti) su: mogućnosti financiranja razvoja iz EU fondova, i korištenje "dobre prakse", jačanje svjetskih trendova i potražnje za novim oblicima i sadržajima turizma te porast potražnje za ekološkim poljoprivrednim proizvodima.

PRIJETNJE

Glavne prijetnje razvoju, imajući u vidu razvojne snage grada Buzeta ali i slabosti i ograničenja, su: nedostatne i neučinkovite promjene zakonske regulative, nestimulativni uvjeti poslovanja, neprimjerne zaštita nekih prirodnih resursa, spora i komplikiranja državna uprava, konkurenca iz susjednih zemalja, nastavak krize u gospodarstvu.

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Povoljan geografski položaj Buzeta (položaj uz granicu i položaj prema obali) • Ugodna klima • Očuvana, netaknuta priroda • Bogati i raznoliki prirodni resursi (voda, šume, brda; tartufi, gljive, šparoge; ljekovito bije; privlačni krajobrazzi, i dr.) • Bogata kulturno povijesna baština (glagoljica, Aleja glagoljaša, Petrapiloza starogradske jezgre, očuvana arhitektura, Minjera, glazba, buzetski dijalekt i dr.) • Razvijen poduzetnički duh Buzećana (tradicija u obrtništvu, poduzetništvu, industriji) • Međunarodna afirmiranost gospodarskih subjekata • Obrazovna vertikala (povezanost) vrtić – osnovna škola -srednja škola • Talentirani učenici, postizanje dobrih rezultata u sportu, umjetnosti • Dobra institucionalna i vaninstitucionalna skrb o starijim osobama • Podrška razvoju od lokalne samouprave • Uspješnost u pripremi i dobivanju razvojnih projekata iz vanjskih finansijskih izvora • Razvijeno zajedništvo u lokalnoj zajednici 	<ul style="list-style-type: none"> • Malobrojnost stanovništva • Odlažak mladih • Loša prometna povezanost drugim dijelovima Istre • Nedostatni lokalni prijevoz • Slaba promocija lokalnih kulturnih znamenitosti na nacionalnoj razini • Nedovoljna osviještenost lokalnog stanovništva o zaštiti prirode i okoliša (divlji deponiji) • Velika cijena rada • Nedostatak radne snage (posebice stručne, kvalificirane) • Nedostatno usklajivanje srednjoškolskih programa s potrebama gospodarstva • Nedovoljno poticanje i motiviranje talenata • Nedostatno znanje stranih jezika • Nedostatak vještina poslovne komunikacije • Nedovoljni poticaji za razvoj gospodarstva (finansijska i stručna podrška, „step by step“ koordinacija, gradski Fond za razvoj nedovoljan) • Neriješeno vlasništvo nad zemljишtem, neopremljenost poduzetničke zone • Nedostatak infrastrukture za primanje većeg broja turista

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

(masovno uključivanje u organizirane humanitarne i druge aktivnosti, npr. Subotina, sportske aktivnosti, rabote, ekološke akcije i dr.)	<ul style="list-style-type: none"> • Limitirani smještajni kapaciteti • Nedovoljno educiranih turističkih djelatnika • Slaba privatna inicijativa u turizmu – kao novom području razvoja Grada • Nedostatak turističke ponude na Čićariji • Nedostatak brendiranja grada kao „grada znanja“ • Nedostatak komunikacije i koordinacije (i unutar i izvan sektorske) u upravljanju razvojem • Nedovoljno korištenje vanjskih finansijskih izvora za razvoj • Neznanje za iskorištavanje postojećih resursa za razvoj • Slaba efikasnost u realizaciji projekata i ideja • Strah od promjena • Nedovoljno razvijeno volonterstvo (uvijek su uključeni isti ljudi pa dolazi do zasićenja)
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Porast potražnje za ekološkim proizvodima (mogućnost bolje iskorištenosti prirodnih resursa, razvoj ekološke proizvodnje, veća kvaliteta proizvoda, brendiranje proizvoda i dr.) • Korištenje EU fondova za razvoj Grada Buzeta • Snažan razvoj eko-turizma, sportskog turizma, lovnog, gospodarskog turizma (veće mogućnosti korištenja potencijala: obilazak tvornice piva, proizvodnja meda, tartufa, vinara, keksa, maslinara, vode i autodijelova) • Konkurentnost s obzirom na klimatske uvjete u odnosu na susjedne zemlje (outdoor sportove) • Prednosti pograničnog područja; „<i>prva vrata u RH i u EU</i>“ • Korištenje „dobre prakse“ prijenos iskustava u upravljanju lokalnim razvojem • Povezivanje javnog i privatnog sektora • Spontani dolazak turista 	<ul style="list-style-type: none"> • Ukidanje statusa brdsko-planinskih područja i gubitak pogodnosti • Globalizacija (odlazak industrije na jeftinija tržišta rada) • Promjene zakonske regulative i uvjeta poslovanja (povećanje poreza i dr.) • Nejasni i neučinkovito definiranje zakonske nadležnosti nad sakupljanjem i zaštitom tartufa i ostalog bilja i dr. • Državne intervencije u prirodu (Hrvatske vode), • Ugroženost prirodnih resursa • Klimatske promjene • Divlja vožnja enduro motorima uništava okoliš • Ograničena finansijska sredstva lokalne samouprave za razvoj • Spora i komplikiranja državna uprava • Sputavanje razvoja od strane konzervatorskih službi (propisi, način rada i dr.) • Ukipanje PŠ i sr. škole zbog finansijskih razloga i državne intervencije

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

	• Konkurenca iz stranih zemalja (susjedi) • Kriza u gospodarstvu - neizvjesnost i nesigurnost (obitelj, natalitet)

D) VIZIJA RAZVOJA GRADA BUZETA

Vizija je „ostvariv san koji upućuje na to kako bi dionici koji predstavljaju zajednicu, ali i njegini članovi, željeli da ona izgleda u budućnosti“. Vizija prepostavlja jasnú i sveobuhvatnu sliku budućnosti zajednice, predodžbu budućih događaja, dugoročni željeni rezultat unutar kojeg su članovi zajednice slobodni identificirati i rješavati probleme koji stoje na putu njegina ostvarenja. No, vizija nije utopija (grčki “nigdjevo“ prema istoimenom romanu Th. Morea), nije budućnost o kojoj se ne vodi briga kako ju dosegnuti, kako utvrditi načine prelaska jaza između zbilje i te budućnosti. Pri donošenju vizije nije dovoljno samo željeti, već treba i uvažiti realne mogućnosti razvoja, stvarne resurse i potencijale.

Vizija razvoja grada Buzeta predstavlja razvojni okvir kojim se preciznije definira što se točno želi postići u razvoju, ali i što se može i što treba, čime se omogućuje dugoročno planiranje, usklađivanje, koordiniranje, usmjeravanje i mjerjenje napretka. Vizija razvoja grada Buzeta koju su utvrdili dionici na radionicama glasi:

Buzet je suvremeni grad zadovoljnih ljudi s atraktivnom prirodnom i kulturnom baštinom, te konkurentnim gospodarstvom, koji svoju budućnost temelji na tradicijskim vrijednostima i održivom razvoju.

Viziju razvoja grada Buzeta čine tri glavne sastavnice i dvije skupine načela i vrijednosti. Na prvom mjestu su građani i sve ono što omogućuje i doprinosi visokoj kvaliteti života u gradu Buzetu. S time je povezno okružje koje bitno utječe na život građana, a to je atraktivna prirodna i kulturna baština, samo pod uvjetom da se čuvaju i njeguju sve njegine vrijednosti. A osnovu toga čini gospodarstvo Buzeta koje ima i razvija sposobnosti da održi i poveća svoju konkurentnost. U viziji je sadržano načelo održivog razvoja, odnosno razvoja koji traži sklad i sinergiju između gospodarske, ekološke i društveno-socijalne

razvojne dimenzije te načelo poštivanja tradicijskih vrijednosti, koje je bitno za očuvanje identiteta i prepoznatljivosti Buzeta.

Vizija grada Buzeta u skladu je s vizijom svekolikog razvoja Istre i uklapa se u razvojnu viziju Hrvatske. Razvojna vizija istarske županije glasi: *Istarska županija je moderna, otvorena i gospodarski konkurentna regija, prepoznatljive kulturne i prirodne baštine, visoke kvalitete života u okvirima uravnoteženog i održivog razvoja.*

E) STRATEŠKI CILJEVI, SPECIFIČNI CILJEVI I INDIKATORI

Vizija razvoja grada Buzeta se razrađuje kroz hijerarhiju ciljeva i aktivnosti. Na vrhu su strateški ciljevi kojih ima 5 i koji se dalje konkretniziraju kroz 27 specifičnih cilja. Strateški ciljevi su:

1. Strateški cilj: Poticanje konkurentnog gospodarstva
2. Strateški cilj: Razvijanje turizma održivim korištenjem prirodne i kulturne baštine
3. Strateški cilj : Reurbanizacija grada i revitalizacija gradskog života
4. Strateški cilj : Kontinuirano povećanje kvalitete življenja
5. Strateški cilj : Izgradnja prepoznatljivosti grada i okolice

Strateški cilj 1: **Poticati konkurentno gospodarstvo**

Za razvoj grada Buzeta bitno je sustavno poticati i jačati konkurentnost poduzetnika i gospodarstva u cjelini, svim raspoloživim lokalnim sredstvima i korištenjem mogućnosti koje pružaju državni i EU programi i dugi izvori. Polazeći od toga da je konkurentnost skup faktora, javnih politika i institucija koje kompleksno utječe na razinu produktivnosti odnosno na kvalitetu poslovnog sektora i poslovnog okruženja, za grad Buzet, imajući u vidu resurse s kojima raspolaže, ponajprije su ključna slijedeća područja konkurentnosti: infrastruktura, institucije, obrazovanje i savjetodavna podrška, zatim efikasnost tržišta rada i finansijska podrška te inovacijski faktori i inovativnost.

Ova područja obuhvaćena su u 5 slijedećih specifičnih ciljeva kojima se definira kako da grad Buzet poveća konkurentske sposobnosti svog gospodarstava.

Specifični ciljevi	Indikatori
1.1 Razvijati poduzetničke zone radi privlačenja novih gospodarskih subjekata i investitora	<ul style="list-style-type: none"> • površine (u m²) s novim komunalnim uređenjem • broj i vrsta poduzeća u zonama • broj i struktura zaposlenih u zonama • broj proizvodnji s većom dodanom vrijednosti • broj i visina novih investicija • broj i vrste promotivnih akcija • broj projekata za razvoj poduzetničke infrastrukture i projekata suradnje s drugim zonama u Istri i šire
1.2 Poticati razvoj poduzetništva (edukacija i savjetovanje poduzetnika, finansijska podrška, podrška inovativnosti i tehnološkom razvoju, jednostavna i brza administracija, podrška u korištenju sredstava EU i drugih vanjskih izvora)	<ul style="list-style-type: none"> • broj, vrste i iznos sredstava kandidiranih i ostvarenih projekata za podršku razvoju poduzetništva (iz županijskih, državnih, EU i drugih programa) • broj i vrsta seminara za poduzetnike i broj polaznika i koristi za poduzetnike • broj i vrste programa finansijske podrške za poduzetništvo, visina sredstava iz lokalnih i drugih sredstava (županijskih, državnih i EU programa), broj korisnika • broj i vrste programa podrške tehnološkom razvoju i inovativnosti (iz županijskih, državnih, EU i drugih programa), broj korisnika • potrebno vrijeme i sredstva (dani, finansijska sredstva, stručna pomoć i dr.) za otvaranje, proširivanje poslovnih aktivnosti
1.3 Poticati povezivanje obrazovnih programa za mlade i odrasle (cjeloživotno učenje) s potrebama gospodarstva	<ul style="list-style-type: none"> • broj i vrste novih i dodatnih obrazovnih programa u srednjoj školi • broj đaka/polaznika iz Buzeta iz drugih područja • broj osoba sa završenom prekvalifikacijom i broj zaposlenih • broj i vrste programa za cjeloživotno učenje • broj polaznika i broj osoba sa završenim programima cjeloživotnog učenja i broj zaposlenih • broj projekta za razvoj tržišta rada (županijskih, državnih i EU programa) • broj sastanaka i dogovora poduzetnika, nastavnog osoblja i predstavnika zavoda za zapošljavanje (djelovanje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje • broj i vrste manifestacija
1.4 Poticati ostanak mladih obrazovanih ljudi (stipendiranje, samozapošljavanje, pomoć u rješavanju stanovanja)	<ul style="list-style-type: none"> • broj i vrste stipendija • broj i vrsta (privatni javni sektor, djelatnosti) stipendista Buzećana zaposlenih u gradu Buzetu

	<ul style="list-style-type: none"> • broj mlađih obrazovanih osoba (obitelji) koje su se nastanile u gradu Buzetu • broj osoba koje su se samozaposlile • broj i vrste programa i sredstava za privlačenje mlađih da rade i žive u Buzetu, broj korisnika
1.5 Jačati ekološku poljoprivredu i unaprijediti proizvodnju autohtonih proizvoda	<ul style="list-style-type: none"> • izrađena analiza potencijala za razvoj ekološke i integrirane proizvodnje; • broj certificiranih proizvođača za eko i proizvodnju autohtonih poljoprivrednih proizvoda • broj registriranih proizvođača s profitabilnjom proizvodnjom • površine pod eko i autohtonom poljoprivrednom proizvodnjom (masline, vinova loza, voće, ljekovito bilje) • visina ulaganja u eko i autohtonu poljoprivrednu proizvodnju • broj i vrste korištenih programa i sredstava potpore (iz lokalnih, županijskih, državnih i EU sredstava) i iznosi sredstva za unapređenje eko i autohtone poljoprivredne proizvodnje te broj korisnika • broj i vrsta programa edukacije i savjetovanja poljoprivrednika • broj i vrsta promotivnih akcija (sajmovi, izložbe, oglašavanja i dr.)

Strateški cilj 2: **Razvijati turizam održivim korištenjem prirodne i kulturne baštine**

Ovaj strateški cilj je usredotočen prvenstveno na razvoj turizma na načelima održivog korištenja prirodne i kulturne baštine. To podrazumijeva da se ta baština koristi kao resurs za gospodarski i sveukupni razvoj lokalne zajednice uz istodobno poboljšanje njezine zaštite i očuvanja. To pridonosi osiguravanju održivosti prirodne i kulturne baštine. Prirodna i kulturna baština na području Grada Buzeta i okolice svojom raznolikošću, brojnošću, vrijednostima i značajem predstavlja potencijal za razvoj turizma, osobito novih i inovativnih oblika kao što je vitality i zdravstveni turizam, ali i poduzetništva (zapošljavanje, nova poduzeća, inovacije, prihodi zajednici, poticanje razvoja drugih gospodarskih i društvenih djelatnosti i dr.). Osim važnosti za gospodarski razvoj, turizam i poduzetništvo utemeljeni na periodnoj i kulturnoj baštini pridonose stvaranju simboličkih vrijednosti i njegovanju identiteta, prepoznatljivosti grada Buzeta.

Specifični ciljevi ovog strateškog cilja su: razviti vitality turizam; razviti kulturni turizam; zaštiti prirodne resurse; očuvati kulturno povijesne spomenike i arhitektonsko naslijeđe; poboljšati i sustavno provoditi edukaciju lokalne zajednice o vrijednostima prirodne i kulturne baštine.

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

listopad 2012

Page **88** of **101**

Specifični ciljevi	Indikatori
2.1 Razviti vitality turizam (povezivanje zdravstvenog, rekreativnog turizma, lovstva ugostiteljstva i outdoor sportova)	<ul style="list-style-type: none"> • izrađena strategija razvoja vitality turizma, akcijski plan • broj programa vitality turizma u ukupnoj turističkoj ponudi i broj ponuditelja • broj, vrste i sadržaji u programima ponude vitality turizma • broj i vrsta turista korisnika vitality programa, broj dana boravka, broj noćenja • broj, vrsta i područja atrakcija i lokacija u programima vitality turizma • ulaganja u atrakcije i lokacije za vitality turizam i turističku infrastrukturu • broj i struktura zaposlenih u vitality turizmu • broj i vrsta edukativnih aktivnosti za nositelje vitality i drugih inovativnih oblika turizma • broj, vrsta i kategorija smještajnih kapaciteta • broj i vrsta promotivnih aktivnosti za vitality turizam • broj i vrste izgrađene i obnovljene infrastrukture za vitality turizam (staze za bicikлизам, za penjanje, šetnice, šumske staze, odmorišta, igrališta, dvorane) • broj i vrste promotivnih aktivnosti, posebno za ciljane skupine i tržišta
2.2 Razviti kulturni turizam koji njeguje materijalnu i nematerijalnu baštinu	<ul style="list-style-type: none"> • broj programa kulturnog turizma u ukupnoj turističkoj ponudi i broj ponuditelja • broj, vrste i sadržaji u programima ponude kulturnog turizma • broj i vrsta turista korisnika programa kulturnog turizma, broj dana sudjelovanja/korištenja, broj noćenja • broj, vrsta, atrakcija/manifestacija i lokacija u programima kulturnog turizma • broj ljudi zaposlenih u kulturnom turizmu • broj i vrsta edukativnih aktivnosti za rad i razvoj kulturnog turizma • broj i vrste promotivnih aktivnosti, posebno za ciljane skupine i tržišta
2.3 Zaštititi prirodne resurse (voda, zrak, tlo, biljni i životinjski svijet)	<ul style="list-style-type: none"> • izrađen program zaštite prirode i okoliša • usklađene turističke zone u Prostornom planu prema današnjim potrebama • praćenje stanja (monitoring) prirodne baštine • broj evidentiranih i nadziranih izvora vode

	<ul style="list-style-type: none"> • program zaštite vodotoka Mirne uz revitalizaciju biološkog sustava • dužina (u km) obnovljenog korita rijeke Mirne • površina (km2) uređenih šuma, livada, pašnjaka • izrađen program zaštite staništa tartufa • broj volontera uključenih u nadzor i praćenje zaštite prirode • broj javnih akcija za čišćenje otpada ostavljenog u prirodi • broj oznaka (tabla, plakata, natpisa) upozorenja i poticaja na zaštitu i čuvanje prirode • broj i vrste promotivnih i edukativnih aktivnosti o vrijednosti i zaštiti prirodne baštine i o upoznavanju građana s postignutim rezultatima • broj pripremljenih i realiziranih projekata za EU fondove i druge izvore iz područja zaštite i očuvanja prirodne baštine
2.4 Očuvati kulturno-povijesne spomenike i arhitektonsko naslijeđe	<ul style="list-style-type: none"> • broj evidentiranih objekta kulturne baštine (materijalne i nematerijalne) • broj programa zaštite objekta kulturne baštine i broj i vrste uključenih objekata • broj objekta kulturne baštine koji su obnovljeni • broj i vrste objekta kulturne baštine koji se gospodarski koriste (turizam, ugostiteljstvo, hotelijerstvo, umjetničke i galerijske manifestacije, edukacija, sport) na načelima održivog razvoja • broj zaposlenih osoba i uključenih u zaštitu kulturne baštine • broj zaposlenih u kulturnom turizmu • broj i vrsta lokalnih, drugih domaćih i stranih posjetitelja • broj i vrste objekata kulturne baštine uključenih u programe vitality i druge oblike turizma • broj i vrsta promotivnih aktivnosti o vrijednosti zaštite i održivom korištenju kulturne baštine
2.5 Poboljšati i sustavno provoditi edukaciju u lokalnoj zajednici o vrijednostima prirodne i kulturne baštine	<ul style="list-style-type: none"> • broj i vrsta edukacijskih aktivnosti o upoznavanju vrijednosti očuvanja i održivog korištenja (kulturni turizam, poduzetništvo u kulturi i dr.) prirodne i kulturne baštine • broj i vrste ljudi obuhvaćenih edukacijskim aktivnostima • broj i vrste javnih manifestacija i kampanja, uz

	<ul style="list-style-type: none"> • sudjelovanje većeg broja građana, o zaštiti i očuvanju prirodne i kulturne baštine • broj i vrste sudjelovanja u međunarodnim manifestacijama vrednovanja i zaštite prirodne i kulturne baštine
--	--

Strateški cilj 3: **Reurbanizirati grad i revitalizirati gradski život**

Reurbanizacija grada i revitalizacija gradskog života, poboljšanje zaštita okoliša i infrastrukture strateški su važni za buduću svekoliku razvijenost grada Buzeta. Ponajprije se to odnosi na stvaranje prostornih, gospodarskih i društvenih uvjeta za oblikovanje gradskog središta što je osnova i poticaj za društvenu komunikaciju, društveno povezivanje i suradnju građana, jačanje zajedništava, razvoj pripadnosti gradu Buzetu i angažiranje pojedinaca i grupa za razvoj javnog dobra. Povezano s time je i aktiviranje razvojnog potencijala Starog grada, osmišljavanjem i provedbom revitalizacije, društvene, gospodarske, kulturne, komunalne, a na načelima održivog razvoja i gospodarske održivosti.

Ovaj strateški cilj razrađen je u 5 specifičnih ciljeva: urediti gradsko središte – jezgru; revitalizirati život u Starom gradu (prostorno i sadržajno); poboljšati cestovnu infrastrukturu (održavanje i izgradnja lokalnih cesta i putova); poboljšati komunalnu infrastrukturu (odvodnja); poticati korištenja obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitost; i poboljšati komunalni red.

Specifični ciljevi	Indikatori
3.1 Urediti gradsko središte – jezgru	<ul style="list-style-type: none"> • izrađen plan uređenja gradskog središta • broj javnih rasprava i broj građana pri usuglašavanju i prihvaćanju plana uređenja gradskog središta • broj i vrsta sadržaja(gospodarski, kulturni, rekreacijski, zabavni i dr.) u uređenom gradskom središtu koji privlače okupljanje i druženje građana • broj i vrste građana koji koriste uređeno gradsko središte • broj i vrsta održanih javnih manifestacija u uređenom gradskom središtu i broj posjetitelja • broj i vrste aktivnosti građana za daljnje uređenje i oplemenjivanje prostora gradskog središta • prihvaćenost novog gradskog središta od svih kategorija građana (ispitivanje javnog mnjenja)

3.2 Revitalizirati život u Starom gradu (prostorno i sadržajno)	<ul style="list-style-type: none"> • izrađen plan revitalizacije života u Starom gradu • broj javnih rasprava i broj građana pri usuglašavanju i prihvaćanju plana revitalizacije života u Starom gradu • broj i vrsta sadržaja (gospodarski, kulturni, sakralni, rekreacijski, zabavni i dr.) koji privlače okupljanje i druženje građana u Starom gradu • broj obnovljenih kuća i poslovnih prostora za gospodarske, kulturne, sakralne, rekreacijske, zabavne i druge sadržaje • broj zaposlenih u Starom gradu • broj stanovnika u Starom gradu • broj i vrste javnih manifestacija i događanja u prostorima Staroga grada • broj i vrste građana koje dolaze u Stari grad • broj i vrste turista koje dolazi u Stari grad • vrsta i količine (u m) obnovljene komunalne infrastrukture (odvodnja, vodoopskrba, električna struja, ceste i nogostupi) • broj i vrste aktivnosti građana za daljnje uređenje i oplemenjivanje prostora u Starom gradu • zadovoljstvo i prihvaćenost revitaliziranog prostora Starog grada od svih kategorija građana (ispitivanje javnog mnijenja)
3.3 Poboljšati cestovnu infrastrukturu (održavanje i izgradnja lokalnih cesta i putova)	<ul style="list-style-type: none"> • broj i dužina (u km) rekonstruiranih i obnovljenih lokalnih cesta • broj i dužina (u km) rekonstruiranih i obnovljenih lokalnih putova • smanjenje broja stradalih u prometu • broj pripremljene tehnička dokumentacija za buduće projekte u području razvoja cestovne infrastrukture
3.4 Poboljšati komunalnu infrastrukturu (odvodnja)	<ul style="list-style-type: none"> • broj domaćinstava priključenih na odvodnju • broj uređaja za pročišćavanje • broj inspekcijskih nadzora septičkih jama • broj divljih odlagališta otpada • broj saniranih divljih odlagališta otpada • broj reciklažnih dvorišta • visina ulaganja u odvojeno prikupljanje otpada
3.5 Poticati korištenje obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti	<ul style="list-style-type: none"> • broj i vrsta objekata koji koriste obnovljive izvore energije i proizvodna snaga • realizirani i pokrenuti projekti iz područja energetske učinkovitosti u javnom sektor • sufinanciranje projekata iz područja energetske

	<ul style="list-style-type: none"> • učinkovitosti za sektor kućanstava • broj i vrste savjetovanja i tehničke pomoći zainteresiranim subjektima za projekte energetske učinkovitosti • broj i vrste promotivnih aktivnosti o korištenju obnovljivih izvora energije i o energetskoj učinkovitosti za gospodarstvo, kućanstva i javni sektor • izgrađeni edukacijsko-pokazni centar “<i>near zero energy house</i>“ u suradnji sa susjednim općinama • broj utvrđenih i realiziranih projekata za EU fondove i druge izvore financiranja iz područja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti
3.6 Poboljšati komunalni red	<ul style="list-style-type: none"> • broj prekršitelja i broj prekršajnih predmeta • broj i vrste nadzora • broj i vrste aktivnosti za informiranje građana • broj volontera uključenih u nadzor • broj i vrsta edukacijskih aktivnosti i broj sudionika • broj i vrsta javnih kampanja i manifestacija za “čisti, uređeni i lijepi grad Buzet“

Strateški cilj 4: **Kontinuirano povećavati kvalitetu življenja**

Polazeći od općeg sveukupnog cilja društvenoekonomskog razvoja, poboljšanje blagostanja i uvjeta života ljudi, ovaj strateški cilj razvoja grada Buzeta određuje glavne pravce i aktivnosti koje treba poduzimati da bi se ostvarilo povećanje kvalitete življenja građana i sada i u budućnosti. Naglasak je na trajnom djelovanju i provedbi aktivnosti koje trebaju građanima pomoći da zdravo žive u duhovom i tjelesnom pogledu, za što je potrebno osigurati zdravi okoliš, dobre uvjete za sport i rekreaciju i dobru zdravstvenu zaštitu i brigu o starijim osobama i onima s posebnim potrebama. Također, to podrazumijeva i poticanje i podršku građanima da proaktivno sudjeluju u ovim aktivnostima, a osobito u području prevencije bolesti, humanitarnom i volonterskom radu i u radu udruga civilnog društva. Uz to, ova strateški cilj obuhvaća aktivnosti na lokalnoj sredini koje doprinose povećanju nataliteta i unapređenju obiteljskog života.

Ovaj strateški cilj ima 9 specifičnih ciljeva: poticati zdravi život; poboljšati sportsko-rekreativne aktivnosti; provoditi pronatalitetnu politiku; poboljšati dostupnost primarne i sekundarne zdravstvene zaštite svim građanima; modernizirati zdravstvene i socijalne ustanove; poboljšati prevenciju bolesti; poticati institucionalnu i izvaninstitucionalnu skrb o starijima i osobama s posebnim potrebama; poticati

uključivanje stanovništva u humanitarne, kulturne i sportske aktivnosti; poboljšati rad udruga i uključivanje građana.

Specifični ciljevi	Indikatori
4.1 Poticati zdravi život (tjelesni, duhovni) u zdravom okolišu	<ul style="list-style-type: none"> • rezultati ispitivanja građana o kvaliteti života • broj građana koji prakticiraju načine zdravog života (tjelesni i duhovni) • broj i vrsta edukativnih aktivnosti o zdravom životu i broj polaznika • broj i vrsta promotivnih aktivnosti o zdravom životu • broj slučajeva registriranog delikventnog ponašanja • broj ljudi koji se odaju rizičnim ponašanjima
4.2. Poboljšati sportsko-rekreativne aktivnosti (izgradnjom infrastrukture i organiziranjem programa) te kulturnu infrastrukturu (knjižnica, multimedijalni centar, muzej)	<ul style="list-style-type: none"> • broj i vrsta programa sportske i rekreativne aktivnosti i broj trenera i voditelja • broj i struktura građana uključenih u sportske i rekreativne aktivnosti • broj i vrsta programa sportske i rekreativne aktivnosti i broj trenera i voditelja uključenih u turističke (vitality) programe • broj i vrsta osvojenih nagrada i priznanja u sportskim i rekreativnim aktivnostima • broj, vrsta i opremljenost sportsko rekreativnih objekta te iskorištenost kapaciteta • visina ulaganja u razvoj sporta i rekreacije • visina ulaganja u razvoj kulturne infrastrukture (knjižnica, multimedijalni centar, muzej) • broj i struktura posjetitelja korisnika kulturnih ustanova (knjižnica, multimedijalni centar, muzej) • broj i vrsta programa i manifestacija koje organiziraju kulturne ustanove i koji su uključeni u turističke (vitality) programe
4.3. Provoditi pronatalitetnu politiku (povećanje nataliteta, obitelji s više djece)	<ul style="list-style-type: none"> • broj novorođenih • broj obitelji s 3 i više djece • broj korisnika programa podrške obitelji s djecom (lokalni, županijski, nacionalni EU i drugi) • broj i vrsta aktivnosti za unapređenje obiteljskog života, podrške obitelji za više djece i broj sudionika • broj projekata, pripremljenih i realiziranih za bolji obiteljski život i više djece
4.4. Poboljšati dostupnost primarne i	<ul style="list-style-type: none"> • izrađen program poboljšanja dostupnosti primarne i

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

sekundarne zdravstvene zaštite svim građanima	<ul style="list-style-type: none"> sekundarne zdravstvene za sve građane potrebno vrijeme i način putovanja građana do ustanova primarne i sekundarne zdravstvene zaštite duljina čekanja građana za zdravstvene preglede i terapiju broj građana koji koriste primarnu i sekundarnu zdravstvenu zaštitu u gradu Buzetu zadovoljstvo građana dostupnošću primarne i sekundarne zdravstvene
4.5. Modernizirati zdravstvene i socijalne ustanove (moderne tehnologije) i poticati kontinuirano obrazovanje zdravstvenog kadra (stručno usavršavanje za <i>vitality</i> turizam, strani jezici i dr.)	<ul style="list-style-type: none"> broj i vrste davatelja zdravstvenih usluga kvaliteta prostora, opreme i usluga zdravstvene i socijalne ustanove vrste nabavljane nove i moderne opreme visina ulaganja u modernu opremu i prostor broj, vrste i učestalost osposobljavanja i obrazovanja zdravstvenog kadra za pružanje novih usluga za turističke i druge potrebe broj i vrste zdravstvenih usluga koji su uključeni u programe <i>vitality</i>, zdravstvenog i drugih oblika turizma
4.6. Poboljšati prevenciju bolesti	<ul style="list-style-type: none"> poboljšano zdravstveno stanje stanovništva broj i vrste najraširenijih oboljenja građana broj i način informiranja građana o tome kako se brinuti o vlastitom zdravlju i o prevenciji bolesti broj i vrste edukativnih aktivnosti i javnih manifestacija za prevenciju bolesti broj pripremljenih i realiziranih projekata za nacionalna tijela i izvore, EU fondove i druge izvore za prevenciju bolesti
4.7. Poticati institucionalnu i izvaninstitucionalnu skrb o starijima, djeci i osobama s posebnim potrebama	<ul style="list-style-type: none"> broj osoba obuhvaćenih institucionalnom i izvaninstitucionalnom skrbi broj stručnih djelatnika u ustanovama socijalne skrbi kapacitet, broj i vrsta usluga izvaninstitucionalne skrbi broj i vrsta programa za poboljšanje života i skrbi o starijima, djeci i osobama s posebnim potrebama kvaliteta skrbi o starijima, djeci i osobama s posebnim potrebama (ankete)
4.8. Poticati uključivanje stanovništva u humanitarne, kulturne i sportske aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> broj volontera i drugih građana uključenih u organiziranje i provedbu humanitarnih, kulturnih sportskih, karitativnih i drugih aktivnosti broj i načini informiranja građana o vrednotama i koristi volonterskog rada broj i vrsta javnih manifestacija i kampanja za

	<ul style="list-style-type: none"> popularizaciju volonterskog rada i uključivanje građana načini i učestalost poticanja volonterskog rada (društvena priznanja, nagrade, finansijska sredstva) od strane uprave grada Buzeta i drugih nositelja razvoja
4.9. Poboljšati rad udruga i uključivanje građana (poticanje kapaciteta lokalne zajednice)	<ul style="list-style-type: none"> izrađen program suradnje grada Buzeta i organizacija civilnog društva, broj aktivnih članova broj aktivnih organizacija civilnog društva i broj i vrste programa broj razvojnih projekata koje su pripremili i realizirale organizacije civilnog društva broj i načini sudjelovanja i uključenosti organizacija civilnog društva u razvojne projekte i društvena zbivanja grada Buzeta ocjena građana o rezultatima rada organizacija civilnog društva

Strateški cilj 5: Izgraditi prepoznatljivost grada i okolice

Dobra i snažna prepoznatljivost, ono po čemu je grad Buzet poseban, jedinstven i drugačiji od drugih gradova u Istri i Hrvatskoj te ono što ga čini privlačnim i poželjnim za uspješan rad i kvalitetu življenja, ima važnu ulogu u ostvarivanju budućeg razvoja. Vjerodostojna prepoznatljivost, koja se stalno potvrđuje i dokazuje, koja je dobro komunicirana u svom regionalnom i nacionalnom, pa i međunarodnom okružju, jednako je važna kako za povećanje konkurentnosti, privlačenje ulaganja, razvoj novih djelatnosti tako i za privlačenje mladih i obrazovanih ljudi i obitelji, za pružanje visoke kvalitete života u materijalnom i duhovnom pogledu.

Prepoznatljivost je složen proces koji traži sustavno planiranje, provedbu i stalno vrednovanje, a u čijoj realizaciji sudjeluju svi nositelji razvoja i svi građani grada Buzeta. Za ostvarenje ovog strateškog cilja važni su slijedeći specifični ciljevi: izraditi i provoditi program sveobuhvatne prepoznatljivosti Buzeta; te obnoviti i inovirati brandiranje grada Buzeta.

Specifični ciljevi	Indikatori
5.1 Izraditi i provoditi program sveobuhvatne prepoznatljivosti Grada Buzeta	<ul style="list-style-type: none"> • izrađen program prepoznatljivosti grada Buzeta • broj i vrste posebnosti i ključnih obilježja, prirodnih, gospodarskih, kulturnih i društvenih uključenih u program prepoznatljivosti • broj i vrste planiranih i provedbenih aktivnosti • broj i vrste aktivnosti informiranja nositelja razvoja i građana o programu prepoznatljivosti • broj i vrsta edukacijskih aktivnosti građana o prepoznatljivosti i njihovoj ulozi u provedbi • rezultati prihvaćanja prepoznatljivosti u bližem i dalnjem okružju grada Buzeta • praćenje i vrednovanje rezultata programa prepoznatljivosti grada Buzeta
5.2 Obnoviti i inovirati brendiranje Grada Buzeta	<ul style="list-style-type: none"> • analiza rezultata i učinaka postojećeg brenda grada Buzeta • izrađen program rebrendiranja • broj i vrsta edukacijskih aktivnosti nositelja razvoja i svih građana o brendu i njihovoj ulozi u njegovoj uporabi • broj i načini uporabe, primjene i korištenja brenda grada Buzeta • praćenje i vrednovanje rezultata i učinaka brenda na razvoj grada Buzeta • broj i vrste aktivnosti na osnaživanju i inoviranju brenda grada Buzeta

Literatura

Analiza budućih zanimanja učenika srednjih škola s područja grada Buzeta 2011/2012.

Analiza finansijskih rezultata poduzetnika Republike Hrvatske u 2010. godini, Fina, Zagreb, lipanj 2011.

Analiza finansijskih rezultata poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske po županijama u 2010. godini, Fina, Zagreb, lipanj 2010.

Analiza finansijskih rezultata poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske u 2010. po gradovima /općinama, Fina, Zagreb, lipanj 2011.

Analiza finansijskih rezultata poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske u 2011. po gradovima /općinama, Fina, Zagreb, lipanj 2012.

Analiza učenika srednjih škola s područja grada Buzeta prema školi koju pohađaju 2011/2012

Analiza zanimanja i razreda po školama koje pohađaju učenici srednjih škola s područja grada Buzeta

Baza projekata Županijske razvojne strategije

Bodovanje sportskih udruga i klubova u Buzetu

City_SEC Project Energy Baseline Assessment Report, Grad Buzet WP3 “Energy analysis of City_SECs and SEC Policy document” Task 3.1 “Energy Baseline Assessment in each Municipality”

Financijsko izvješće Dječjeg vrtića „Grdelin“ Buzet za 2011. godinu, 15.3.2012.

Godišnje izvješće policijske postaje Buzet o stanju sigurnosti na području Grada Buzeta u 2011. godini, Republika Hrvatska, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Policijska uprava Istarska, Policijska postaja Buzet, 17.2.2012.

Grad Buzet: Popisane osobe, kućanstva i stambene jedinice po naseljima, Popis stanovništva 2011.

Grad Buzet: Rođena djeca po mjesnim odborima od 1/2004. do 12/2011.

Grad Buzet: Rođeni/umrli po spolu, za period od 2009. do 2011.

Istarska kulturna strategija, Pula-Poreč, 2009.

Istarska županija, Grad Buzet, RGFI 2010 kumulativi statistika

Istarska županija, RGFI 2008 kumulativi statistika

Istarski vodovod: Izvješće o poslovanju za 2011 godinu

Istraživanje Istarske županije – Zdravstvo – Rezultati dosadašnjeg rada (2005.-2012.)

Izvješće gradonačelnika o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Grada Buzeta za 2011. godinu, Buzet, 10. svibnja 2012.

Izvješće o kretanju nataliteta i mortaliteta u periodu od 2007. do 2011. godine

Izvješće o radu gradonačelnika za razdoblje srpanj – prosinac 2011, Buzet, ožujak 2012.

Izvješće o radu i finansijsko izvješće „Pizet“ d.o.o. Buzet za 2011. godinu, Buzet, 14.5.2012.

Izvješće o radu i finansijsko izvješće Doma za starije i nemoćne osobe Buzet te Izvješće o radu Odjela Program „Dnevni boravak i pomoći u kući starijim osobama“ za 2011. Godinu, Buzet, 5.3.2012.

Izvješće o radu i finansijsko izvješće Javne vatrogasne postrojbe Buzet za 2011. godinu, Buzet, 1. ožujka 2012.

Izvješće o radu i finansijsko izvješće Područne vatrogasne zajednice Buzet za 2011. godinu, Buzet, 1. ožujka 2012.

Izvješće o radu i finansijsko izvješće tvrtke „Park“ d.o.o. Buzet za 2011 godinu, Buzet, 16. svibnja 2012.

Izvješće o radu komunalnog redarstva za 2011 godinu, Buzet, 28. ožujka 2012.

Kumulativni pregled godišnjih finansijskih izvještaja za statičke potrebe za 2009. godinu, Istarska županija, Grad Buzet, Sve djelatnosti, Registar godišnjih finansijskih izvještaja, Fina-Pula

Kumulativni pregled godišnjih finansijskih izvještaja za statističke potrebe za 2010. godinu, Istarska županija, Grad Buzet, Sve djelatnosti, Registar godišnjih finansijskih izvještaja, Fina-Pula

Kumulativni pregled godišnjih finansijskih izvještaja za statističke potrebe za 2011. godinu, Istarska županija, Grad Buzet, Sve djelatnosti, Registar godišnjih finansijskih izvještaja, Fina-Pula

Organizacije civilnog društva, Buzet: Podaci o davatelju bespovratnih sredstava, podaci o korisniku potpore

Organizacije civilnog društva, Buzet: Specifikacija stavke "Ostale aktivnosti" u 2011. godini zajednica sportskih udruga grada Buzeta

Organizacije civilnog društva, Buzet: Donacije, subvencije i kapitalne potpore iz proračuna u 2011. godini

Osnovni finansijski rezultati poslovanja poduzetnika po djelatnostima za 2010. godinu, Istarska županija, Grad Buzet, Registar godišnjih finansijskih izvještaja, Fina-Pula

Osnovni finansijski rezultati poslovanja poduzetnika po djelatnostima za 2011. godinu, Istarska županija, Grad Buzet, Sve djelatnosti, Registar godišnjih finansijskih izvještaja, Fina-Pula

Osnovni finansijski rezultati poslovanja poduzetnika po djelatnostima za 2008. godinu, Istarska županija, Grad Buzet, Sve djelatnosti, Registar godišnjih finansijskih izvještaja, Fina-Pula

Osnovni finansijski rezultati poslovanja poduzetnika po djelatnostima za 2009. godinu, Istarska županija, Grad Buzet, Sve djelatnosti, Registar godišnjih finansijskih izvještaja, Fina-Pula

Predviđena sredstva sportskim udrugama i klubovima ZSUGB za 2012. godinu

Prijedlog projekata Grada Buzeta za uvrštenje u Županijsku razvojnu strategiju

Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i većih nesreća na području Grada Buzeta, Prilog 2., Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja, (Izvadak za prostorno planiranje i gradnju), Buzet, listopad 2011.

Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i većih nesreća na području Grada Buzeta, Buzet, listopad 2011.

Program javnih potreba u kulturi Grada Buzeta za 2012. godinu

Program javnih potreba u predškolskom odgoju i naobrazbi te skrbi o djeci predškolske dobi Grada Buzeta za 2012. godinu

Program javnih potreba u socijalnoj skrbi Grada Buzeta za 2012. godinu

Program javnih potreba u sportu Grada Buzeta za 2012. godinu

Program javnih potreba u školstvu Grada Buzeta za 2012. godinu

Program zaštite okoliša Istarske županije (s izvješćem o stanju okoliša), OIKON d.o.o., Institut za primjenjenu ekologiju, svibanj, 2006.

Projekt ukupnog razvoja Grada Buzeta 2007-2011. Sažetak. Buzet, rujan 2006-lipanj 2007.

Proračun grada Buzeta: Izmjene i dopune za 2012. godinu

Proračun grada Buzeta: Proračun 2011: Glava - 20008 Zdravstvo, Program :2009 - Djelatnost zdravstva, Aktivnost : A 200901 zdravstveni program

Proračun grada Buzeta: Proračun 2011-2012: Program : 0410 Program održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, Aktivnost :A 400020 Održavanje komunalne infrastrukture

Prostorni plan Istarske županije

Pučko otvoreno učilište "Augustin Vivoda", Buzet, Program rada za 2012. godinu

Pučko otvoreno učilište „Augustin Vivoda“, Buzet, Izvješće o radu za 2011. godinu

Republika Hrvatska – sve županije, RGFI 2010

Ruralni razvoj Istarske županije 2008-2013, Agronomski fakultet, Zagreb, lipanj 2009.

Spisak studenata koji su sukladno Pravilniku o stipendiranju učenika i studenata Grada Buzeta („Službene novine Grada Buzeta“, broj 7/10.) i Zaključku Gradonačelnika o broju i visini mjesecnog iznosa stipendije za šk. god. 2011./2012., temeljem raspisanog Natječaja za dodjelu stipendija za obrazovanje za akademsku 2011./2012. godini ostvarili pravo na stipendiju

Spisak studenata koji su sukladno čl. 5. st. 3. Pravilnika o stipendiranju učenika i studenata Grada Buzeta („Službene novine Grada Buzeta“, broj 7/10.), ostvarili pravo na nastavak primanja stipendije u ak. god. 2011./2012. bez ponavljanja natječajnog postupka

Spisak studenata koji su u akademskoj godini 2011./2012. ostvarili pravo na stipendiju prema posebnim okolnostima

Spisak učenika koji su ostvarili pravo na stipendiju u šk. god. 2011./2012. koji se školuju na području Grada Buzeta - u Srednjoj školi Buzet.

Spisak učenika koji su ostvarili pravo na stipendiju u šk. god. 2011./2012., koji se školuju izvan područja Grada Buzeta za gimnazijalsku usmjerjenja, umjetničke škole i ostala četverogodišnja usmjerjenja, za isplatu

The IPA Adriatic CBC Programme is co-financed by the European Union Instrument of Pre-Accession Assistance (IPA)

Spisak učenika koji su ostvarili pravo na stipendiju u šk. god. 2011./2012. bez ponavljanja natječajnog postupka temeljem čl. 5. st. 2. Pravilnika o stipendiraju učenika i studenata („Službene novine Grada Buzeta“, broj 7/2010.), radi isplate

Spisak učenika koji su ostvarili pravo na stipendiju u šk. god. 2011./2012., koji se školuju izvan područja Grada Buzeta za četverogodišnja tehnička usmjerenja te trogodišnja industrijska i obrtnička zanimanja, za isplatu

Startni upitnik za samoocjenjivanje grada/općine u akciji: Gradovi i općine – prijatelji djece (o zatečenom stanju na početku Akcije, stanje na dan: 27.9.2011.)

Strateški program ruralnog razvoja Istarske županije (2008.- 2013.)

Transkripcija fokus grupe održane u Buzetu, 17.4.2012. s početkom u 13.00 sati, u dvorani za sastanke Grada Buzeta

Turistička zajednica Grada Buzeta, Izvještaj programa rada za 2010. godinu, u Buzetu, 25.11.2010.

Turistička zajednica Grada Buzeta, Izvještaj programa rada za 2011. godinu, u Buzetu, 1.12.2010.

Turistička zajednica Grada Buzeta, Izvještaj za 2009. godinu, Buzet

Turistička zajednica Grada Buzeta, Program rada za 2009.godinu, Prijedlog, 1. prosinca 2008.

Turistička zajednica Grada Buzeta, Program rada za 2010.godinu, Prijedlog, u Buzetu

Turistička zajednica Grada Buzeta, Program rada za 2011.godinu, Izvještaj, U Buzetu, 1.12.2010.

Turistička zajednica grada Buzeta: Dolasci i noćenja po zemljama za razdoblje od 01.01.2009. do 31.12.2009.

Turistička zajednica grada Buzeta: Dolasci i noćenja po zemljama za razdoblje od 01.01.2011. do 31.12.2011.

Turistička zajednica grada Buzeta: Statistika smještaja na kraju 2011. (02.12.2011.)

Ukupan broj učenika: Osnovna škola Vazmoslava Gržalje Buzet - školska godina 2010./2011.

Zaštićene kulturno – povijesne cjeline

Zdravstvo: <http://zdrava-sana.istra-istria.hr/index.php?id=3004>, link za dokumentaciju Istarske županije

Zdravstvo: Plan za zdravlje Istarske županije 2011. - 2013. godine

Zdravstvo: Plan za zdravlje Istarske županije: Izvješće operativnog plana aktivnosti za 2011. godinu, ožujak, 2012.

Zdravstvo: Plan za zdravlje Istarske županije: Operativni plan aktivnosti za 2012. godinu, ožujak, 2012.

Zdravstvo: Tablica za prvu analizu fokus grupe (za opservere), fokus grupa: Buzet, 17. 4. 2012.

Županijska razvojna strategija Istarske županije 2011-2013, Radni dokument

